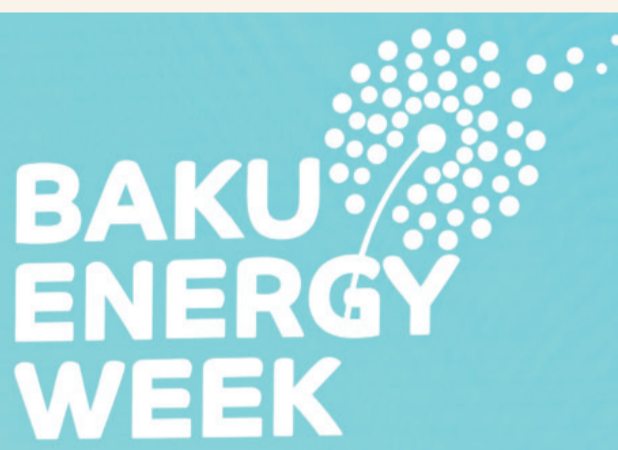

Azərbaycanın global enerji dialoqunda rolu daha da güclənir

Prezident İlham Əliyev "Bakı Enerji Həftəsi"nin rəsmi açılış mərasimində iştirak edib

İyunun 1-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Bakı Ekspo Mərkəzində "Bakı Enerji Həftəsi" çərçivəsində keçirilən 31-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisi "Caspian Oil and Gas", 14-cü Xəzər Beynəlxalq Təmiz Enerji Sərgisi "Caspian Power" və 31-ci "Baku Energy Forum"un rəsmi açılış mərasimində iştirak edib.

5

Biz, sözün əsl mənasında, müstəqil dövlətik

Prezident İlham Əliyev Şuşa, Xankəndi və Xocalıya səfər edib

Prezident İlham Əliyev mayın 28-də Şuşa rayonunun Böyük Qaladərəsi kəndində fərdi evlərin və infrastrukturun bərpa sahəsində görülən işlərlə tanış olub və kəndə qayıdan sakinlərlə görüşüb, Xankəndi şəhərində əsaslı şəkildə yenidən qurulmuş Mədəniyyət Mərkəzinin, Xankəndidə "GP Safety" MMC-nin iş olçekləri istehsalı müəssisəsinin açılışında iştirak edib.

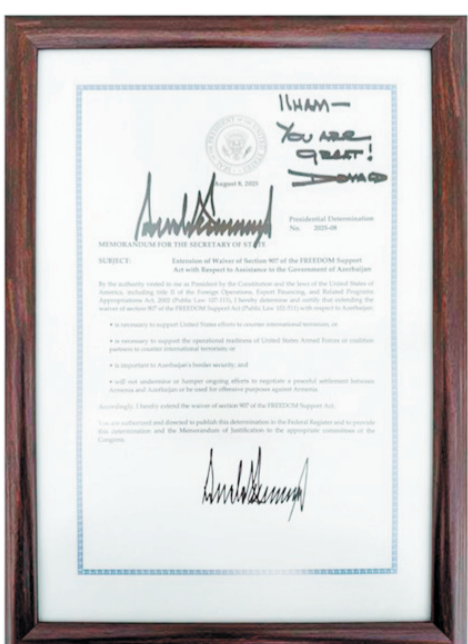
Dövlət başçısı İlham Əliyev Müstəqillik Günü münasibətilə həmin gün Xankəndi şə-

hərindəki Zəfər parkında ucaldılan Zəfər təğminin önünə gül dəstələri düzüb.

Prezident İlham Əliyev Xocalı rayonunda əsaslı təmir edilən və Müdafiə Nazirliyinin hərbi qulluqçuları üçün nəzərdə tutulan fərdi evlərdə yaradılmış şəraitlə tanış olub, Xocalı şəhərində "Qarabağ Tekstil Evi" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (MMC) açılışında iştirak edib.

2-4

Prezident İlham Əliyev Azadlığa Dəstək Aktına 907-ci düzəlişin dayandırılması müddətinin uzadılması ilə bağlı memoranduma görə Donald Trampa təşəkkür edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Azadlığa Dəstək Aktının 907-ci maddəsinin ləğv müddətinin uzadılması haqqında memorandumla bağlı sosial şəbəkə hesablarında paylaşım edib.

AZƏRTAC paylaşımı təqdim edir: "Möhtərəm Prezident Donald Tramp!

Azadlığa Dəstək Aktına 907-ci düzəlişin dayandırılması müddətinin uzadılması barədə memorandumu şəxsi qeydiniz və xoş sözlərinizlə birlikdə mənə xatirə hədiyyəsi olaraq göndərdiyiniz üçün Sizə səmimi təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Bu diqqətləyiq jesti yüksək qiymətləndirir və ona böyük ehtiram bəsləyirəm".

Azərbaycan bu gün global proseslərdə söz sahibi kimi qəbul olunur

Prezident İlham Əliyevin xarici siyasət kursunun ən mühüm cəhətlərindən biri balanslaşdırılmış və çoxvektorlu diplomatiya modelidir. Dünyada bir çox dövlətlər böyük güclər arasında seçim etmək məcburiyyəti ilə üzləşdiyi halda, Azərbaycan müxtəlif güc mərkəzləri ilə eyni vaxtda qarşılıqlı faydalı münasibətlər qurmağa nail olub. Son aylar ABŞ, Avropa İttifaqı, Çin, Türkiyə, həmçinin Türk Dövlətləri Təşkilatının üzvləri, Yaxın Şərqi dövlətləri, Afrika ölkələri və beynəlxalq təşkilatlarla fəal diplomatik təmaslar bunun əyani göstəricisidir.

Bu ilin fevralında ABŞ-nin vitse-prezidenti Cey.Di.Vensin ölkəmizə səfəri çərçivəsində ABŞ ilə Strateji Tərəfdaşlıq Xartiyasının imzalanması Azərbaycanın Vaşinqtonla münasibətlərində yeni mərhələnin başlanğıcı kimi qiymətləndirilə bilər. Eyni zamanda Avropa İttifaqı rəhbərliyi ilə keçirilən gö-

rüşlər göstərdi ki, bu qurum da Azərbaycanı regionun əsas tərəfdaşlarından biri kimi görür. Ümumiyyətlə, bu gün dünya siyasətində eyni vaxtda həm Vaşinqton, həm Brüssel, həm Ankara, həm Pekin, həm də islam dünyası ilə etibarlı münasibətlər qura bilən dövlətlərin sayı çox deyil, Azərbaycansa məhz belə ölkələrdəndir.

13

Azərbaycanın uğurlu tərəfdaşlıq modeli

Ölkəmiz global enerji təhlükəsizliyinin təminatında strateji önəmə və əhəmiyyətli mövqeyə malikdir

Dövlətimizin başçısının ABŞ Prezidenti Donald Trampın real enerji xəttini təqdir etməsi ölkəmizin beynəlxalq münasibətlərdə hər zaman rəşadətli tərəfdaşlığa üstünlük verdiyini göstərir. Dövlət başçılarının birbaşa münasibətlər və səmimi dialoq şəxsi diplomatiyanın gücünü nümayiş etdirir. Bu münasibətlər Azərbaycanın xarici siyasətində çevik olduğunu, böyük güclərlə qarşılıqlı hörmət və milli maraqlar çərçivəsində strateji tərəfdaşlıq qura bildiyini sübut edir.

Məlum olduğu kimi, son illərdə karbohidrogen resurslarına qarşı aparılan təbliğat "yaşıl keçid" adı altında sənayenin damğalanması global enerji böhranlarına yol açmışdı. Burada ən mühüm təzis pragmatizmdir. Bu, önəmli enerjini tamamilə rədd etmək yox, onun gələcəkləri ilə bərpaulunan enerjiyə investisiya qoymaq deməkdir.

14

AÇG-dən sərbəst təbii qazın hasilatına başlandı

30 ilə yaxındır neft verən bu nəhəng blokun indi yeni səhifəsi açılır

AÇG blokunun STQ ehtiyatlarının iri həcmdə - təxminən 4 trilyon kubfut çıxarıla bilən ehtiyatlar və bunun da 6 trilyon kubfutadək artmaq imkanı olduğu proqnozlaşdırılır.

BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə üzrə regional prezidenti Cio Kristofoli bu barədə belə deyib: "Bu gün Azərbaycan və AÇG tərəfdaşları üçün çox böyük bir gündür. AÇG-nin uzun və uğurlu bir tarixi var. Artıq 30 ilə yaxın neft hasil edən bu yataq indi də yeni səhifə açmaq üçün öz investorları üçün dəyər gətir-

mək potensialını hələ də saxlayır. Neftlə yanaşı, qaz hasilatı dövrünü başlamaqla AÇG indi inteqrasiya olunmuş həm neft, həm də qaz yatağı kimi xüsusi bir mövqeyə malik bir yataq olaraq regional sənayedə aparıcı rol oynayacaq. Azərbaycanın Avropaya enerji təchizatını artırmaq planlarına töhfə verəcək və ölkənin enerji keçidi istiqamətində sözlərini dəstəkləyəcək".

Qeyd edək ki, AÇG-də ilk STQ hasilatı əməliyyatları ötən il qazılmış və hazırda hasi-

latda olan neft laylarının altında yerləşən iki prioritet STQ layını - daha dayaz Qırmaküstü Qumlu və daha dərin Qırmakıaltı Qumlu lay döstlərini hədəfləyən ilk hasilat quyusunda başlanıb. Quyu Qırmaküstü Qumlu lay döstində qaz ehtiyatlarının mövcudluğunu təsdiqləmiş, Qırmakıaltı Qumlu lay döstində isə yüksək təzyiqli qaz ehtiyatlarının olduğunu aşkar etmişdir.

14

◆ Prezident İlham Əliyevin Şuşa, Xankəndi və Xocalıya səfəri

Biz, sözün əsl mənasında, müstəqil dövlətik

Şuşanın Böyük Qaladərəsi kəndində görülən işlərlə tanışlıq və sakinlərlə görüş

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 28-də Şuşa rayonunun Böyük Qaladərəsi kəndində fərdi evlərin və infrastrukturun bərpası sahəsində görülən işlərlə tanış olub və kəndə qayıdan sakinlərlə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Şuşa rayonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Aydın Kərimov dövlətimizin başçısına görülmüş işlər barədə məlumat verdi.

Qeyd edək ki, Böyük Qaladərəsi Şuşa rayonunun Qaladərəsi kənd inzibati ərazi dairəsində yerləşir.

Kənd 1992-ci ildə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmişdi. 2023-cü ildə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin həyata keçirdiyi antiterror əməliyyatı zamanı Böyük Qaladərəsi işğaldan azad olub.

Bildirildi ki, kənddə yaşayış üçün lazımı şəraitin yaradılması və sosial məsələlərin həlli istiqamətində bir sıra layihələr icra olunub. Burada transformator quraşdırılıb, yeni elektrik xətləri çəkilib, mövcud xətlər isə bərpa olunub. İlk mərhələdə məskunlaşdırılacaq fərdi evlər sayğaçlandırılıb. Bundan başqa, kənddə yeni qaz xətti çəkilib və sayğaçların quraşdırılması işlərinə başlanılıb. Sakinlərin içməli su ilə təmin olunması üzrə də işlər görülmüş, paylayıcı su xətləri çəkilib, sayğaçlar quraşdırılıb. Hazırda kənddə rabitə xətlərinin çəkilməsi işləri davam etdirilir. Kənddaxili yollar abadlaşdırılıb. Həmçinin Böyük Qaladərəsində sakinlərin istirahəti üçün park salınıb, Bayraq meydanı yaradılıb.

Kənddə ümumilikdə 50 fərdi ev var. Onlardan 13-ü yararsızdır, 37-si isə qismən yarardır.

Birinci mərhələdə artıq 17 ev bərpa olunub. Növbəti mərhələdə isə 20 evin bərpası planlaşdırılır.

İlkin olaraq kəndə 64 nəfər (14 ailə) qayıdıb.

***

Sonra dövlətimizin başçısı kənd sakinini Akif Qəhrəmanovun evində oldu.

Prezident İlham ƏLİYEV: Salam-ələyküm.

Sakinlər: Xoş gəlmisiniz, cənab Prezident.

Prezident İlham ƏLİYEV: Salam.

Kişi sakin: Xoş gəlmisiniz. Keçin.

Prezident İlham ƏLİYEV: Necədir ev şəraitiniz?

Kişi sakin: Ana, cənab Prezident gölib, gəl.

Prezident İlham ƏLİYEV: Salam-ələyküm.

Ağbırçək qadın: Sənə qurban olum, sənin başına dönüm. Nə yaxşı gəlmisən. Bu qapımız Sənin üzünə açıqdır.

Prezident İlham ƏLİYEV: Siz də xoş gəlmisiniz doğma vətəninizə.

Ağbırçək qadın: Sənin hesabına, Sənin sayındə gəlmışıq. Allah Səni bizim üstümüzəndə əskik etməsin.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun, çox sağ olun.

Ağbırçək qadın: Mənim qızımı niyə götürməmiş, görürdüm.

Prezident İlham ƏLİYEV: Onun da salamı var sizə.

Ağbırçək qadın: Məndən çoxlu-çoxlu salamlar apar Şuşa qızına.

Prezident İlham ƏLİYEV: Mütəlləq. O da Şuşa qızıdır, bilirsiniz.

Ağbırçək qadın: Nə yaxşı ki, gəlmisən, bala. Bizi nə yaxşı ki, torpağımıza gətirmisən, ayağımız torpağımıza qayıb. Allah Səni min yaşatsın. Üstümüzəndə əskik etməsin.

Prezident İlham ƏLİYEV: Çox sağ olun, sağ olun. Siz də xoşbəxt yaşayın burada, doğma Qarabağ torpağında.

Kişi sakin: Çox sağ olun.

Prezident İlham ƏLİYEV: Neçə gündür qayıtmısınız?

Sakin: Üç gündür buradayıq.

Ağbırçək qadın: Üç gündə yığışmışıq, rahatlaşmışıq. Güzəl havası var, gözəl suyu var. Qadan alım Sənin. Sən bizi gətirib çıxartdın bu torpağımıza, Sən Allah üstümüzəndə əskik etməsin.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun, çox sağ olun. Birinci növbədə bura doğma vətəndir, vətən torpağıdır. İkinci tərəfdən də bura kurort zonasıdır. Təmiz havası, suyu, meşələr, dağlar.

Ağbırçək qadın: Elo iki gecənin rahatlığı, o iki gecənin rahatlığı.

Kişi sakin: Bakıda adam belə təzyiqli... Buraya gələndə deyir çox rahatam.

Prezident İlham ƏLİYEV: Burada o təzyiqli olmamalıdır. Burada heç bir xəstəlik olmamalıdır.

Ağbırçək qadın: Sənin hesabınadır hamısı.

Prezident İlham ƏLİYEV: Buranın bir havası özü də dərmandır.

Ağbırçək qadın: Gözəl. Buradan görürsən nə gözəldir.

Prezident İlham ƏLİYEV: Buradan gözəl mənzərə açıılır. Baxanda adamın gözünü oxşayır.

Ağbırçək qadın: Adammın ürəyi açılır.

Prezident İlham ƏLİYEV: İşğal dövründə necə idi yaşayırdınız?

Kişi sakin: İşğal dövrü çətinlikləri-miz çox oldu.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bakıda yerləşmişdiniz?

Kişi sakin: Sumqayıt, Bakı. Amma Allah şükür, göldük, çıxdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: Artıq o dövr qaldı arxada, getdi.

Kişi sakin: Şükür Allaha, bəli, Sizin sayınızda.

Prezident İlham ƏLİYEV: Burada nə ilə məşğul olacaqsınız?

Kişi sakin: Mən hazırda elə Şuşada Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin işçisiyəm.

Prezident İlham ƏLİYEV: Lap yaxşı.

Kişi sakin: Bəli. İndi yəqin ki, ola bilsin, buraya da ehtiyac olacaq, elə burada işləyəcəyəm.

Prezident İlham ƏLİYEV: Buraya Laçın da yaxındır, Şuşa da yaxındır.

Ağbırçək qadın: Yəni ortalıqdır, hər tərəfə yaxındır.

Prezident İlham ƏLİYEV: Yol da çəkilir, görmüşünüz, genişləndirilir.

Kişi sakin: Çox gözəl.

Prezident İlham ƏLİYEV: İndi Turşsu da tikilir. Yəni qonşuluqda da kəndlər bərpa edilir.

Kişi sakin: Allah qoysa.

Prezident İlham ƏLİYEV: Darıx-mayacaqsınız burada.

Ağbırçək qadın: Turşsuda mənim evim nağdı var, yoxdur, bilmirəm. Amma bağım, ağaclarım durur.

Prezident İlham ƏLİYEV: Hə, on-da görək bağı bərpa edəcəyiniz.

Ağbırçək qadın: Bağım, bağçam durur.

Prezident İlham ƏLİYEV: Turşsu nə vaxt hazır olacaq?

Məsul şəxs: Gələcək il.

Prezident İlham ƏLİYEV: Gələcək il. Orada da indi keçmiş köçkünlər üçün evlər tikilir. Amma bağ eviniz olubsa, görək oraya - o bağa gedəcəyiniz, dincələyəcəyiniz.

Ağbırçək qadın: Sizin hesabınızda.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bir daha təbrik edirəm sizi.

Sakinlər: Çox sağ olun, əskik olma-ayın.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun, xoşbəxt yaşayın.

Sakinlər: Çox sağ olun.

***

Sonra dövlətimizin başçısı Böyük Qaladərəsi kəndində qayıdan sakinlərlə görüşdü.

Prezident İlham ƏLİYEV: İlk növbədə, sizi bayramlar münasibətilə

təbrik edirəm - həm Qurban bayramı, həm Müstəqillik. Siz həm Müstəqillik, həm Qurban bayramlarını doğma Qarabağ torpağında qeyd edirsiniz. Bu, böyük xoşbəxtlikdir. Bu münasibətlə sizi ürəkdan təbrik edirəm.

Uzun fasilədən sonra doğma vətənə qayıtmaq böyük xoşbəxtlikdir.

Qadın sakin: Şərəfdir bizim üçün, şərəfdir.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bəli. Burada sizin üçün gözəl şərait yaradılıb. Burada evlərin, demək olar ki, əksəriyyəti dağılmışdır. Onların 17-si hazırdır, 20-si də ikinci mərhələdə hazır olacaq və ondan sonra da evlər tikiləcək. Burada qonşuluqda da iş gedir. Kiçik Qaladərəsi, Turşsu, Sarıbaba. Laçın da yaxındır, Şuşa da yaxındır. İndi yeni yol da çəkilir və gediş-gəliş də daha rahat olacaq. Yəqin ki, görmüşünüz, biz Şuşa-Laçın yolunu genişləndiririk, həm də tunellər inşa edilir. Hər şey edilir ki, insanlar burada rahat yaşasınlar və əsas odur ki, doğma vətən torpağında.

Müstəqillik - bu, böyük nemətdir, böyük nailiyyətdir. Amma əsl müstəqillik o vaxt olur ki, ölkə müstəqil siyasət apara bilsin. Bax Azərbaycan o ölkələrdəndir. İndi dünyada 200-ə yaxın müstəqil ölkə var. Amma demək olar ki, onların hər biri doğrudan da müstəqildir. Biz, sözün əsl mənasında, müstəqil dövlət, sözün əsl mənasında, müstəqil dövlət edirik, siyasətimizi heç kimə baxmadan xalqın, dövlətin naminə, milli maraqların qorunması əsasında aparırıq. Buna görə də dünyada böyük şöhrət qazanmışıq. Baxmayaraq ki, torpaqlarımız uzun illər erməni işğalı altında idi, hətta o vaxt müstəqil siyasət apararaq böyük hörmət qazanmışıq dünyada. Əlbəttə ki, ilkinci Qarabağ müharibəsi və ondan üç

il sonra antiterror əməliyyatı, bizim Şanlı Zəfərimiz ölkəmizin, xalqımızın nüfuzunu dünyada daha da artırmışdır.

Bax 1991-ci ilin oktyabrında müstəqillik əldə ediləndə o vaxt hakimiyyətə gələn erməni bütövlüyümüzü qoruya bilmədi. Hakimiyyətə cənab atalar faktiki olaraq Şuşanı, Laçını, o cümlədən bax bu gözəl kəndi Ermənistanla, demək olar ki, satmışdılar. O vaxt hakimiyyət uğrunda mübarizə gətirdi. O vaxt hakimiyyətə erməni bütövlüyü qalmırdı. Hakimiyyətə cənab atalar AXC-Müsavat istənilən yollarla hakimiyyətə gəlmək istəyirdi. Buna görə də təxribat notisiyəndə bu gözəl diyarımız Ermənistanla verildi ki, yenidən Azərbaycan bu fəlakətlə üzlaşsın. Ondan sonrakı dövr də sizin yadınızdadır: vətəndaş müharibəsi, torpaqlarımızın itirilməsi. Şuşa, Laçın işğal ediləndən sonra bu kənd də işğal olub. Ermənistanla keçmiş Dağlıq Qarabağ arasında coğrafi bağlantı yaradılıb və əfsuslar olsun ki, ondan sonra işğal 30 il davam etmişdir.

Biz güc yığırıq, güc toplayırıq - həm iqtisadi, həm hərbi, həm beynəlxalq müstəqillik. Hazır olan zaman gəldik və elə gəldik ki, bütün dünyaya səs saldı bizim Şanlı Zəfərimiz. Həm 2020-ci il, həm də 2023-cü il Şanlı Zəfərimizdir və biz əbədli və Zəfərli fəxr edəcəyik. Bu gün Azərbaycan ərazisində hər qarış torpaq bizim nəzarətimizdədir. Azərbaycanın suverenliyi, ərazi bütövlüyü tam bərpa edilmişdir. Əldə edilmiş sülh bizim böyük xalqdır. Əzab-əziyyətdə baxmayaraq, oylamı, iradəsini yerində saxladı və bir ümidlə yaşayırdı ki, gün gələcək və biz bu torpaqlara qayıdacağıq. Son il-ilkinci Qarabağ müharibəsi və ondan üç

nızı istəyirəm. Çox sağ olun, çox sağ olun ki, bu gözəl Vətəndə, bu torpaqda bizimlə görüşdünüz. Allah şöhdlərini-zə rəhmət eləsin. Sizə cənsağlığı, uzun ömür arzulayıram. Çox sağ olun.

Prezident İlham ƏLİYEV: Çox sağ olun. Şanlı Zəfərimizdən sonra bu gözəl bayram - 28 May - Müstəqillik Günü bayramını azad edilmiş torpaqlarda qeyd edirik və bu, artıq bir ənənəyə çevrilib. Hesab edirəm ki, ən düzgün seçimdir. Bu Müstəqillik Günü hər birimiz üçün çox əzizdir. Amma o da faktıdır ki, o vaxt - 1918-ci ildə əldə edilmiş müstəqillik cəmi iki il çəkdi. Onu o vaxt saxlaya bilmədik, əlimizdən alındı. Ondan sonra 70 il müstəqil dövlət kimi yaşamadıq.

Müstəqillik 1991-ci ildə bərpa edildi, amma yenə də təhlükə altında idi. Dediyim kimi, erməni işğalı, daxildəki

hərç-mərclik, qarşıdurma, vətəndaş müharibəsi, hakimiyyət uğrunda mübarizə faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

Kişi sakin: Bəli, "dəmir yumruğu"na inanırdıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Dəmir yumruğu" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, şöhdlərini-faktiki olaraq ölkəmizi məhvə aparırdı. Əgər o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməyeydi, indi xalqımızdan məhrum edilmişdiniz, amma ümidinizi itirmədiyiniz, iradəni qırmadığınız və inanmadığınız ki, bu gün gələcək və gəldi.

◆ Prezident İlham Əliyevin
Şuşa, Xankəndi və Xocalıya səfəri

Biz, sözün əsl mənasında, müstəqil dövlətik

Prezident İlham Əliyev Xankəndidə əsaslı şəkildə yenidən qurulmuş Mədəniyyət Mərkəzinin açılışında iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 28-də Xankəndi şəhərində əsaslı şəkildə yenidən qurulmuş Mədəniyyət Mərkəzinin açılışında iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Xankəndi şəhəri, Xocalı və Ağdərə rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Elçin Yusubov dövlətimizin başçısına görülmüş işlər barədə məlumat verdi.

Qeyd edək ki, Xankəndi şəhərində yerləşən Mədəniyyət Mərkəzinin binası XX əsrin 60-70-ci illərində tikilib. Uzunmüddətli istismar nəticəsində binanın yükdaşıyan konstruksiyalarında aşınmalar, deformasiyalar və müxtəlif zədələnmələr yaranmışdı.

Aparılmış əsaslı yenidənqurma işləri nəticəsində Mədəniyyət Mərkəzində müxtəlif mədəni-kütləvi tədbirlərin təşkili, kino və sənə fəaliyyəti, yaradıcılıq, təlim, məşğələ, inzibati idarəetmə, turizmyönümlü xidmətlərin həyata ke-

çirilməsi üçün zəruri şərait yaradılıb. Üçmərtəbəli binada akt və kino zalları, müxtəlif sahələrə aid dərəcələrin yerləşdiyi çoxfunksiyalı zona, qrim otaqları, bufet, kassa və suvenir mağazası var. Mərkəzin 348 yerlik zalında konsert, tamaşa, film nümayişi, təqdimat, rəsmi görüş və digər mədəni-kütləvi tədbirlərin keçirilməsi mümkün olacaq.

Yenidənqurma işlərindən sonra bu mərkəz əhalisi artan, o cümlədən tələbələrə dolu Xankəndinin mədəni mühitinin canlandırılmasında mühüm rol

oynayacaq, kütləvi tədbirlərin keçirilməsində əsas məkanlardan biri olacaq. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə digər sahələrlə yanaşı, mədəni abidələrimizin bərpasına da xüsusi diqqət yetirilir. Bu, ilk növbədə zəngin mədəni irsimizin qorunmasına Azərbaycan dövlətinin böyük əhəmiyyət verdiyini göstərir. Eyni zamanda bu cür layihələrin icrası ümumilikdə işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə aparılan bərpa-quruculuq işlərinin həcmi nümayiş etdirir.

Xankəndidə iş əlcəkləri istehsalı müəssisəsinin açılışı olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 28-də Xankəndidə "GP Safety" MMC-nin iş əlcəkləri istehsalı müəssisəsinin açılışında iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "GP Safety" MMC-nin təsisçisi Hikmət Əsədov dövlətimizin başçısına müəssisənin fəaliyyəti barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, burada müxtəlif təyinatlı 4 növdə iş əlcəkləri istehsal ediləcək. Müəssisənin illik istehsal gücü 25 milyon cüt əlcəkdir. Məhsullar daxili bazarın tələbatını ödəmək üçün nəzərdə tutulur. Gələcəkdə isə onların Avropa bazarına ixracı da planlaşdırılır. Burada 35 nəfər işlə təmin olunacaq. Müəssisənin investisiya həcmi 3,5 milyon manatdır. Onun yaradılmasına dövlət dəstəyi də göstərilib. Belə ki, İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində Azərbaycan Biznesinin İnkişafı Fondu tərəfindən 1 milyon manat güzəştli kredit ayrılıb. Bundan başqa, investisiya təşviqi sənədi əsasında idxal olunan texnika və avadanlıqlar üzrə 238 min manat ƏDV-dən azad olma təbiiq edilib.

Sonra dövlətimizin başçısı müəssisənin işçiləri ilə söhbət etdi.

Prezident İlham ƏLİYEV: İşğal dövründə harada qalırdınız?

Qadın işçi: Gəncədə.

Digər qadın işçi: Şuşa sakiniyəm.

Prezident İlham ƏLİYEV: İndi harada yaşayırsınız? Şuşada?

Qadın işçi: Xankəndidə.

Prezident İlham ƏLİYEV: Yaxındır, indi yol da çəkilir, daha rahat olacaq. On dəqiqəyə Şuşaya getmək mümkün olacaq. Bir də kanat yolu da olacaq, yəqin ki, eşitmişiniz. Xankəndidən Şuşaya kanat yolu, eşitmişiniz?

Qadın işçi: Bəli.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun, cəsarətinizi arzulayıram.

Qadın işçi: Allah Sizə dəyər olsun.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun.

Qeyd edək ki, bu müəssisənin yaradılması Xankəndidə yüngül sənaye sahəsinin inkişafına töhfə verməklə yanaşı, şəhərin iqtisadi potensialının bərpasında da rol oynayacaq. Bu cür sənaye infrastrukturunun yaradılması yerli əhalinin işlə təmin olunmasına şərait yaradır, həm daxili bazarın tələbatını ödəməyə, həm də ixrac yönümlü istehsalın həcmi artırmağa xidmət edir. Bütün bu işlər Azərbaycan dövlətinin Qarabağın iqtisadi potensialının bərpası, onun möhkəmləndirilməsi və müxtəlif təyinatlı məhsul istehsalının təşkili istiqamətində atdığı ardıcıl və məqsədyönlü addımların bir hissəsidir.

Prezident İlham Əliyev Xankəndi şəhərində Zəfər tağının önünə gül dəstələri düzüb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Müstəqillik Günü münasibətilə mayın 28-də Xankəndi şəhərindəki Zəfər parkında ucaldılan Zəfər tağının önünə gül dəstələri düzüb.

Prezident İlham Əliyev Xocalıda hərbi qulluqçular üçün nəzərdə tutulan fərdi evlərdə yaradılmış şəraitlə tanış olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 28-də Xocalı rayonunda əsaslı təmir edilən və Müdafiə Nazirliyinin hərbi qulluqçuları üçün nəzərdə tutulan fərdi evlərdə yaradılmış şəraitlə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısına görülmüş işlər barədə məlumat verildi.

Bildirildi ki, burada ümumilikdə 191 fərdi ev var. Onlardan 1-i ikiotaqlı, 70-i üçotaqlı, 93-ü dördotaqlı, 8-i beşotaqlı, 1-i isə səkkizotaqlıdır. Bundan başqa, ərazidə ikimərtəbəli, yeddiotaqlı 18 ev də var.

Evlərdə sakinlərin rahat yaşaması və istirahəti üçün zəruri şərait yaradılıb. Evlər elektrik enerjisi və qazla təchiz olunub.

Ardı 4-cü səh.

◆ Prezident İlham Əliyevin
Şuşa, Xankəndi və Xocalıya səfəri

Biz, sözün əsl mənasında, müstəqil dövlətik

Prezident İlham Əliyev Xocalıda hərbi qulluqçular üçün nəzərdə tutulan fərdi evlərdə yaradılmış şəraitlə tanış olub

Əvvəli 3-cü sahə.

Həmçinin ərazidə kommunika-siya layihələri, o cümlədən məhlələdxili yolların yenidən qurulması icra olunub. Sakinlərin istirahəti üçün park salınıb, Bayraq meydanı yaradılıb.

Qeyd edək ki, hərbi qulluqçuların xidməti evlərlə təmin olunması, onların mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi sosial siyasətin mühüm istiqamətlərindəndir. Bu yanaşma ilk növbədə hərbi qulluqçuların, onların ailələrinin sosial qayğılarının həllinə xidmət edir. İndiyədək minlərlə hərbinin sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması, onların dövlət vəsaiti hesabına mənzillərlə təmin edilməsi istiqamətində konkret layihələr icra olunub.

Xocalı şəhərində "Qarabağ Tekstil Evi" MMC istifadəyə verilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 28-də Xocalı şəhərində "Qarabağ Tekstil Evi" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (MMC) açılışında iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov və "Qarabağ Tekstil Evi" MMC-nin təsisçisi Rizvan Təhməzov dövlətimizin başçısına müəssisənin fəaliyyəti barədə məlumat verdilər.

Bildirildi ki, Türkiyə və Çin texnologiyalarının quraşdırıldığı müəssisədə il ərzində 1,4 milyon ədəd tekstil məhsulu istehsal olunacaq. İlk mərhələdə müəssisədə müxtəlif çeşiddə və ölçülərdə ev

tekstil məhsulları, o cümlədən yataq dəsti, çarpayı və divan örtüyü, dəsmal və digər məhsulların istehsalı nəzərdə tutulur. Xammal tədarüki əsasən daxili bazar hesabına təmin ediləcək müəssisəyə, eyni zamanda Türkiyə, Özbəkistan və Çindən də xammal idxal olunacaq. Müəssisənin məhsulları daxili bazarın tələbatını ödəməklə yanaşı, ixrac da ediləcək.

Müəssisədə 85 nəfər daimi işlə təmin olunub ki, onlar da əsasən işğaldan azad edilmiş ərazilərə qayıdan və ətraf rayonlarda yaşayan vətəndaşlardır. Bununla yanaşı, Xocalı və Ağdam rayonlarının 40 sakinini Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Məşğulluq

Agentliyinin dəstəyi ilə təşkil edilən 2 aylıq peşə təliminə cəlb olunacaq. Təlim proqramını uğurla başa vuran iştirakçılar müəssisədə işlə təmin ediləcəklər. Gələcəkdə iş yerlərinin sayının 200-ə çatdırılması, əlavə olaraq geyim istehsalının təşkili planlaşdırılır. Qeyd edək ki, "Qarabağ Tekstil Evi" MMC-nin Xankəndi şəhərində yerləşən tikəş fabrikində hazırda 60 nəfər çalışır.

İstehsal müəssisəsinin ilkin investisiya dəyəri 4,2 milyon manatdır. Onun yaradılmasına İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində Azərbaycan Biznesinin İnkişafı Fondu tərəfindən 3,2 milyon manat məbləğində güzəştli kredit ayrılıb, 1 milyon manat isə özəl investisiya yönəldirilib. Müəssisə işğaldan azad edilmiş ərazilərin rezidentləri üçün nəzərdə tutulan bütün güzəşt və azadolmalardan yararlanacaq.

Müəssisənin fəaliyyətə başlaması ölkəmizdə sənayenin inkişafına, yerli istehsalın və ixrac potensialının genişləndirilməsinə, idxaldan asılılığın azaldılmasına töhfə verəcək, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə məşğulluğun artırılmasına şərait yaradacaq. Ümumilikdə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə sahibkarlar üçün əlverişli investisiya və biznes mühiti yaradılıb ki, bu da regionda iqtisadi fəaliyyətin genişlənməsinə və dayanıqlı inkişafın təmin olunmasına xidmət edir. İşğaldan azad edilmiş ərazilərin rezidentləri üçün geniş vergi, gömrük və sosial güzəştlər tətbiq olunur.

Azərbaycanın global enerji dialoqunda rolu daha da güclənir

Prezident İlham Əliyev "Bakı Enerji Həftəsi"nin rəsmi açılış mərasimində iştirak edib

Əvvəli 1-ci səh.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Böyük Britaniyanın "ICA Events" şirkətinin İdarə Şurasının müşaviri **Tomas HORD** çıxış edərək dedi:

- Sabahınız xeyir, Zati-aliləri cənab Prezident!

Hörmətli nazirlər, Zati-aliləri xanımlar və cənablar!

Təşkilat Komitəsi adından Sizi 31-ci "Bakı Enerji Həftəsi"ndə salamlamaqdan böyük şərəf duyuruq. Bu gün burada iştirak etdiyinizə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə olduqca minnətdarıq. Bu, tədbirin Azərbaycanın enerji sektoru və bütövlükdə beynəlxalq ictimaiyyət üçün əhəmiyyətini vurğulayır. 1994-cü ildə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan müasir tarixində yeni bir səhifə açdı. Tarixi "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması ilə yanaşı, təşkil olunan ilk Xəzər Neft və Qaz Sərgisi ölkənin uzunmüddətli enerji strategiyasının təməlini qoydu, Azərbaycanı global enerji sektorunda etibarlı və vacib tərəfdaş kimi təsdiqlədi. Son üç onillikdə "Bakı Enerji Həftəsi" regionun aparıcı beynəlxalq enerji platformalarından birinə çevrilərək dövlət başçılarını, nazirləri, global enerji şirkətlərini, investorları və sənaye mütəxəssislərini enerji sənayesinin gələcəyini formalaşdırmaq üçün prioritetləri müzakirə etmək üçün bir araya gətirmişdir. Bu il keçirilən tədbirə gəldikdə, regional enerji əməkdaşlığına, enerji təhlükəsizliyinə və beynəlxalq bazarlara enerji təchizatının şaxələndirilməsinə əhəmiyyətli töhfələr verən əlamətdar bir inkişaf olan "Şahdəniz" layihəsinin 30-cu ildönümünü qeyd etdiyimiz üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu mərhələnin əhəmiyyəti cari ildə həyata keçirilən proqram və müzakirələrdə öz əksini tapır.

Bildiyiniz kimi, bu il keçirilən "Bakı Enerji Həftəsi", həmçinin geniş beynəlxalq tədbirlər və yüksək səviyyəli görüşlər proqramı ilə müşayiət olunur ki, bu da Azərbaycanın beynəlxalq dialoq, strateji tərəfdaşlıq və global əməkdaşlıq üçün mühüm platforma kimi rolunu daha da gücləndirir. 2026-cı ildə keçirilən tədbir yeni iştirakçılar və milli pavilyonlar da daxil olmaqla 46 ölkədən 270-dən çox şirkət bir araya gətirir ki, bu da Azərbaycanın enerji sektoruna artan beynəlxalq marağı və ölkənin uzunmüddətli strateji potensialına inamı aydın şəkildə əks etdirir.

Bu mühüm tədbirin uğurlu təşkilinə verdiyi davamlı dəstəyə və töhfəyə görə Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinə, Dövlət Neft Şirkətinə, bütün dəyərli tərəfdaşlarımıza və sponsorlarımıza səmimi minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm.

İcazə verin, bütün iştirakçıları 31-ci "Bakı Enerji Həftəsi"nin açılış mərasimində iştirak etdiyinizə görə və sizə məhsuldar müzakirələr, görüşlər və həftə ərzində davamlı uğurlar arzulayım. Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

İndi isə mən böyük şərəf hissi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Zati-aliləri cənab İlham Əliyevi tribunaya dəvət edirəm.

* * *

Sonra dövlətimizin başçısı tədbirdə çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

- Sabahınız xeyir, xanımlar və cənablar!

Mən "Bakı Enerji Həftəsi"nin bütün iştirakçılarına salamlayıram, bu cür böyük tədbirə uğurlar arzu edirəm.

Artıq qeyd edildiyi kimi, Xəzər Neft və Qaz Sərgisi müasir Azərbaycanın enerji inkişafının bünövrəsini qoydu. Vaxt ötdükcə o dəyişdi, daha böyük vəsət aldı və hazırda çoxsaylı tədbirlər və xeyli faydalı mərasimlərlə yadda qalan "Bakı Enerji Həftəsi" adlanır. Haqlı olaraq bildirildi ki, dünyanın on iri qaz yataqlarına aid "Şahdəniz" müqaviləsi dəqiqliklə 30 il əvvəl, 1996-cı ilin iyununda imzalanıb. Beləliklə, sayı artan ölkələrin enerji təhlükəsizliyinə töhfə verən Azərbaycanın müasir qaz hasilatında yeni səhifə açıldı. Bu tədbirin əhəmiyyəti həmçinin ABŞ Prezidenti Donald Trampın nezakətli məktubunda əks olunub.

Bu bir daha göstərir ki, "Bakı Enerji Həftəsi" global enerji sahəsində, həqiqətən, aparıcı tədbirlərdən biridir. Mən nezakətli məktubuna görə Prezident Trampa çox minnətdaram və həmçinin tədbirə məktub göndərmiş Türkiyə Prezidenti Ərdoğana və Birləşmiş Krallığın Baş naziri Starmerə təşəkkürümü bildirirəm.

Enerji məsələsini yenidən normal məcraya qaytarıldığına görə Prezident Trampa daha bir təşəkkür edirəm. Hamımız bilir ki, uzun illər neft və qaz hasilatı ilə məşğul olan ölkələr və şirkətlərə damğa vuruldu, bəzən qarayaxma obyektinə çevrildilər, planetin dağıdılmasında itiham olunurdular. Hər hansı əsas olmadan, ictimai rəylə küncə sıxışdırılırdılar.

Prezident Tramp bu trendi dəyişdi və bu, həqiqətən əla hadisə oldu, çünki hamımız bilir ki, həttə bəzi iri neft şirkətləri dumaqarası müasir trendə uyğun olmaq xatirinə öz adlarını dəyişdirdilər. Lakin reallıq tamamilə fərqlidir. Dünya faydalı qazıntı olmadan yaşaya bilməz. Hamımız daha yaxşı iqlimi, planetin

qorunmasını istəyirik. Lakin bu gün biz pragmatik olmalıyıq, enerji təhlükəsizliyi və həmçinin bərpaulunan enerjiyə sarmayə yatırmaqla yanaşı, öz gələcəyimizi planlaşdırmalıyıq. Düşünürəm, irəliyə doğru aparan yol belədir!

Bir sözlə, hesab edirəm ki, hazırda global enerji sahəsində baş verən hallar ABŞ Prezidentinin çox müdrik və pragmatik siyasəti sayəsində ərsəyə gəlmişdir. Hamımız ona bir daha minnətdarıq. Ölkələr neft və qazın mövcud olmasına görə günahlandırılmı deyil, çünki neft və qaz digər adı əmtəə kimidir. Hər bir ölkə torpağının təkində və ya dənizinin dibində olan öz inkişafın müstəqil ölkə kimi yaşamağın üçün istifadə edir. Öz müstəqilliyini əvvəllərdə Azərbaycanla məhz belə hal idi. Neft və qaz bizim üçün müstəqil ölkə kimi yaşamağın yeganə yolu oldu. Beləliklə, ölkələr neftin olub-olmaması ilə deyil, gələcəkdə necə istifadə edəcəklərinə görə mühakimə edilməlidir. Diqqət yetirilməlidir ki, öz ölkəsinin inkişafı, xalqının daha yaxşı yaşayış şəraitinin təminatı, "yaşıl gündəlik" məsələlərinə enerjinin istehsalından əldə edilən vəsaitləri onlar necə sarmayə kimi yatırılar. Düşünürəm ki, Azərbaycan çox bariz nümunədir. Bütün bunlar göstərir ki, ölkəni beynəlxalq sarmayələrə açıq edəndə, milli maraqlara əsaslanan müdrik siyasət aparanda siz uğur qazanırımsız.

Hörmətli iştirakçı və təşkilatçı tərəfindən qeyd edildi ki, Azərbaycanın enerji inkişafı 1994-cü ildə başladı. Yeri gəlmişkən, təşkilatçılara da öz dərin təşəkkürümü bildirirəm. Əgər 1994-cü ilə nəzər salsaq, keçmişdə Azərbaycanın çox ağır vəziyyətdə olduğunu görə bilərik. Ölkə iqtisadi baxımdan tam qarışıq, siyasi baxımdan qeyri-sabit idi. Ərazinin təxminən 20 faizi Ermonistanın işğalı altında idi. Bir milyon qaçqın var idi və həmin vaxt, bu, ola bilsin, adambaşına düşən ən yüksək qaçqın sayı idi. Bizim heç bir vəsaitimiz yox idi. Elektrik enerjisini idxal edirdik. Biz

həttə təbii qazı idxal edirdik. Yoxsulluq səviyyəsi 50 faizdən artıq idi. İşsizlik geniş yayılmışdı. Müstəqil ölkə kimi yaşamaq və irəliyə getmək bizim üçün yeganə yol sahib olduğumuz təbii sərvətlərdən istifadə idi. Azərbaycan ilk ölkə idi ki, Xəzərin ehtiyatlarını beynəlxalq neft şirkətlərinə açıq etdi. Həmin vaxtdan etibarən çox hadisələr oldu.

Əgər bu gün biz Azərbaycana nəzər salsaq həmin transformasiyaya gəldikdə, bu sərvətlərdən necə istifadə etdiyimizə, onun yenidən sosial infrastruktur, təhsil, səhiyyəyə, enerji sahəsinin inkişafına yatkınlığına əsasən deyə bilərik ki, ölkələr necə inkişaf etməlidir və bu yol 1990-cı illərin əvvəlində üzləndiyimiz eyni problemlərdən müəyyən dərəcədə əziyyət çəkən ölkələr üçün örnək olmalıdır.

Bu gün Azərbaycanın iqtisadi fəaliyyəti çox müsbətdir. Aparıcı beynəlxalq reyting agentliklərindəki reytingimiz ildən-ilə artır. Hazırkı vəziyyətdə görə bizim artıq investisiya dərəcəli reytingimiz var. Yoxsulluq səviyyəsi 5 faizə enib, işsizlik də təqribən eyni rəqəm səviyyəsindədir. Biz xarici borcumuzu əhəmiyyətli dərəcədə azalda bildik. Başlanğıcda bız borc götürmək məcburiyyətində idik, lakin sonra strategiyamız borc götürməyi dayandırmaq və borcları ödəmək oldu ki, biz istənilən beynəlxalq maliyyə institutundan asılı olmağa. Bu gün bizim xarici borcumuz dünyada ən aşağı xarici borclardanır və o, təqribən ümumi daxili məhsulun 6 faizindən çoxdur.

Biz ehtiyatlarımızı Dövlət Neft Fondu və Mərkəzi Bankda topladıq. Beləliklə, ehtiyatlarımız xarici borcu 18 dəfədən çox üstələyir. Bütün bunlar birinci növbədə bizim təbii sərvətlərimizdən düzgün istifadə etdiyimizə görə baş verdi. Biz həm investitorlara, həm də ev sahibliyinə qazanc gətirən vəziyyəti yaratdıq. Bız milli maraqlar üzərində dayanıb çox pragmatik siyasət həyata keçirdik və işimiz müdaxilə etmək, bizə pis məsləhət vermək istəyənlərə qulaq asmadıq. Biz hər bir işi strategiyamız əsasında etdik. Bütün taktiki gedişlərimiz həmin strategiyaya əsaslandı. Biz demək olar ki, 30 il ərzində işğal altında qalmış torpaqlarımızı azad edən güclü ordu qurduq. Biz cəmi 44 gün ərzində Ermonistanı tamamilə möğl- lət etdik və kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur etdik. Əlbəttə ki, müharibədə qələbə dedikdə, sadəcə, pul və həttə silahlar nəzərdə tutulmur. Söhbət döyüş ruhundan gedir. Lakin gəlin etiraf edək, ordu- nu qurmaq üçün pulumuz olmasaydı, yəqin ki, bu gün hələ də torpaqlarımız işğal altında olardı. Beləliklə, Azərbaycanın inkişafı, - istər sosial, iqtisadi, hərbi, istərsə də xarici siyasət olsun, - bütün bunlar onu nümayiş etdirir ki, təbii sərvətlərdən düzgün istifadə olunan za-

man onlar bir çox üstünlüklərə yol açdı.

Enerji təhlükəsizliyi. Bız hamımız ondan danışıraq, xüsusilə indi Yaxın Şərqdəki böhran bir çox ölkələrin, istehsalçı və istehlakçıların enerji təhlükəsizliyinə ciddi diqqətə ehtiyatları beynəlxalq neft şirkətlərinə açıq etdi. Həmin vaxtdan etibarən çox hadisələr oldu.

Bu gün Avropa enerji bazarının "Cənub qaz dəhlizi" olmadan necə olacağını təsəvvür etmək çətinidir. Qeyd etdiyim kimi, bız sayı artmaqda olan ölkələrin qazla təchiz edirik. Keçən il burada - "Bakı Enerji Həftəsi"ndə mən auditoriyaya məlumat verdim ki, Azərbaycan qazını 12 ölkə alır. Bu gün onların sayı 16-dır və onlardan 10-u Avropa İttifaqına üzv olan ölkələrdir. Bu ölkələrin sayı, əlbəttə ki, artacaqdır. Boru xətti ilə qazın müxtəlif ölkələrə nəql edilməsi, ərazi və coğrafiya kimi parametrlərə baxsınız görürsünüz ki, bız dünyada birinciyik. Bız qaz təchizatımızı artıracağıq. Yeri gəlmişkən, bu gün bizdə bir neçə sənədin imzalanma mərasimi olacaqdır. Mən xüsusilə "Azəri-Çıraq-Günəşli" dorin qaz layihəsini vurğulamaq istəyirəm, bız bunu belə həyata keçirdik və işimiz müdaxilə etmək, bizə pis məsləhət vermək istəyənlərə qulaq asmadıq. Biz hər bir işi strategiyamız əsasında etdik. Bütün taktiki gedişlərimiz həmin strategiyaya əsaslandı. Biz demək olar ki, 30 il ərzində işğal altında qalmış torpaqlarımızı azad edən güclü ordu qurduq. Biz cəmi 44 gün ərzində Ermonistanı tamamilə möğl- lət etdik və kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur etdik. Əlbəttə ki, müharibədə qələbə dedikdə, sadəcə, pul və həttə silahlar nəzərdə tutulmur. Söhbət döyüş ruhundan gedir. Lakin gəlin etiraf edək, ordu- nu qurmaq üçün pulumuz olmasaydı, yəqin ki, bu gün hələ də torpaqlarımız işğal altında olardı. Beləliklə, Azərbaycanın inkişafı, - istər sosial, iqtisadi, hərbi, istərsə də xarici siyasət olsun, - bütün bunlar onu nümayiş etdirir ki, təbii sərvətlərdən düzgün istifadə olunan za-

man onlar bir çox üstünlüklərə yol açdı. Enerji təhlükəsizliyi. Bız hamımız ondan danışıraq, xüsusilə indi Yaxın Şərqdəki böhran bir çox ölkələrin, istehsalçı və istehlakçıların enerji təhlükəsizliyinə ciddi diqqətə ehtiyatları beynəlxalq neft şirkətlərinə açıq etdi. Həmin vaxtdan etibarən çox hadisələr oldu.

Biz emal sənayesində yüksək dərəcədə şaxələndirilmiş imkanlar yaratmışıq. Bu gün SOCAR-ın neft emalı gücü 30 milyon tondan artıqdır. Bu yaxınlarda "Italiya Petroli"nin satın alınması nəticəsində Aralıq dənizi hövzəsindəki emal gücümüz 13 milyon tondan 23 milyon tona yüksəlmişdir. Beləliklə, bız yalnız neft və qaz deyil, həm də neft məhsullarını təchiz edirik. Bununla yanaşı, elektrik enerjisi, neft-kimyə məhsulları və bərpaulunan enerji sahəsində də ixrac imkanlarımız mövcuddur. Bu istiqamət fəaliyyətimizin əsas prioritetlərindən biridir. Artıq qeyd etdiyim kimi, ölkələr sahib olduqları neft ehtiyatlarına əsasən deyil, həmin resurslardan əldə olunan gəlirləri necə idarə edəcəklərinə və bərpaulunan enerjiyə necə sarmayə yatırıqlarına görə qiymətləndirilməlidirlər.

Müvafiq qaz ehtiyatlarımızın əhəmiyyətli dərəcədə azalması, bız sayı artmaqda olan ölkələrin qazla təchiz edirik. Keçən il burada - "Bakı Enerji Həftəsi"ndə mən auditoriyaya məlumat verdim ki, Azərbaycan qazını 12 ölkə alır. Bu gün onların sayı 16-dır və onlardan 10-u Avropa İttifaqına üzv olan ölkələrdir. Bu ölkələrin sayı, əlbəttə ki, artacaqdır. Boru xətti ilə qazın müxtəlif ölkələrə nəql edilməsi, ərazi və coğrafiya kimi parametrlərə baxsınız görürsünüz ki, bız dünyada birinciyik. Bız qaz təchizatımızı artıracağıq. Yeri gəlmişkən, bu gün bizdə bir neçə sənədin imzalanma mərasimi olacaqdır. Mən xüsusilə "Azəri-Çıraq-Günəşli" dorin qaz layihəsini vurğulamaq istəyirəm, bız bunu belə həyata keçirdik və işimiz müdaxilə etmək, bizə pis məsləhət vermək istəyənlərə qulaq asmadıq. Biz hər bir işi strategiyamız əsasında etdik. Bütün taktiki gedişlərimiz həmin strategiyaya əsaslandı. Biz demək olar ki, 30 il ərzində işğal altında qalmış torpaqlarımızı azad edən güclü ordu qurduq. Biz cəmi 44 gün ərzində Ermonistanı tamamilə möğl- lət etdik və kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur etdik. Əlbəttə ki, müharibədə qələbə dedikdə, sadəcə, pul və həttə silahlar nəzərdə tutulmur. Söhbət döyüş ruhundan gedir. Lakin gəlin etiraf edək, ordu- nu qurmaq üçün pulumuz olmasaydı, yəqin ki, bu gün hələ də torpaqlarımız işğal altında olardı. Beləliklə, Azərbaycanın inkişafı, - istər sosial, iqtisadi, hərbi, istərsə də xarici siyasət olsun, - bütün bunlar onu nümayiş etdirir ki, təbii sərvətlərdən düzgün istifadə olunan za-

man onlar bir çox üstünlüklərə yol açdı. Enerji təhlükəsizliyi. Bız hamımız ondan danışıraq, xüsusilə indi Yaxın Şərqdəki böhran bir çox ölkələrin, istehsalçı və istehlakçıların enerji təhlükəsizliyinə ciddi diqqətə ehtiyatları beynəlxalq neft şirkətlərinə açıq etdi. Həmin vaxtdan etibarən çox hadisələr oldu.

Bu gün Avropa enerji bazarının "Cənub qaz dəhlizi" olmadan necə olacağını təsəvvür etmək çətinidir. Qeyd etdiyim kimi, bız sayı artmaqda olan ölkələrin qazla təchiz edirik. Keçən il burada - "Bakı Enerji Həftəsi"ndə mən auditoriyaya məlumat verdim ki, Azərbaycan qazını 12 ölkə alır. Bu gün onların sayı 16-dır və onlardan 10-u Avropa İttifaqına üzv olan ölkələrdir. Bu ölkələrin sayı, əlbəttə ki, artacaqdır. Boru xətti ilə qazın müxtəlif ölkələrə nəql edilməsi, ərazi və coğrafiya kimi parametrlərə baxsınız görürsünüz ki, bız dünyada birinciyik. Bız qaz təchizatımızı artıracağıq. Yeri gəlmişkən, bu gün bizdə bir neçə sənədin imzalanma mərasimi olacaqdır. Mən xüsusilə "Azəri-Çıraq-Günəşli" dorin qaz layihəsini vurğulamaq istəyirəm, bız bunu belə həyata keçirdik və işimiz müdaxilə etmək, bizə pis məsləhət vermək istəyənlərə qulaq asmadıq. Biz hər bir işi strategiyamız əsasında etdik. Bütün taktiki gedişlərimiz həmin strategiyaya əsaslandı. Biz demək olar ki, 30 il ərzində işğal altında qalmış torpaqlarımızı azad edən güclü ordu qurduq. Biz cəmi 44 gün ərzində Ermonistanı tamamilə möğl- lət etdik və kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur etdik. Əlbəttə ki, müharibədə qələbə dedikdə, sadəcə, pul və həttə silahlar nəzərdə tutulmur. Söhbət döyüş ruhundan gedir. Lakin gəlin etiraf edək, ordu- nu qurmaq üçün pulumuz olmasaydı, yəqin ki, bu gün hələ də torpaqlarımız işğal altında olardı. Beləliklə, Azərbaycanın inkişafı, - istər sosial, iqtisadi, hərbi, istərsə də xarici siyasət olsun, - bütün bunlar onu nümayiş etdirir ki, təbii sərvətlərdən düzgün istifadə olunan za-

Biz emal sənayesində yüksək dərəcədə şaxələndirilmiş imkanlar yaratmışıq. Bu gün SOCAR-ın neft emalı gücü 30 milyon tondan artıqdır. Bu yaxınlarda "Italiya Petroli"nin satın alınması nəticəsində Aralıq dənizi hövzəsindəki emal gücümüz 13 milyon tondan 23 milyon tona yüksəlmişdir. Beləliklə, bız yalnız neft və qaz deyil, həm də neft məhsullarını təchiz edirik. Bununla yanaşı, elektrik enerjisi, neft-kimyə məhsulları və bərpaulunan enerji sahəsində də ixrac imkanlarımız mövcuddur. Bu istiqamət fəaliyyətimizin əsas prioritetlərindən biridir. Artıq qeyd etdiyim kimi, ölkələr sahib olduqları neft ehtiyatlarına əsasən deyil, həmin resurslardan əldə olunan gəlirləri necə idarə edəcəklərinə və bərpaulunan enerjiyə necə sarmayə yatırıqlarına görə qiymətləndirilməlidirlər.

Müvafiq qaz ehtiyatlarımızın əhəmiyyətli dərəcədə azalması, bız sayı artmaqda olan ölkələrin qazla təchiz edirik. Keçən il burada - "Bakı Enerji Həftəsi"ndə mən auditoriyaya məlumat verdim ki, Azərbaycan qazını 12 ölkə alır. Bu gün onların sayı 16-dır və onlardan 10-u Avropa İttifaqına üzv olan ölkələrdir. Bu ölkələrin sayı, əlbəttə ki, artacaqdır. Boru xətti ilə qazın müxtəlif ölkələrə nəql edilməsi, ərazi və coğrafiya kimi parametrlərə baxsınız görürsünüz ki, bız dünyada birinciyik. Bız qaz təchizatımızı artıracağıq. Yeri gəlmişkən, bu gün bizdə bir neçə sənədin imzalanma mərasimi olacaqdır. Mən xüsusilə "Azəri-Çıraq-Günəşli" dorin qaz layihəsini vurğulamaq istəyirəm, bız bunu belə həyata keçirdik və işimiz müdaxilə etmək, bizə pis məsləhət vermək istəyənlərə qulaq asmadıq. Biz hər bir işi strategiyamız əsasında etdik. Bütün taktiki gedişlərimiz həmin strategiyaya əsaslandı. Biz demək olar ki, 30 il ərzində işğal altında qalmış torpaqlarımızı azad edən güclü ordu qurduq. Biz cəmi 44 gün ərzində Ermonistanı tamamilə möğl- lət etdik və kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur etdik. Əlbəttə ki, müharibədə qələbə dedikdə, sadəcə, pul və həttə silahlar nəzərdə tutulmur. Söhbət döyüş ruhundan gedir. Lakin gəlin etiraf edək, ordu- nu qurmaq üçün pulumuz olmasaydı, yəqin ki, bu gün hələ də torpaqlarımız işğal altında olardı. Beləliklə, Azərbaycanın inkişafı, - istər sosial, iqtisadi, hərbi, istərsə də xarici siyasət olsun, - bütün bunlar onu nümayiş etdirir ki, təbii sərvətlərdən düzgün istifadə olunan za-

Biz emal sənayesində yüksək dərəcədə şaxələndirilmiş imkanlar yaratmışıq. Bu gün SOCAR-ın neft emalı gücü 30 milyon tondan artıqdır. Bu yaxınlarda "Italiya Petroli"nin satın alınması nəticəsində Aralıq dənizi hövzəsindəki emal gücümüz 13 milyon tondan 23 milyon tona yüksəlmişdir. Beləliklə, bız yalnız neft və qaz deyil, həm də neft məhsullarını təchiz edirik. Bununla yanaşı, elektrik enerjisi, neft-kimyə məhsulları və bərpaulunan enerji sahəsində də ixrac imkanlarımız mövcuddur. Bu istiqamət fəaliyyətimizin əsas prioritetlərindən biridir. Artıq qeyd etdiyim kimi, ölkələr sahib olduqları neft ehtiyatlarına əsasən deyil, həmin resurslardan əldə olunan gəlirləri necə idarə edəcəklərinə və bərpaulunan enerjiyə necə sarmayə yatırıqlarına görə qiymətləndirilməlidirlər.

Müvafiq qaz ehtiyatlarımızın əhəmiyyətli dərəcədə azalması, bız sayı artmaqda olan ölkələrin qazla təchiz edirik. Keçən il burada - "Bakı Enerji Həftəsi"ndə mən auditoriyaya məlumat verdim ki, Azərbaycan qazını 12 ölkə alır. Bu gün onların sayı 16-dır və onlardan 10-u Avropa İttifaqına üzv olan ölkələrdir. Bu ölkələrin sayı, əlbəttə ki, artacaqdır. Boru xətti ilə qazın müxtəlif ölkələrə nəql edilməsi, ərazi və coğrafiya kimi parametrlərə baxsınız görürsünüz ki, bız dünyada birinciyik. Bız qaz təchizatımızı artıracağıq. Yeri gəlmişkən, bu gün bizdə bir neçə sənədin imzalanma mərasimi olacaqdır. Mən xüsusilə "Azəri-Çıraq-Günəşli" dorin qaz layihəsini vurğulamaq istəyirəm, bız bunu belə həyata keçirdik və işimiz müdaxilə etmək, bizə pis məsləhət vermək istəyənlərə qulaq asmadıq. Biz hər bir işi strategiyamız əsasında etdik. Bütün taktiki gedişlərimiz həmin strategiyaya əsaslandı. Biz demək olar ki, 30 il ərzində işğal altında qalmış torpaqlarımızı azad edən güclü ordu qurduq. Biz cəmi 44 gün ərzində Ermonistanı tamamilə möğl- lət etdik və kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur etdik. Əlbəttə ki, müharibədə qələbə dedikdə, sadəcə, pul və həttə silahlar nəzərdə tutulmur. Söhbət döyüş ruhundan gedir. Lakin gəlin etiraf edək, ordu- nu qurmaq üçün pulumuz olmasaydı, yəqin ki, bu gün hələ də torpaqlarımız işğal altında olardı. Beləliklə, Azərbaycanın inkişafı, - istər sosial, iqtisadi, hərbi, istərsə də xarici siyasət olsun, - bütün bunlar onu nümayiş etdirir ki, təbii sərvətlərdən düzgün istifadə olunan za-

man onlar bir çox üstünlüklərə yol açdı. Enerji təhlükəsizliyi. Bız hamımız ondan danışıraq, xüsusilə indi Yaxın Şərqdəki böhran bir çox ölkələrin, istehsalçı və istehlakçıların enerji təhlükəsizliyinə ciddi diqqətə ehtiyatları beynəlxalq neft şirkətlərinə açıq etdi. Həmin vaxtdan etibarən çox hadisələr oldu.

Enerji təhlükəsizliyi. Bız hamımız ondan danışıraq, xüsusilə indi Yaxın Şərqdəki böhran bir çox ölkələrin, istehsalçı və istehlakçıların enerji təhlükəsizliyinə ciddi diqqətə ehtiyatları beynəlxalq neft şirkətlərinə açıq etdi. Həmin vaxtdan etibarən çox hadisələr oldu.

Biz emal sənayesində yüksək dərəcədə şaxələndirilmiş imkanlar yaratmışıq. Bu gün SOCAR-ın neft emalı gücü 30 milyon tondan artıqdır. Bu yaxınlarda "Italiya Petroli"nin satın alınması nəticəsində Aralıq dənizi hövzəsindəki emal gücümüz 13 milyon tondan 23 milyon tona yüksəlmişdir. Beləliklə, bız yalnız neft və qaz deyil, həm də neft məhsullarını təchiz edirik. Bununla yanaşı, elektrik enerjisi, neft-kimyə məhsulları və bərpaulunan enerji sahəsində də ixrac imkanlarımız mövcuddur. Bu istiqamət fəaliyyətimizin əsas prioritetlərindən biridir. Artıq qeyd etdiyim kimi, ölkələr sahib olduqları neft ehtiyatlarına əsasən deyil, həmin resurslardan əldə olunan gəlirləri necə idarə edəcəklərinə və bərpaulunan enerjiyə necə sarmayə yatırıqlarına görə qiymətləndirilməlidirlər.

Müvafiq qaz ehtiyatlarımızın əhəmiyyətli dərəcədə azalması, bız sayı artmaqda olan ölkələrin qazla təchiz edirik. Keçən il burada - "Bakı Enerji Həftəsi"ndə mən auditoriyaya məlumat verdim ki, Azərbaycan qazını 12 ölkə alır. Bu gün onların sayı 16-dır və onlardan 10-u Avropa İttifaqına üzv olan ölkələrdir. Bu ölkələrin sayı, əlbəttə ki, artacaqdır. Boru xətti ilə qazın müxtəlif ölkələrə nəql edilməsi, ərazi və coğrafiya kimi parametrlərə baxsınız görürsünüz ki, bız dünyada birinciyik. Bız qaz təchizatımızı artıracağıq. Yeri gəlmişkən, bu gün bizdə bir neçə sənədin imzalanma mərasimi olacaqdır. Mən xüsusilə "Azəri-Çıraq-Günəşli" dorin qaz layihəsini vurğulamaq istəyirəm, bız bunu belə həyata keçirdik və işimiz müdaxilə etmək, bizə pis məsləhət vermək istəyənlərə qulaq asmadıq. Biz hər bir işi strategiyamız əsasında etdik. Bütün taktiki gedişlərimiz həmin strategiyaya əsaslandı. Biz demək olar ki, 30 il ərzində işğal altında qalmış torpaqlarımızı azad edən güclü ordu qurduq. Biz cəmi 44 gün ərzində Ermonistanı tamamilə möğl- lət etdik və kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur etdik. Əlbəttə ki, müharibədə qələbə dedikdə, sadəcə, pul və həttə silahlar nəzərdə tutulmur. Söhbət döyüş ruhundan gedir. Lakin gəlin etiraf edək, ordu- nu qurmaq üçün pulumuz olmasaydı, yəqin ki, bu gün hələ də torpaqlarımız işğal altında olardı. Beləliklə, Azərbaycanın inkişafı, - istər sosial, iqtisadi, hərbi, istərsə də xarici siyasət olsun, - bütün bunlar onu nümayiş etdirir ki, təbii sərvətlərdən düzgün istifadə olunan za-

Biz emal sənayesində yüksək dərəcədə şaxələndirilmiş imkanlar yaratmışıq. Bu gün SOCAR-ın neft emalı gücü 30 milyon tondan artıqdır. Bu yaxınlarda "Italiya Petroli"nin satın alınması nəticəsində Aralıq dənizi hövzəsindəki emal gücümüz 13 milyon tondan 23 milyon tona yüksəlmişdir. Beləliklə, bız yalnız neft və qaz deyil, həm də neft məhsullarını təchiz edirik. Bununla yanaşı, elektrik enerjisi, neft-kimyə məhsulları və bərpaulunan enerji sahəsində də ixrac imkanlarımız mövcuddur. Bu istiqamət fəaliyyətimizin əsas prioritetlərindən biridir. Artıq qeyd etdiyim kimi, ölkələr sahib olduqları neft ehtiyatlarına əsasən deyil, həmin resurslardan əldə olunan gəlirləri necə idarə edəcəklərinə və bərpaulunan enerjiyə necə sarmayə yatırıqlarına görə qiymətləndirilməlidirlər.

Müvafiq qaz ehtiyatlarımızın əhəmiyyətli dərəcədə azalması, bız sayı artmaqda olan ölkələrin qazla təchiz edirik. Keçən il burada - "Bakı Enerji Həftəsi"ndə mən auditoriyaya məlumat verdim ki, Azərbaycan qazını 12 ölkə alır. Bu gün onların sayı 16-dır və onlardan 10-u Avropa İttifaqına üzv olan ölkələrdir. Bu ölkələrin sayı, əlbəttə ki, artacaqdır. Boru xətti ilə qazın müxtəlif ölkələrə nəql edilməsi, ərazi və coğrafiya kimi parametrlərə baxsınız görürsünüz ki, bız dünyada birinciyik. Bız qaz təchizatımızı artıracağıq. Yeri gəlmişkən, bu gün bizdə bir neçə sənədin imzalanma mərasimi olacaqdır. Mən xüsusilə "Azəri-Çıraq-Günəşli" dorin qaz layihəsini vurğulamaq istəyirəm, bız bunu belə həyata keçirdik və işimiz müdaxilə etmək, bizə pis məsləhət vermək istəyənlərə qulaq asmadıq. Biz hər bir işi strategiyamız əsasında etdik. Bütün taktiki gedişlərimiz həmin strategiyaya əsaslandı. Biz demək olar ki, 30 il ərzində işğal altında qalmış torpaqlarımızı azad edən güclü ordu qurduq. Biz cəmi 44 gün ərzində Ermonistanı tamamilə möğl- lət etdik və kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur etdik. Əlbəttə ki, müharibədə qələbə dedikdə, sadəcə, pul və həttə silahlar nəzərdə tutulmur. Söhbət döyüş ruhundan gedir. Lakin gəlin etiraf edək, ordu- nu qurmaq üçün pulumuz olmasaydı, yəqin ki, bu gün hələ də torpaqlarımız işğal altında olardı. Beləliklə, Azərbaycanın inkişafı, - istər sosial, iqtisadi, hərbi, istərsə də xarici siyasət olsun, - bütün bunlar onu nümayiş etdirir ki, təbii sərvətlərdən düzgün istifadə olunan za-

Biz emal sənayesində yüksək dərəcədə şaxələndirilmiş imkanlar yaratmışıq. Bu gün SOCAR-ın neft emalı gücü 30 milyon tondan artıqdır. Bu yaxınlarda "Italiya Petroli"nin satın alınması nəticəsində Aralıq dənizi hövzəsindəki emal gücümüz 13 milyon tondan 23 milyon tona yüksəlmişdir. Beləliklə, bız yalnız neft və qaz deyil, həm də neft məhsullarını təchiz edirik. Bununla yanaşı, elektrik enerjisi, neft-kimyə məhsulları və bərpaulunan enerji sahəsində də ixrac imkanlarımız mövcuddur. Bu istiqamət fəaliyyətimizin əsas prioritetlərindən biridir. Artıq qeyd etdiyim kimi, ölkələr sahib olduqları neft ehtiyatlarına əsasən deyil, həmin resurslardan əldə olunan gəlirləri necə idarə edəcəklərinə və bərpaulunan enerjiyə necə sarmayə yatırıqlarına görə qiymətləndirilməlidirlər.

- Sağ olun, Prezident Əliyev. Prezident Trampın rəhbərlik keyfiyyətləri ilə bağlı söylədiyiniz fikirlərə görə Sizə təşəkkürümüzlə bildiririk və düşünürəm ki, Prezident Tramp və Dövlət katibi Rubio bundan çox məmnundur. Sizə uğurlar arzu edirik.

Hörmətli cənab Prezident, nazir Şahbazov, hörmətli Rövşən Nəcəf, nazirlər, xanımlar və cənablar.

Bu gün 31-ci "Bakı Enerji Həftəsi"ndə sizinlə burada olmaqdan çox məmnunam.

Üç onillik ərzində ABŞ və Azərbaycan Respublikası uzunmüddətli tərəfdaşlıq qurmuşdur. Azərbaycan enerji təhlükəsizliyinin irəliləyişini doğru aparılmasında regionda çox mühüm tərəfdaşdır. Azərbaycan həmçinin müasir neft sənayesinin beşiyidir. Bizim 30 il öncə imzaladığımız "Əsrin müqaviləsi" bütövlükdə bütün neft və qaz bazarlarında vəziyyəti dəyişdi,

Azərbaycanın global enerji dialoqunda rolu daha da güclənir

Prezident İlham Əliyev "Bakı Enerji Həftəsi"nin rəsmi açılış mərasimində iştirak edib

Əvvəl 5-ci sahə.

Kaleb ORR: Bir daha təşəkkür edirəm, cənab Prezident, hörmətli qonaqlar, sizə bu həftə işinizdə uğurlar arzulayıram.

Daha sonra Türkiyə Respublikasının enerjetika və təbii sərvətlər naziri **Alparslan BAYRAKTAR** Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın "Bakı Enerji Həftəsi"nə məktubunu oxudu:

"Hörmətli iştirakçılar, hörmətli qonaqlar! Sizə ən səmimi duyğu və sevgi ilə salamlayıram!

Onuz ildən artıq müddətdir global enerji liderlərini, investorları və şirkətləri bir araya gətirən bu mötəbər foruma məktub göndərməklə də olsa, mübarizə etməkdən böyük məmnunluq duyuram.

Regionumuzda yaşanan proseslər Azərbaycanla birlikdə enerji sahəsində atığımız addımların nə qədər düzgün olduğunu göstərir. Bölgəmiz üçün xeyal kimi görünən bir çox meqalayihəni Azərbaycanla birlikdə uğurla həyata keçirməkdə davam edirik. Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum və TANAP boru kəmərləri kimi layihələr Azərbaycanla birlikdə başladığımız və digər bir dost ölkə Gürcüstanın da töhfələri ilə başa çatdırdığımız layihələr arasındadır.

"Azəri-Çıraq-Günəşli" və "Şahdəniz" layihələrində tərəfdaşlığımız sayəsində Azərbaycanla əməkdaşlığımızın daha da dərinləşdiyini görürük. "Şərq-Asiman" yatağı üzrə yeni tərəfdaşlığımız bu əməkdaşlığımızın fasiləsiz şəkildə davam etməsinin növbəti bariz sübutudur. Ötən il istifadəyə verilən İğdır-Naxçıvan qaz kəməri Naxçıvan bölgəsinin enerji təhlükəsizliyini dəstəkləyib və möhkəmləndirib.

Türkiyə ilə Azərbaycan arasındakı elektrik bağlantıları bizim üçün strateji əhəmiyyət daşımaqdadır. İnşallah, Türkiyə, Azərbaycan, Gürcüstan və Bolqarıstan arasında "yaşıl elektrik enerjisi"nin ötürülməsi və ticarəti layihəsinin həyata keçirilməsi ilə bütün regionumuzun enerji təhlükəsizliyinə töhfə verməyi düşünürük.

Eyni qaydada ötən ilin avqust ayında Türkiyə və Azərbaycanın birgə təşəbbüsü nəticəsində Suriyaya qaz tədarükünün başlanmasını bu ölkənin inkişafına və regional təhlükəsizliyə töhfələri mübahisəsizdir. Türkmənistan qazının Azərbaycan və Türkiyə vasitəsilə ixracı istiqamətində əməkdaşlığımızı genişləndirmək üçün qarşımızda böyük imkanlar mövcuddur. Qazaxıstanın təbii ehtiyatlarının Qərbi bazarlarına çatdırılmasında Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəmərinin istifadəsinə daha da artımın şahidi oluruq.

Hörmətli iştirakçılar, Türkiyə bərpaolunan və "yaşıl enerji" də daxil olmaqla enerji sektorunun bütün istiqamətlərində səmərəliliyi və ətraf mühitə qayğıya əsas götürərək məhsuldarlığı təmin etməyə yönəlmis baxışa sahibdir. Qlobal iqlim fəaliyyəti sahəsində öncül və nümunəvi ölkələrdən biri olmaq əzminizi bu il noyabrın 9-20-də Antalyada ev sahibliyi edəcəyimiz COP31 Sammiti ilə daha da möhkəmləndirəcəyik.

Bu fikirlərlə "Bakı Enerji Həftəsi"nin ölkələrimiz və regionumuz üçün xeyirlərə vəsələ olmasını arzulayıram. Tədbirin təşkilində əməyi olanlara təşəkkür edir, Əziz Qardaşım Prezident cənab Əliyevi və bütün iştirakçıları səmimiyyətlə salamlayıram.

Rəcəb Tayyib ƏRDOĞAN, Türkiyə Prezidenti

Alparslan BAYRAKTAR: Hörmətli Prezident Əliyev, hörmətli iştirakçılar. Bir daha "Bakı Enerji Həftəsi"nin açılışında sizə qarşınızda çıxış etməkdən çox məmnun olduğumu bildirirəm. Mən cənab

Prezident İlham Əliyevə və Azərbaycan hökumətinə təşəkkürümü bildirirəm ki, onlar bizə çox səmimi qonaqpərvərlik göstərdilər.

Bu gün biz məhz əlçatan və etibarlı enerjinin təchizatı haqqında danışırıq. Geosiyasi təlatümlər, regionumuzda müharibələr – bu, bizim vəziyyətimizi daha da çətinləşdirir və biz daim enerji sistemimizdə global çətinlikləri görürük. Bu gün baş verən global hadisələr bir daha bizə xatırladı ki, enerji təhlükəsizliyi bütün ölkələr üçün strateji prioritet olaraq qalır. Bu gün enerji təhlükəsizliyi sərvətlərə sırf çıxışla məhdudlaşmır, bu, həmçinin təchizatın etibarlılığı, əməliyyatların çəvkiyyəti, bütün imkanların genişləndirilməsi və əməkdaşlıqla bağlıdır. Biz bu gün qarşımızda duran çağırışlara tab gətiririk. Lakin eyni zamanda biz yeni meydana gələn, bəşəriyyətin üzvlüyü çətinliklər və iqlim dəyişiklikləri ilə mübarizə aparırıq. Bütün bunlar bizim tərəfimizdən söylərin birləşdirilməsinə, düzgün və etibarlı şəkildə bütün ölçülər arasında tarazlığın tapılmasına imkan yaradır. Biz Türkiyə olaraq hesab edirik ki, burada əslihləyimiz azaltmalıyıq və 2050-ci ildə xalis sıfır göstəricisinə nail olmaq planımızı vacib hesab edirik. Bu gün biz Türkiyənin bütün mövcud gücündən istifadə edirik və bütün Avropada beşinciyyət, aparıcı mövqedəyik.

Eyni zamanda biz Günəş enerjisinin daha geniş şəkildə istifadəsinə ümid bəsləyirik, yeni enerji quruluşu üzərində işləyirik və daha müqavimətli, daha çevik, daha rəqəmsal formata çalışan sistemlər qururuq. Təbii ki, bu gün təbii sərvətlər, enerji bizim bazarlarımızın əsasını təşkil edir və bir çox layihələr bundan asılıdır. Bu isə infrastrukturun genişləndirilməsindən, daha böyük sərmayələrin yatırılmasından və əlbəttə ki, qonşularımızla işbirliyinin qurulmasından keçir. Təbii ki, bu gün Türkiyə öz tərəfdaşları ilə iş sayəsində maye qaz və qaz bazarında da çox mühüm dayanıqlı mövqeyə malikdir. Əlbəttə, biz özümüzün qaz hasilatına gəldikdə, növbəti illər ərzində bu artacaq və ümid edirik ki, 7,5 milyard kubmetr həcminə çatacaq, eyni zamanda bu ilin sonuna qədər biz "Ağ quyu" layihəsinin ilk mərhələsini tamamlanmasına ümid edirik.

Hörmətli iştirakçılar, bu gün Azərbaycan ilə Türkiyə arasında münasibətlər çox gözəl bir nümunədir ki, əməkdaşlıq, strateji dəyər bütün region üçün təmin edilə bilər. Bizim tərəfdaşlığımız ümumi tariximizdə, qarşılıqlı əməkdaşlıq əks olunur və biz Avropanın enerji təhlükəsizliyinə birgə töhfə veririk.

Burada Zati-aliləri cənab Prezident Əliyev Bakı-Tbilisi-

Ceyhan, TANAP və digər layihələri xatırladı. Bütün bunlar məhz regionda enerji quruluşunun təmin edilməsinə yönəlib ki, bu da ösümləndirici, həm istehlakçılar, həm hasilatçılar, həm də tranzit ölkələr üçün çox mühüm bir nümunəyə çevrilmişdir. Hesab edirik ki, bizim əməkdaşlığımız bu hədudlardan kənara çıxır. Türkiyə ilə Azərbaycan, həmçinin bərpaolunan elektrik enerjisinin nəql edilməsində və enerji dəhlizlərinin açılmasında əməkdaşlıq edir. Gürcüstanla, Bolqarıstanla və digər qonşularımızla əməkdaşlıq edirik. Biz istəyirik ki, homin TANAP-in elektrik variantını yaradaq. Şərq ilə Qərbdəki strateji mövqeyindən irəli gələrək Türkiyə bundan sonra da etibarlı tərəfdaş olaraq qalacaq və regionda enerji layihələrinin icrasına öz töhfəsini davam etdirəcək. Bu il ərzində nəzərdə tutulan işlərə gəldikdə, ümid edirik ki, Türkiyə həmçinin iqlim sahəsində aparılan dialoqa öz töhfəsini verəcək.

Mən bir daha cənab Prezident Əliyevə və Azərbaycan hökumətinə bu gün bizi qəbul etdiyinə görə təşəkkürümü bildirirəm ki, bizi belə mühüm məkanla əməkdaşlıq tədbir çərçivəsində bir araya gətirib. Təşəkkür edirəm.

Kir STARMER, Britaniyanın Baş naziri

Böyük Britaniyanın Şərqi Avropa və Mərkəzi Asiya üzrə ticarət komissarı **Devid RID** çıxış edərək dedi: - Zati-aliləri Prezident İlham Əliyev! Zati-aliləri xanımlar və cənablar! Mən böyük məmnunluq hissi ilə Birləşmiş Krallığı 31-ci "Bakı Enerji Həftəsi"ndə təmsil edirəm və ticarət komissarı kimi ezam olunmuşam. İndi isə Baş nazir Kir Starmerin məktubunu oxumaq istəyirəm.

"Hörmətli Prezident Əliyev! 2026-cı ilin "Bakı Enerji Həftəsi"ndə iştirak etməyə hər kəsə səmimi salamlarımı yetirməkdən məmnunam. Qlobal qeyri-müəyyənlik dövründə Azərbaycan beynəlxalq enerji təhlükəsizliyinin və dayanıqlı mövqeyinin gücləndirilməsində çox mühüm tərəfdaş olaraq qalır.

On səkkiz ay əvvəl COP29-da iştirak zamanı Bakıya səfər etdiyimiz üçün enerji keçidi Azərbaycanın yetirdiyi ciddi diqqət mənə dərin təəssürat bağışladı. Həmin vaxtdan etibarən planlar fəaliyyətə çevrildi və bərpaolunan mənbələrdə enerji istehsalı sürətləndi, həm quruda, həm də dənizdə "yaşıl enerji"nin nəqli üçün geniş həll variantları təqdim olundu. Ölkəniz Ukraynanın enerji infrastrukturuna Rusiyanın davamlı və qanunsuz hücumları qarşısında həmin ölkənin enerji dayanıqlılığının möhkəmləndirilməsində mühüm

rol oynadı. Ölkəniz təchizat zəncirlərinin şaxələndirilməsi yolu ilə öz enerji dayanıqlılığını formalaşdırmaq məqsədilə Avropa ölkələrinə imkanlar yaradı. Həmçinin ötən il ölkəniz Sizin uzunmüddətli sülhə sadıqlılığınızı gücləndirərək Ermənistan enerji ixracına başladı.

Ortaq iqlim məqsədlərinə doğru çalışdığımız bir vaxtda Birləşmiş Krallıq iqlimə müqavimətini gücləndirmək və 2050-ci ilə qədər xalis sıfır nail olmaq məqsədilə bu hökumətin planları üçün çox vacib olan global enerji keçidini sürətləndirmək namini Azərbaycanla çiyin-çiyinə işləməyə sadıq qalır. Britaniyanın sənayesi başda olmaqla, bizim uzunmüddətli enerji tərəfdaşlığımızı birləşdirərək, biz xalis sıfır nail olmaq və çıxışları, davamlı gələcəyi təmin etmək baxımından zəruri olan innovasiyanı inkişaf etdirə bilərik. Bu təşəbbüs üçün göstərdiyiniz liderlik keyfiyyətlərinizi alqışlayır. Sizə və bütün iştirakçılara olduqca məhsuldar və uğurlu tədbir arzu edirəm.

Kristina Lobilla BORRERO çıxış edərək dedi: - Zati-aliləri! Hörmətli nazirlər, hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar! Bu gün Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin açılışında sizinlə birlikdə olmaqdan şərəf duyuram.

Yaxın Şərqdəki mövcud böhran, enerji təhlükəsizliyi bir daha global məsələləri ön plana çıxartdı. Rusiyanın Ukraynaya hücumunun doğurduğu kəskin təchizat böhranından yenidən çıxmaqdan sonra indi başqa bir böhranla qarşılaşırıq. Avropada bu, təchizat çatışmazlığı ilə deyil, dəyişkən qiymətlərlə müəyyən edilir.

Avropa İttifaqı 2050-ci ilə qədər dekarbonizasiya hədəflərimizə qətiyyətlə sadıqdır. Bu yolda irəlilədiyimiz dövrdə biz qazın xalis idxalçı-satıcı və həm qiymət dəyişməsinə, həm də təchizat problemlərindən asılıyıq. Bu kontekstdə etibarlı tərəfdaşlar çox vacibdir. Azərbaycan enerji tərəfdaşı, Avropa İttifaqının daha geniş əlaqə və gündəliyinin bir hissəsi kimi mühüm rol oynayır. Buna görə də icazə verin, bu mühüm tədbir üçün hökumətləri, sənayə nümayəndələrini, investorları və texnologiya təminatçıları

bir araya gətirdiyi üçün Azərbaycanla təşəkkürümü ifadə edirəm. Uzun illərdə ki, bu forum enerji sektoru üçün vacib olan məsələləri gündəmə gətirir. Bunlar təkcə Xəzər regionu üçün deyil, həm də Avropa və daha geniş beynəlxalq enerji birliyi üçün mühüm məsələlərdir. Bakının uzun və möhtəşəm enerji tarixi var. Bununla yanaşı, Bakı enerji tərəfdaşlarının gələcəyinin müzakirə olunduğu bir məkanadır. Avropa Komissiyası üçün bu görüş neft və qazın global enerji təhlükəsizliyi, sənaye fəaliyyəti, nəqliyyat və enerji bazarlarının sabitliyində mühüm rol oynamasına davam etdiyi xüsusi bir vaxtda keçirilir. Azərbaycan və Xəzər regionu Avropanın enerji təchizatının etibarlılığını gücləndirməyə kömək edən "Cənub dəhlizi" də daxil olmaqla bu səylərə əhəmiyyətli töhfə verir. Bu töhfə olduqca köməkçi qiymətləndirilir. 2021-ci ildən etibarən Avropa İttifaqı Azərbaycandan təbii qaz idxalını 40 faizdən çox artırıb. Bu ilin sonunda Trans-Adriatik boru kəməri ilə 1,2 milyard kubmetr həcmində qaz çatdırılıb. Bu da 2026-cı ilə əlavə qaz tədarükü deməkdir.

Bu gün güclü enerji tərəfdaşlığı yalnız həcmlərlə ölçülmür. Onlar həmçinin etibarlı təchizat, yüksək əməliyyat standartları, resurslardan səmərəli istifadə, şəffaf hüquqi çərçivələr və metan emissiyalarının azaldılması daxil olmaqla ətraf mühit göstəriciləri ilə ölçülür. Azərbaycanla əməkdaşlığımız bərpaolunan enerji mənbələri və inter-konnektorlar sahəsində də genişləyir. Biz Xəzər-Qara dəniz-Avropa "Yaşıl Enerji Dəhlizi" planını diqqətlə izləyirik.

Xəzər regionu Cənubi Qafqaz və Avropa arasında gələcək bağlantıya aid daha geniş müzakirənin bir hissəsidir. Bu layihənin növbəti vacib addımı Avropa İttifaqının qarşılıqlı maraqa doğuran layihələr çərçivəsində qiymətləndirilməsinə aparılmalıdır. Bütün iştirakçı ölkələrinin bu ilin sonuna doğru qarşılıqlı maraqa doğuran layihə statusunu almaq üçün mübarizə etmək niyyəti çox mühüm mərhələdir. Gələcəyə baxdıqda ən güclü enerji tərəfdaşlıqları bu günün etibarlılığını sabahın hazırlığı ilə birləşdirən tərəfdaşlıqlar olacaq. Bu, kommersiya baxımından əlverişli infrastruktur, proqnozlaşdırılabilən investisiya şərtləri, davamlı təchizat zəncirləri, həm də enerji təhlükəsizliyi və enerji keçidini dəstəkləyən texnologiyalar deməkdir.

Avropa İttifaqı Azərbaycanla əməkdaşlığı bu ruhda - açıqlıq, pragmatizm, qarşılıqlı fayda, təhlükəsiz, əlverişli və getdikcə dayanıqlı enerji təmin etmək barədə

ortaq öhdəliklə davam etdirmək istəyir. Bugünkü tədbir müxtəlif sahələrdə bu iddiaları həyata keçirə biləcək şəxsləri bir araya gətirir. Bütün iştirakçılara sərgi və tədbirlərdə uğurlar arzulayır, tərəfdaşlıqları və daha geniş beynəlxalq enerji birliyi üçün mühüm məsələlərdir. Bakının uzun və möhtəşəm enerji tarixi var. Bununla yanaşı, Bakı enerji tərəfdaşlarının gələcəyinin müzakirə olunduğu bir məkanadır. Avropa Komissiyası üçün bu görüş neft və qazın global enerji təhlükəsizliyi, sənaye fəaliyyəti, nəqliyyat və enerji bazarlarının sabitliyində mühüm rol oynamasına davam etdiyi xüsusi bir vaxtda keçirilir. Azərbaycan və Xəzər regionu Avropanın enerji təchizatının etibarlılığını gücləndirməyə kömək edən "Cənub dəhlizi" də daxil olmaqla bu səylərə əhəmiyyətli töhfə verir. Bu töhfə olduqca köməkçi qiymətləndirilir. 2021-ci ildən etibarən Avropa İttifaqı Azərbaycandan təbii qaz idxalını 40 faizdən çox artırıb. Bu ilin sonunda Trans-Adriatik boru kəməri ilə 1,2 milyard kubmetr həcmində qaz çatdırılıb. Bu da 2026-cı ilə əlavə qaz tədarükü deməkdir.

Bu gün güclü enerji tərəfdaşlığı yalnız həcmlərlə ölçülmür. Onlar həmçinin etibarlı təchizat, yüksək əməliyyat standartları, resurslardan səmərəli istifadə, şəffaf hüquqi çərçivələr və metan emissiyalarının azaldılması daxil olmaqla ətraf mühit göstəriciləri ilə ölçülür. Azərbaycanla əməkdaşlığımız bərpaolunan enerji mənbələri və inter-konnektorlar sahəsində də genişləyir. Biz Xəzər-Qara dəniz-Avropa "Yaşıl Enerji Dəhlizi" planını diqqətlə izləyirik.

Xəzər regionu Cənubi Qafqaz və Avropa arasında gələcək bağlantıya aid daha geniş müzakirənin bir hissəsidir. Bu layihənin növbəti vacib addımı Avropa İttifaqının qarşılıqlı maraqa doğuran layihələr çərçivəsində qiymətləndirilməsinə aparılmalıdır. Bütün iştirakçı ölkələrinin bu ilin sonuna doğru qarşılıqlı maraqa doğuran layihə statusunu almaq üçün mübarizə etmək niyyəti çox mühüm mərhələdir. Gələcəyə baxdıqda ən güclü enerji tərəfdaşlıqları bu günün etibarlılığını sabahın hazırlığı ilə birləşdirən tərəfdaşlıqlar olacaq. Bu, kommersiya baxımından əlverişli infrastruktur, proqnozlaşdırılabilən investisiya şərtləri, davamlı təchizat zəncirləri, həm də enerji təhlükəsizliyi və enerji keçidini dəstəkləyən texnologiyalar deməkdir.

Avropa İttifaqı Azərbaycanla əməkdaşlığı bu ruhda - açıqlıq, pragmatizm, qarşılıqlı fayda, təhlükəsiz, əlverişli və getdikcə dayanıqlı enerji təmin etmək barədə

ortaq öhdəliklə davam etdirmək istəyir. Bugünkü tədbir müxtəlif sahələrdə bu iddiaları həyata keçirə biləcək şəxsləri bir araya gətirir. Bütün iştirakçılara sərgi və tədbirlərdə uğurlar arzulayır, tərəfdaşlıqları və daha geniş beynəlxalq enerji birliyi üçün mühüm məsələlərdir. Bakının uzun və möhtəşəm enerji tarixi var. Bununla yanaşı, Bakı enerji tərəfdaşlarının gələcəyinin müzakirə olunduğu bir məkanadır. Avropa Komissiyası üçün bu görüş neft və qazın global enerji təhlükəsizliyi, sənaye fəaliyyəti, nəqliyyat və enerji bazarlarının sabitliyində mühüm rol oynamasına davam etdiyi xüsusi bir vaxtda keçirilir. Azərbaycan və Xəzər regionu Avropanın enerji təchizatının etibarlılığını gücləndirməyə kömək edən "Cənub dəhlizi" də daxil olmaqla bu səylərə əhəmiyyətli töhfə verir. Bu töhfə olduqca köməkçi qiymətləndirilir. 2021-ci ildən etibarən Avropa İttifaqı Azərbaycandan təbii qaz idxalını 40 faizdən çox artırıb. Bu ilin sonunda Trans-Adriatik boru kəməri ilə 1,2 milyard kubmetr həcmində qaz çatdırılıb. Bu da 2026-cı ilə əlavə qaz tədarükü deməkdir.

Bu gün güclü enerji tərəfdaşlığı yalnız həcmlərlə ölçülmür. Onlar həmçinin etibarlı təchizat, yüksək əməliyyat standartları, resurslardan səmərəli istifadə, şəffaf hüquqi çərçivələr və metan emissiyalarının azaldılması daxil olmaqla ətraf mühit göstəriciləri ilə ölçülür. Azərbaycanla əməkdaşlığımız bərpaolunan enerji mənbələri və inter-konnektorlar sahəsində də genişləyir. Biz Xəzər-Qara dəniz-Avropa "Yaşıl Enerji Dəhlizi" planını diqqətlə izləyirik.

Xəzər regionu Cənubi Qafqaz və Avropa arasında gələcək bağlantıya aid daha geniş müzakirənin bir hissəsidir. Bu layihənin növbəti vacib addımı Avropa İttifaqının qarşılıqlı maraqa doğuran layihələr çərçivəsində qiymətləndirilməsinə aparılmalıdır. Bütün iştirakçı ölkələrinin bu ilin sonuna doğru qarşılıqlı maraqa doğuran layihə statusunu almaq üçün mübarizə etmək niyyəti çox mühüm mərhələdir. Gələcəyə baxdıqda ən güclü enerji tərəfdaşlıqları bu günün etibarlılığını sabahın hazırlığı ilə birləşdirən tərəfdaşlıqlar olacaq. Bu, kommersiya baxımından əlverişli infrastruktur, proqnozlaşdırılabilən investisiya şərtləri, davamlı təchizat zəncirləri, həm də enerji təhlükəsizliyi və enerji keçidini dəstəkləyən texnologiyalar deməkdir.

Avropa İttifaqı Azərbaycanla əməkdaşlığı bu ruhda - açıqlıq, pragmatizm, qarşılıqlı fayda, təhlükəsiz, əlverişli və getdikcə dayanıqlı enerji təmin etmək barədə

ortaq öhdəliklə davam etdirmək istəyir. Bugünkü tədbir müxtəlif sahələrdə bu iddiaları həyata keçirə biləcək şəxsləri bir araya gətirir. Bütün iştirakçılara sərgi və tədbirlərdə uğurlar arzulayır, tərəfdaşlıqları və daha geniş beynəlxalq enerji birliyi üçün mühüm məsələlərdir. Bakının uzun və möhtəşəm enerji tarixi var. Bununla yanaşı, Bakı enerji tərəfdaşlarının gələcəyinin müzakirə olunduğu bir məkanadır. Avropa Komissiyası üçün bu görüş neft və qazın global enerji təhlükəsizliyi, sənaye fəaliyyəti, nəqliyyat və enerji bazarlarının sabitliyində mühüm rol oynamasına davam etdiyi xüsusi bir vaxtda keçirilir. Azərbaycan və Xəzər regionu Avropanın enerji təchizatının etibarlılığını gücləndirməyə kömək edən "Cənub dəhlizi" də daxil olmaqla bu səylərə əhəmiyyətli töhfə verir. Bu töhfə olduqca köməkçi qiymətləndirilir. 2021-ci ildən etibarən Avropa İttifaqı Azərbaycandan təbii qaz idxalını 40 faizdən çox artırıb. Bu ilin sonunda Trans-Adriatik boru kəməri ilə 1,2 milyard kubmetr həcmində qaz çatdırılıb. Bu da 2026-cı ilə əlavə qaz tədarükü deməkdir.

Bu gün güclü enerji tərəfdaşlığı yalnız həcmlərlə ölçülmür. Onlar həmçinin etibarlı təchizat, yüksək əməliyyat standartları, resurslardan səmərəli istifadə, şəffaf hüquqi çərçivələr və metan emissiyalarının azaldılması daxil olmaqla ətraf mühit göstəriciləri ilə ölçülür. Azərbaycanla əməkdaşlığımız bərpaolunan enerji mənbələri və inter-konnektorlar sahəsində də genişləyir. Biz Xəzər-Qara dəniz-Avropa "Yaşıl Enerji Dəhlizi" planını diqqətlə izləyirik.

Azərbaycanın global enerji dialoqunda rolu daha da güclənir

Prezident İlham Əliyev "Bakı Enerji Həftəsi"nin rəsmi açılış mərasimində iştirak edib

Əvvəli 7-ci sah.

Hasil olunan karbohidrogenlər BP-nin region üzrə strateji mərkəzi hesab olunan Səngəç terminalında emal edilir və Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC), Cənubi Qafqaz Boru Kəməri, TANAP və TAP vasitəsilə beynəlxalq bazarlara nəql olunur. Şirkət hazırda AÇG-də ACE platforması, "Şahdöniz Compression" layihəsi, "Şəfəq-Asiman" strukturu, həmçinin platformaların elektriklişdirilməsi və "yaşıl enerji" istiqamətində layihələr həyata keçirir. BP Azərbaycanda yerli kadrların inkişafına da xüsusi diqqət ayırır. "BP Azərbaycan"ın işçilərinin böyük hissəsini yerli mütəxəssislər təşkil edir.

"TotalEnergies" neft-qaz, LNG, bərpəolunan enerji və elektrik enerjisi sahələrində Fransanın ən iri enerji şirkətlərindən biridir. Şirkət ölkəmizin əsas beynəlxalq enerji tərəfdaşları arasında Azərbaycanı 1996-cı ildən fəaliyyət göstərir. "TotalEnergies" Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) boru kəmərinə 5 faiz paya malikdir və Abşeron qaz-kondensat yatağının əsas iştirakçılarından biri

dir. Şirkət bu yataqda 35 faiz paya sahibdir və layihəni SOCAR ilə birlikdə həyata keçirir. Abşeron yatağının birinci fazası üzrə hasilata 2023-cü ilin iyulunda başlanılıb. Hazırda hasilat gücü gündəlik 4 milyon kubmetr qaz, həmçinin 13 min barel kondensat təşkil edir. Bu qaz Azərbaycanın daxili bazarına yönəldirilir. 2025-ci ildə tərəfdaş yatağın tammiqyaslı işlənməsi üzrə ilkin texniki layihələndirmə mərhələsinə start verilib.

Layihənin növbəti mərhələsində maksimum hasilat dövründə əlavə 110 min barel neft ekvivalenti həcmində gündəlik hasilat nəzərdə tutulur. Şirkət eyni zamanda Azərbaycanda enerji keçidi, dekarbonizasiya və "yaşıl enerji" istiqamətində əməkdaşlığı genişləndirir.

Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının "Acwa" bərpəolunan enerji şirkəti dəniz suyunun duzsuzlaşdırılması sahəsində dünyanın ən böyük özəl operatorlarından olaraq, "yaşıl hidrogen" texnologiyaları və global enerji transformasiyası sahəsində aparıcı şirkətlərdən biridir. 2004-cü ildə yaradılmış "Acwa" hazırda Yaxın Şərqi, Afrika, Mərkəzi Asiya

və Cənub-Şərqi Asiya daxil olmaqla 15 ölkədə fəaliyyət göstərir. Şirkətin portfelinə enerji və su sahəsində ümumi investisiya dəyəri 117 milyard ABŞ dollarından çox olan 100-dən artıq layihə daxildir. Azərbaycanda "Acwa" əsasən "yaşıl enerji" istiqamətində fəaliyyət göstərir və ölkənin enerji keçidi strategiyasının əsas beynəlxalq tərəfdaşlarının əsas beynəlxalq tərəfdaşlarından biridir. Şirkət Xızı və Abşeron rayonlarında yerləşən 240 MVt gücündə külək-elektrik stansiyasının investordanıdır. Bu layihə Azərbaycanın ilk iri xarici investisiyalı bərpəolunan enerji layihələrindəndir. "Acwa", həmçinin SOCAR ilə birlikdə Xəzər dənizində külək enerjisi və "yaşıl hidrogen" layihələri üzrə əməkdaşlıq edir.

Amerika Birləşmiş Ştatlarının "SLB" şirkəti enerji sahəsində global texnoloji şirkətdir. Dünyanın ən iri neft-mədən xidmətləri və enerji texnologiyaları şirkətlərindən biri kimi "SLB" bir əsrdən artıq müddətdə sənayenin ən mürəkkəb çağırışlarını texnoloji yeniliklərə çevirərək enerji sektorunda lider mövqeyini qoruyub saxlayır. Bu gün "SLB"

neft-qaz yataqlarının kəşfiyyatı, qazma, quyu tamamlama, geofizika, rəqəmsal texnologiyalar və enerji keçidi holləri sahələrində çalışır. Şirkət Azərbaycanda uzun illərdir fəaliyyət göstərir və AÇG, Şahdöniz kimi iri layihələrdə əsas texnoloji tərəfdaşlarıdır. "SLB" BP və SOCAR ilə əməkdaşlıq çərçivəsində qazma, texniki xidmət, avtomatlaşdırma və rəqəmsal hollər təqdim edir. Son illərdə şirkət emissiyaların azaldılması, rəqəmsallaşma və dayanıqlı enerji texnologiyalarına da xüsusi diqqət yetirir.

ADNOC-un beynəlxalq enerji investisiya şirkəti olan Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin "XRG" şirkəti təbii qaz, kimya sənayesi və enerji holləri sahələrində global portfel formalaşdırıb. 2024-cü ildə yaradılan şirkət hazırda LNG, qaz infrastrukturunu, aşağıkarbonlu enerji, "yaşıl hidrogen" və enerji transformasiyası istiqamətlərində fəaliyyətini genişləndirir. Azərbaycanda ADNOC-un regional əməkdaşlıq strategiyasının bir hissəsi kimi SOCAR ilə enerji keçidi, qaz infrastrukturunu və aşağıkarbonlu layihələr üzrə əməkdaşlığı

inkişaf etdirən şirkət global enerji bazarında strateji mövqeyini möhkəmləndirir.

Özbəkistanın milli neft-qaz şirkəti və Mərkəzi Asiyanın ən böyük dövlət enerji qurumlarından biri olan "Uzbekneftegaz" neft və qaz yataqlarının kəşfiyyatı, hasilatı, neft-kimya məhsullarının istehsalı və enerji infrastrukturunu sahələrində fəaliyyət göstərir. Son illərdə qaz emalı, neft-kimya və enerji səmərəliliyi layihələrinə böyük investisiyalar yatırılan "Uzbekneftegaz" beynəlxalq tərəfdaşlarla əməkdaşlığı genişləndirir. Şirkət Azərbaycanda əsasən regional enerji əməkdaşlığı və beynəlxalq enerji platformaları çərçivəsində iştirak edir, SOCAR və digər şirkətlərlə təcrübə mübadiləsi və enerji layihələri üzrə tərəfdaşlığı möhkəmləndirir.

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin "Masdar" şirkətinin bu gün dünya üzrə layihə portfelinin ümumi gücü 50 GvT-dan çoxdur. Şirkət 2030-cu ilə qədər bu göstəricini 100 GvT-a çatdırmağı planlaşdırır. Hazırda global enerji keçidinin aparıcı iştirakçılarından biri olan "Masdar" Azər-

baycanda "yaşıl enerji" sahəsində ən fəal beynəlxalq tərəfdaşlardan biridir. Şirkət ölkənin ilk iri sənaye miqyaslı Günəş-elektrik stansiyası olan 230 MVt gücündə "Qaradağ" Günəş-Elektrik Stansiyasının investordanıdır. "Masdar" ölkəmizin "yaşıl enerji" strategiyasının əsas tərəfdaşlarından biri kimi SOCAR və Azərbaycan hökuməti ilə birlikdə ümumi gücü bir neçə gıqavat olan Günəş və külək enerjisi layihələrinin inkişafı istiqamətində əməkdaşlıq edir.

Çinin 1973-cü ildə təsis edilmiş "China Petroleum Pipeline Engineering" şirkəti neft və qaz boru kəmərlərinin tikintisini həyata keçirir. Şirkət eyni zamanda enerjinin saxlanması və nəqli infrastrukturunu sahəsində ixtisaslaşmış və Çində uzunmüddətli boru kəmərləri üzrə ümumi iş həcminin 70 faizindən çoxunu icra edir. O, elmi-tədqiqat, layihələndirmə, məsləhət, tikinti və istismar daxil olmaqla tam sənaye zənciri üzrə fəaliyyət göstərir. Şirkətin beynəlxalq fəaliyyəti 50-dən çox ölkəni əhatə edir və əsas istiqamətlərinə neft-qaz boru kəmərləri, kompressor stansiyaları, LNG terminalları və enerji infrastrukturunu

layihələri daxildir. Hazırda şirkət potensial tərəfdaş kimi SOCAR ilə əməkdaşlığın qurulmasını nəzərdə tutur.

Türkiyənin milli şirkəti "Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı" (TPAO) global enerji şirkəti olaraq karbohidrogen kəşfiyyatı və hasilatı sahəsində 70 ildən çox təcrübəyə malikdir. Şirkət Azərbaycan, İraq, Liviya, Pakistan, Somali və digər ölkələrdə fəaliyyət göstərən geniş beynəlxalq layihələr portfeli ilə neft və qaz yataqlarının kəşfiyyatı, hasilatı, qazma işləri və enerji layihələrinin idarə olunması ilə məşğuldur. Şirkət Azərbaycanda 1994-cü ildən fəaliyyət göstərir və "Şahdöniz", "Azəri-Cıraq-Günəşli", "Cənubi Qafqaz Boru Kəməri", "Bakı-Tbilisi-Ceyhan" və "Şəfəq-Asiman" layihələrində iştirak payına malikdir. Şirkət Azərbaycan və Türkiyə arasında enerji əməkdaşlığının inkişafında mühüm rol oynamaqla, regionun enerji təhlükəsizliyi üçün mühüm layihələrdə iştirak edir, dayanıqlı inkişaf və ətraf mühitə məsuliyyət prinsiplərini uzunmüddətli strategiyasının əsas istiqamətlərindən biri kimi müəyyənləşdirib.

"Bakı Enerji Həftəsi" nüfuzlu platformaya çevrilib

"Bakı Enerji Həftəsi"nin iştirakçılarna

Hörmətli tədbir iştirakçıları!
Hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar!
Sizi "Bakı Enerji Həftəsi" çərçivəsində keçirilən bu mötəbər tədbirdə səmimi-qəlbdən salamlayırıq.

Artıq uzun illərdir ki, "Bakı Enerji Həftəsi" global enerji gündəliyinin formalaşdırıldığı, yeni yanaşma və əməkdaşlıq formatlarının təşəkkül tapdığı nüfuzlu platformaya çevrilib. Bu tədbirin əhəmiyyəti hər il daha da artır. Çünki dünya önəvi enerji modelindən dayanıqlı, aşağıkarbonlu inkişaf strategiyasına və texnoloji yeniliklərə əsaslanan yeni enerji sistemində keçid mərhələsini yaşayır. Belə bir şəraitdə Azərbaycanın global enerji dialoqunda rolu daha da güclənir.

Ölkəmizin enerji tarixi zəngin ənənələrə və mühüm tarixi nailiyyətlərə əsaslanır. Hələ XIX əsrdə Azərbaycanda müasir neft sənayesinin formalaşması ölkəmizi global enerji tarixinin aparıcı mərkəzlərindən birinə çevirmişdir. XX əsr Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın beynəlxalq enerji tərəfdaşlıqlarının formalaşdığı dövr olmuşdur. XXI əsrdə isə ölkəmiz artıq "yaşıl enerji"yə keçid və dayanıqlı enerji modelinin qurulması istiqamətində yeni mərhələyə qədəm qoymuşdur.

Azərbaycanın həyata keçirdiyi enerji siyasəti bu gün də mühüm nəticələr verməkdədir. Cari il enerji sahəsində bir sıra əlamətdar hadisələrlə yadda qalır. Xüsusilə "Şahdəniz" qaz yatağı üzrə Hasilatın Pay Bölgüsü Sazişinin imzalanmasının 30 illiyi və bu yataqdan kommersiya qaz hasilatına başlanmasının 20 illiyi Azərbaycanın global enerji bazarında güclü mövqeyini və ölkəmizin enerji strategiyasının uğurla həyata keçirildiyini bir daha təsdiqləyir.

Hazırda dünyada enerji sektoru dayanıqlı inkişafın əsas sütunlarından biridir. Müasir geosiyasi proseslər göstərir ki, enerji təhlükəsizliyinin etibarlı təminatı enerji mənbələrinin şaxələndirilməsi və innovativ texnologiyaların tətbiqi ilə birbaşa bağlıdır. Bu baxımdan, bərpaolunan enerji və aşağı karbon texnologiyalarına investisiyalar sürətlə artır. Enerji keçidi artıq yalnız ekoloji məsələ deyil, həm də iqtisadi təhlükəsizlik və rəqəbatqabiliyyətə əsas üstünlüklərdir.

Ölkəmizdə "yaşıl enerji" istiqamətində ardıcıl siyasət həyata keçirir və strateji mövqeyini daha da möhkəmləndirir. Avrasiyanın enerji və nəqliyyat marşrutlarının kəsişməsində yerləşən ölkəmiz regional enerji əməkdaşlığının inkişafına etibarlı tərəfdaş kimi mühüm töhfə verir. Bol enerji resursları, formalaşdırılmış infrastruktur və beynəlxalq səviyyədə qazanılmış yüksək etimad əsas üstünlüklərimizdir.

Azərbaycanın zəngin bərpaolunan enerji potensialı "yaşıl enerji" istiqamətində uzunmüddətli strateji hədəflərin həyata keçirilməsi üçün geniş imkanlar yaradır. Beynəlxalq enerji şirkətləri ilə irihəcmli "yaşıl enerji" layihələrinin həyata keçirilməsi və təbii qaz ixracının geniş coğrafiyanı əhatə etməsi ölkəmizin global enerji sistemində etibarlı və strateji tərəfdaş kimi rolu daha da gücləndirir. Dünya İqtisadi Forumunun enerji keçidi ilə bağlı hesabatında Azərbaycanın qabaqcıl mövqelərdə qərarlaşması da bunun beynəlxalq səviyyədə yüksək qiymətləndirildiyini göstərir.

Bərpaolunan enerji sahəsində mövcud potensialın reallaşdırılması və "yaşıl enerji" imkanlarının genişləndirilməsi qarşısındakı dövrün əsas strateji hədəfləridir. Bu yanaşma enerji sistemində keyfiyyətə yeni mərhələnin başlanğıcını ifadə edir. Həmin mərhələdə əsas prioritetlər enerji resurslarının səmərəli idarə olunması ilə yanaşı, bərpaolunan enerji mənbələrinin inkişafı, "yaşıl enerji"yə keçidin sürətləndirilməsi və müasir texnologiyaların tətbiqidir.

Xüsusilə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə həyata keçirilən genişmiqyaslı bərpa-quruculuq işləri çərçivəsində "yaşıl enerji zonası" modelinin uğurla tətbiqi ölkəmizin gələcək enerji strategiyasının əsas istiqamətlərindən birinə çevrilmişdir. Bu yanaşmanın uğurla həyata keçirilməsi onun daha da genişləndirilməsinə və Naxçıvanın da "yaşıl enerji zonası" elan edilməsinə zəmin yaratmışdır.

Əminəm ki, "Bakı Enerji Həftəsi" bundan sonra da global enerji dialoqunun genişlənməsinə, yeni təşəbbüslərin formalaşmasına və dayanıqlı enerji gələcəyinin qurulmasına mühüm töhfə verəcəkdir.

Sonda tədbirin təşkilatçılarına və iştirakçılarna təşəkkürümü bildirir, hər birinizə uğurlu əməkdaşlıq, məhsuldar müzakirələr və yeni nailiyyətlər arzulayıram!

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 iyun 2026-cı il

A.H.Hacıyevin "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Azərbaycan Respublikasının ictimai həyatında səmərəli fəaliyyətinə və elmin inkişafında xidmətlərinə görə Asəf Hacı oğlu Hacıyev "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 may 2026-cı il

Q.S.Qurbanovun "Dostluq" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyasının Dağıstan Respublikası arasında humanitar, o cümlədən təhsil sahəsində əlaqələrin inkişafında xidmətlərinə görə Qurban Səidoviç Qurbanov "Dostluq" ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 iyun 2026-cı il

ABŞ Prezidenti Donald Trampın "Bakı Enerji Həftəsi"nə məktub ünvanlamasından məmnunuq

Prezident İlham Əliyev ABŞ Dövlət katibinin iqtisadiyyat, enerji və biznes məsələləri üzrə köməkçisinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 1-də ABŞ Dövlət katibinin iqtisadiyyat, enerji və biznes məsələləri üzrə köməkçisi Kaleb Orrun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı Kaleb Orr "Bakı Enerji Həftəsi" çərçivəsində keçirilən sərəncamların və "Baku Energy Forum"un rəsmi açılış mərasimində iştirak etdiyinə görə təşəkkürünü bildirdi.

ABŞ Prezidenti Donald Trampın bu tədbirə məktub ünvanlamasını məmnunluqla vurğulayan Prezident İlham Əliyev bu yanaşmanın və tərəfdaşlığın çox yüksək qiymətləndirildiyini bildirdi, buna görə ABŞ dövlətinin başçısına minnətdarlığını ifadə etdi.

Son dövrlərdə ikitərəfli münasibətlərimizin uğurla in-

kişaf etdiyini deyən dövlətimizin başçısı Azərbaycanla ABŞ arasında imzalanmış Strateji Tərəfdaşlıq Xartiyasının, həmçinin bu Xartiya əsasında müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi üçün işçi qruplarının yaradılmasının əhəmiyyətinə toxundu.

Azərbaycan-ABŞ İqtisadi Dialoqunun ilk iclasının keçiriləcəyini vurğuladı. Bu xüsusda Kaleb Orrun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin ölkəmizə səfərinin əməkdaşlığın perspektivlərini müzakirə etmək baxımından yaxşı imkan yaratdığı bildirildi.

Dövlətimizin başçısı "Bakı Enerji Həftəsi" çərçivəsində imzalanmış sərəncamların əhəmiyyətinə də toxundu.

Kaleb Orr ABŞ Prezidenti Donald Trampın və Dövlət katibi Marko Rubionun salamlarını Prezident İlham Əliyevə çatdırdı.

Dövlətimizin başçısı salamlara görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Donald Trampa və Marko Rubioya çatdırmağı xahiş etdi.

Qonaq vurğuladı ki, Donald Trampın "Bakı Enerji Həftəsi"nə məktub ünvanlaması tədbirin Amerika Birləşmiş Ştatları üçün nə qədər önəmli olduğunu göstərir.

Kaleb Orr eyni zamanda dedi ki, bu tədbir enerji bazarları-

nın vəziyyəti ilə bağlı müzakirələr aparmaq baxımından Prezident İlham Əliyevin liderlik rolunu nümayiş etdirir.

Söhbət zamanı "Bakı Enerji Həftəsi"nin global enerji məsələləri barədə fikir mübadiləsi aparmaq, həmçinin dünyanın qabaqcıl enerji şirkətləri, dövlət qurumları, investitorlar və sənaye mütəxəssisləri arasında əməkdaşlığın perspektivlərini müzakirə etmək üçün uğurlu platforma olduğu vurğulandı.

Görüşdə Azərbaycan-ABŞ əlaqələrinin hər iki ölkənin dövlət başçıları tərəfindən nəticəsində yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyduğunu qeyd edildi.

Söhbət zamanı qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər müzakirə olundu.

Prezident İlham Əliyev ABŞ Dövlət katibinin köməkçisinə Prezident Donald Tramp tərəfindən təqdim edilmiş xatirə hədiyyəsini göstərmişdir.

Prezident İlham Əliyev ABŞ Dövlət katibinin köməkçisi Kaleb Orr ilə bu gün keçirilən görüş zamanı ona ABŞ Prezidenti Donald Tramp tərəfindən daha əvvəl təqdim edilmiş xatirə hədiyyəsini göstərib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu, "Azadlığa Dəstək Aktı"na 907-ci düzəlişin qüvvəsinin dayandırılmasının uzadılması haqqında memorandumdur. ABŞ Prezidenti tərəfindən imzalanmış homin xatirə nüsxəsində Azərbaycan dövlət başçısına öz xətti ilə yazılaraq ünvanlanmış səmimi müraciət yer alıb.

Prezident İlham Əliyevin sosial media hesablarında Şuşaya səfəri ilə bağlı videoçarx paylaşılıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sosial şəbəkə hesablarında Şuşanın Böyük Qaladərəsi kəndinə səfəri ilə bağlı videoçarx paylaşılıb.

AZƏRTAC paylaşımı təqdim edir.

https://azertag.az/xeber/prezident_ilham_aliyev_in_sosial_media_hesablarinda_susaya_seferi_ile_bagli_videocharx_paylasilib_video-4229775

"Quba rayonunun bəzi ərazi vahidlərinin adlarının dəyişdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2026-cı il 12 may tarixli 404-VIIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Quba rayonunun bəzi ərazi vahidlərinin adlarının dəyişdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2026-cı il 12 may tarixli 404-VIIQ nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının "Quba rayonunun bəzi ərazi vahidlərinin adlarının dəyişdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2026-cı il 12 may tarixli 404-VIIQ nömrəli Qanununa uyğunlaşdırılması ilə bağlı

təkliflərini iki ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. həmin Qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 iyun 2026-cı il

Quba rayonunun bəzi ərazi vahidlərinin adlarının dəyişdirilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının Quba rayonunun aşağıdakı ərazi vahidlərinin adları dəyişdirilsin:

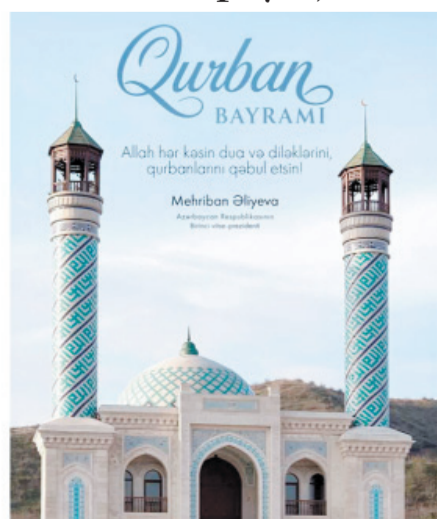
1. Vladimirovka kənd inzibati ərazi dairəsi tərkibindəki Vladimirovka kəndi Elbir kəndi adlandırılın və Vladimirovka kənd inzibati ərazi dairəsi Elbir kənd inzibati ərazi dairəsi hesab edilsin.

2. Alekseyevka kənd inzibati ərazi dairəsi tərkibindəki Alekseyevka kəndi Çinarlı kəndi, Timiryazev kəndi Bəhrəli kəndi adlandırılın və Alekseyevka kənd inzibati ərazi dairəsi Çinarlı kənd inzibati ərazi dairəsi hesab edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 may 2026-cı il

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Qurban bayramı münasibətilə paylaşım edib

Prezident İlham Əliyevin sosial media hesablarında Azərbaycanın Müstəqillik Günü ilə bağlı paylaşım edilib

Prezident İlham Əliyevin sosial media hesablarında 28 May - Azərbaycanın Müstəqillik Günü ilə bağlı paylaşım edilib.

AZƏRTAC paylaşımı təqdim edir.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Müstəqillik Günü ilə bağlı sosial media hesablarında paylaşım edib

Prezident İlham Əliyevin sosial media hesablarında Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətilə paylaşım edilib

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətilə paylaşım edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri cənab Prezident!
Peru Hökuməti və xalqı adından, habelə şəxsən öz adından 28 May - Azərbaycan Respublikasının Müstəqillik Günü münasibətilə zati-alinizə ən səmimi təbriklərimi çatdırmaqdan böyük məmnunluq duyuram.
Fürsətdən istifadə edərək Azərbaycan Respublikasının firavanlığı və tərəqqisi naminə ən səmimi arzularımı bildirir, Peru ilə Azərbaycan arasında üç onillik ərzində formalaşmış siyasi dialoqu daha da dərinləşdirmək əzmini bir daha təsdiqləyirəm. Əminəm ki, birgə söylərimiz ölkələrimizin davamlı inkişafına xidmət edərək, qarşılıqlı maraq kəşb edən sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsinə töhfə verəcəkdir.

Azərbaycan Respublikasının Müstəqillik Günü münasibətilə təbriklərimi bir daha çatdıraraq, füsətdən istifadə edib zati-alinizə dərin hörmət və ehtiramımı ifadə etməkdən məmnunluğumu bildirirəm.

Hörmətlə,

Xose Mariya Balkasar SELADA,
Peru Respublikasının Prezidenti

◆ ◆ ◆

Zati-aliləri!
Sizi Gürcüstan Hökuməti və gürcü xalqı adından Azərbaycan Respublikasının Müstəqillik Günü münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.
28 May rəmzi və tarixi əhəmiyyətə malik bir gündür, Azərbaycan xalqının müstəqillik, dövlət quruluşu və milli birlik arzusunun əks etdirir.

Gürcüstan Azərbaycanla möhkəm dostluğa və strateji tərəfdaşlığa böyük əhəmiyyət verir. Məmnunluqla qeyd etmək istəyirəm ki, ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın bir çox istiqamətlərdə uğurla inkişafıdır və qarşılıqlı hörmətə, mehriban qonşuluğa, ortaq maraqlara əsaslanır.

Əminəm ki, Gürcüstan və Azərbaycan arasında ənənəvi yaxın münasibətlər gələcəkdə daha da möhkəmlənəcək və regionda sabitliyin, təhlükəsizliyin, rifahın təmin edilməsinə əhəmiyyətli töhfə verəcəkdir.

Cənab Prezident, mənim xüsusi ehtiramımı və ən xoş arzularımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm. Sizə məsulyyəti iştirakda uğurlar, Azərbaycan Respublikasına və xalqına sülh, tərəqqi və rifah arzulayıram.

Hörmətlə,

İrakli KOBAXİDZE,
Gürcüstanın Baş naziri

◆ ◆ ◆

Zati-aliləri!
Azərbaycan Respublikasının Müstəqillik Günü münasibətilə Sizə və xalqınıza səmimi təbriklərimi və ən xoş arzularımı çatdırıram.

Yunanistan Azərbaycanla qarşılıqlı hörmətə, konstruktiv əməkdaşlığa əsaslanan güclü və dinamik tərəfdaşlığa yüksək qiymətləndirir. Enerji sahəsinin ikitərəfli münasibətlərimizin təməli olmasına baxmayaraq, əməkdaşlığımızın davamlı şəkildə ümumi maraq doğuran yeni istiqamətlərdə genişlənməsinə girməkdən məmnunam.

Biz beynəlxalq hüququ və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsində təsbit olunmuş prinsipləri, o cümlədən suverenliyə və ərazi bütövlüyünə hörməti rəhbər tutaraq əlaqələrimizi daha da dərinləşdirməyə sadıq. Azərbaycan xalqına davamlı sülh, firavanlıq və tərəqqi arzulayıram.

Zati-aliləri, ən yüksək ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Kiriakos MITSOTAKİS,
Yunanistan Respublikasının Baş naziri

◆ ◆ ◆

Zati-aliləri!
Əlahəzrət Kral III Msvati, Kraliça Ana, Esvatini Krallığının Hökuməti və xalqı adından Azərbaycan

Respublikasının Müstəqillik Günü 108-ci ildönümü münasibətilə Sizə səmimi təbriklərimizi və ən xoş arzularımızı çatdırıram.

Esvatini Krallığı Azərbaycanın inkişaf yolunda əldə etdiyi irəliləyişi, beynəlxalq miqyasda mövqeyini, xalqın iradəsini, mətanətini təqdir edir.

Zati-aliləri, Sizin rəhbərliyinizlə Azərbaycan getdikcə daha da artan, qlobal əhəmiyyətə malik mövqeyə yüksəlmişdir və xalqınızın öz ölkəsinin nailiyyətləri ilə fəxr etmək üçün hər bir əsası vardır. Esvatini Krallığı ölkələrimiz arasında mövcud olan çox səmimi dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərini yüksək qiymətləndirir və xalqlarımızın rifahı naminə qarşıdakı illərdə bu münasibətləri daha da möhkəmləndirmək niyyətindədir.

Bu əlamətdar bayram münasibətilə zati-alinizə möhkəm cansağlığı və uğurlar, qarşada Azərbaycan xalqına isə davamlı sülh və rifah diləyirəm.

Hörmətlə,

Rassel Mmisso DLAMİNİ,
Esvatini Krallığının Baş naziri

◆ ◆ ◆

Zati-aliləri!
Ölkənizin milli bayramı - 28 May - Müstəqillik Günü münasibətilə zati-alinizə, Hökumətinizə və qarşada Azərbaycan xalqına ən səmimi təbriklərimi çatdırmaqdan böyük məmnunluq duyuram.

Tarixdə mühüm dönüş nöqtəsi olan 1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasını qeyd etdiyiniz bu əlamətdar bayram xalqınızın suverenliyə, milli layəqətə və maariflənməyə sarsılmaz sadıqlığını qururverici təsdiqlidir.

Azərbaycanın özəvləndirilmə Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin və Bakıda Şəhidlər kəmərinə uyğun qəhrəman şəhidlərin məzarlarını ehtiramla yad etmək mənə Azərbaycan xalqının əsarətini, fədakarlığını və möhkəm iradəsini bir daha xatırladı. Mərhum atanız Heydər Əliyevin milli layəqət və dövlətçiliklə bağlı zəngin irsi bu gün Azərbaycanın hüduqlarından kənarında böyük hörmətlə qarşılıdır.

Azərbaycan Respublikası bu gün zati-alinizə uzaqgörən rəhbərliyi altında böyük uğurla və inamla inkişaf edir, dünya dövlətlərinin hörmət və rəğbətini qazanır. Füsətdən istifadə edərək bu yaxınlarda zati-alinizlə görüşümüz zamanı, ümumiyyətlə Bakıda olduğumuz müddətdə mənə və nümayəndə heyətimə göstərdiyiniz yüksək səmimiyyətə və qonaqpərvərliyə görə Sizə dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

Zati-aliniz və qarşada Azərbaycan xalqı tərəfindən Pəncab xalqına qarşı ifadə edilən, qəlbimizdə silinməz iz buraxan dostluq və qarşılıqlı hisslərinə həmişə hörmət və məhəbbətlə xatırlayacağım. Pakistan İslam Respublikası, onun Pəncab əyaləti və Azərbaycan Respublikası arasında əlaqələrin əsasında ortaq dəyərlər, qarşılıqlı etimad, həm çətin, həm də xoş günlərdə bir-birinə göstərilən sarsılmaz dəstək dayanır. Bu əlaqələrin qarşısında illərdə daha da möhkəmlənəcəyinə və Pəncab xalqı ilə Azərbaycan xalqı arasında qarşılıqlı əlaqələrin daha da dərinləşəcəyinə səmimi qəlbənd inanıram.

Zati-aliləri, bir daha ən yüksək ehtiramımı və Azərbaycan Respublikasına davamlı sülh, tərəqqi və rifah arzularımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,

Məryəm Nəvaz ŞƏRİF,
Pakistan İslam Respublikasının Pəncab əyalətinin Baş naziri

◆ ◆ ◆

Zati-aliləri!
Demokratiya və İqtisadi İnkişaf Təşkilatı - GUAM-ın Beynəlxalq Katibliyi adından və şəxsən öz

adından Sizə və Azərbaycan xalqına Müstəqillik Günü münasibətilə ən səmimi təbriklərimi çatdırıram.

Sizin rəhbərliyinizlə Azərbaycan Respublikası dinamik, müərəqə yolla irəliləməkdə davam edir, ölkənin müstəqilliyi, suverenliyi daha da möhkəmlənir, xalqın arzusu və istəkləri gerçəkləşir.

Ənənəyə uyğun olaraq, bu il də Müstəqillik Günü həm sosial-iqtisadi inkişaf istiqamətində, həm də regional və global məsələlərdə yeni mühüm nailiyyətlərə qeyd olunur.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin şanlı Qələbəsinə sonradan azad edilmiş torpaqların bərpası və yenidən qurulması prosesi uğurla və sürətlə davam edir. Keçmiş məcburi köçkünlərin doğma torpaqlarına qayıdışı ilə bağlı Proqram Qarabağ bölgəsinin dirçəlişinə, yenilənməsinə, eləcə də ölkə iqtisadiyyatına inteqrasiyasına töhfə verir.

Bu gün dinamik və inkişaf edən iqtisadiyyatı ilə Azərbaycan əsas layihələr, təşəbbüslər irəliləməyə və həyata keçirməklə regional tərəqqi, beynəlxalq əməkdaşlıq üçün hərəkətverici qüvvə kimi çıxış etməkdə davam edir.

Azərbaycan həmçinin böyük nüfuz və təsir gücünə malik mühüm regional və beynəlxalq aktora çevrilir, Qoşulmama Hərəkatı, COP və digər beynəlxalq platformalar kimi qlobal təşkilatlarda və təşəbbüslərdə liderlik yolu ilə sülhü, təhlükəsizliyi və dialoqu müdafiə edir. Bu yaxınlarda ölkənin evsahibliyi etdiyi BMT-nin Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun 13-cü Sessiyası bunun daha bir sübutudur. Beynəlxalq münasibətlər sistemindəki böhran dövrlərində, beynəlxalq hüququn prinsiplərinin pozulduğu bir vaxtda Azərbaycan nümunə göstərərək bütün millətlər üçün dinc yanaşı yaşamağın müəyyən edilmiş norma və prinsiplərinə əsaslanan ədalətli bir dünyanı müdafiə edir.

Ermənistanla sülhün əldə edilməsi istiqamətində atılan addımlar Azərbaycanın regional sülhün və əməkdaşlığın bərpə olmasına sadıqlığını nümayiş etdirir və bu, təqdirə layiqdir. Xüsusilə Ermənistanla ədalətli və davamlı sülhün əldə olunmasında Sizin şəxsi iştirakınızı və səylərinizi yüksək qiymətləndiririk. Bu məqsədə çatmaqda Sizə uğurlar arzulayıram.

Zati-aliləri, bu il 20-ci ildönümünü qeyd etdiyimiz GUAM-ın təsisçi üzvləri kimi Azərbaycanın fəal və konstruktiv rolunu yüksək qiymətləndiririk. Biz GUAM-ın sülhün, təhlükəsizliyin və əməkdaşlığın təşviqi üçün nadir və səmərəli regional platforma olduğuna qətiyyətlə inanırıq. Son zamanlar baş verən dərin geosiyasi dəyişikliklər coğrafiyamızın Şərqi Qərbi, Avropa ilə Asiya arasında təbii bir əlaqə kimi geostrateji əhəmiyyətini daha çox nümayiş etdirdi. Həmçinin təşkilatımızın üzv dövlətlərin və beynəlxalq ictimaiyyətin maraqları, rifahı naminə regionumuzun üstünlüklərindən və potensialından istifadə etmək gücündə olduğuna inanırıq.

Müstəqilliyi daha da gücləndirəcək və xalqlarımızın rifahını artıracaq ortaq təşəbbüslərimizi, layihələrimizi həyata keçirməkdə Azərbaycan Respublikası ilə əməkdaşlığımızı dərinləşdirməyi səbirsizliklə gözləyirik.

Hörmətli cənab Prezident, bu əlamətdar bayram münasibətilə Sizə ölkənizi daha da inkişaf etdirilməsi, müstəqilliyinin və suverenliyinin möhkəmləndirilməsi ilə bağlı səylərinizə müvəffəqiyyətlər, Azərbaycan xalqına davamlı sülh, tərəqqi və firavanlıq arzulayıram.

Hörmətlə,

Altay ƏFƏNDİYEV,
GUAM-ın Baş katibi

◆ ◆ ◆

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Milli bayramınız - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizə və bütün Azərbaycan xalqını səmimi-qəlbənd təbrik edirəm.

Azərbaycan-ABŞ İqtisadi Dialoqunun ilk iclası ikitərəfli əməkdaşlığa töhfə verəcək

İyunun 1-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər nazirinin müavini və Azərbaycan-ABŞ Strateji İşçi Qrupunun həmsədri Elnur Məmmədov ABŞ Dövlət katibinin Avropa və Avrsiya məsələləri üzrə köməkçisinin müavini və ABŞ tərəfindən Strateji İşçi Qrupun həmsədri Sonata Koulterin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Azərbaycan və ABŞ arasında ikitərəfli münasibətlərin inkişafına həsr olunmuş görüşdə ABŞ-Azərbaycan Strateji Tərəfdaşlıq Xartiyası çərçivəsində əməkdaşlıq perspektivləri, iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsi, enerji təhlükəsizliyi, regional bağlantılar və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər müzakirə olundu.

Tərəflər strateji tərəfdaşlığın möhkəmləndirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb və iyunun 2-də Bakıda keçiriləcək Azərbaycan-ABŞ İqtisadi Dialoqunun ilk iclasının ikitərəfli əməkdaşlığın inkişafına əlavə töhfə verəcəyini qeyd ediblər.

Bundan əlavə, görüşdə iqtisadi və ticari əlaqələrin dərinləşdirilməsi, enerji və neqliyyat sahələrində əməkdaşlığın genişləndirilməsi, eləcə də regional sabitlik və rifahın təşviqi istiqamətində dialoqu davam etdirmək niyyəti ifadə olundu.

Bu bayram Azərbaycan üçün dirçəlişin və öz tarixinə hörmətin rəmzidir. Suveren inkişaf illərində ölkə zəngin mədəni ənənələrini və milli kimliyini qoruyub saxlayaraq beynəlxalq əməkdaşlıqda inkişafını insanlara, elm və təhsilə, mədəniyyətə qayğı ilə birləşdirmək qabiliyyətini xüsusi hörmətə layiqdir. Sözsüz ki, bu, ölkəmizin gələcəyini müəyyən edən və bütün səylərini onun tərəqqisinə sərf edən lider kimi şəxsən Sizin xidmətinizdir.

Biz Qaraçay-Çorxoz ilə Azərbaycan arasında dostluq və mehriban qonşuluq münasibətlərinə dəyər veririk. Əminəm ki, əməkdaşlığımız respublikalarımızın xalqlarının rifahı naminə daha da möhkəmlənəcəkdir.

Hörmətli İlham Heydər oğlu, Sizə möhkəm cansağlığı, tükənməz enerji və yeni-yeni uğurlar, Azərbaycan vətəndaşlarına isə sülh, əmin-amanlıq, xoşbəxtlik arzulayıram.

Hörmətlə,

Rəşid TEMREZOV,
Rusiya Federasiyasının Qaraçay-Çorxoz Respublikasının başçısı

◆ ◆ ◆

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Azərbaycan Respublikasının Müstəqillik Günü münasibətilə Sizi səmimi-qəlbənd təbrik edirəm. Azərbaycan gələcəyə və firavan ölkəyə, qeyri-adi zəngin insan potensialına malikdir. Bu gün Azərbaycan Respublikası gələcəyə inamla baxır və bütün vətəndaşlarının rifahı naminə dinamik şəkildə inkişaf edir.

Qoy, ölkələrimiz arasında tərəfdaşlıq və xalqlarımızın dostluğunu ildən-ildə daha da möhkəmlənsin!

Azərbaycana davamlı inkişaf və rifah arzulayıram.

Hörmətlə,

Pyotr QLIBOÇKO,
İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin rektoru, Rusiya Elmlər Akademiyasının akademiki, professor

◆ ◆ ◆

Çox hörmətli cənab Prezident!
Avrsiya Yəhudi Konqresi adından və şəxsən öz adından Sizi və Azərbaycan xalqını Müstəqillik Günü münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

Bu bayram Azərbaycanın suverenliyinin, milli layəqətinin və ardıcıl inkişafının rəmzidir. Ölkəniz Sizin rəhbərliyinizlə beynəlxalq arenada mövqelərini inamla möhkəmləndirir, sabitlik, iqtisadi artım, eləcə də millətlərə və dinlərə həmrəylik prinsiplərini sadıqlığını nümayiş etdirir.

Azərbaycanda formalaşmış qarşılıqlı hörmət və tolerantlıq mühitini, həmçinin yəhudi irsinin qorunmasını və ölkədəki yəhudi icmasının inkişafına göstərilən xüsusi diqqəti yüksək qiymətləndiririk. Bu ənənələr xalqlar arasında dinc birgəyaşayışın və qarşılıqlı anlaşmanın mühüm nümunəsidir.

Sizə möhkəm cansağlığı, ali dövləti fəaliyyətinizdə yeni uğurlar, dost Azərbaycan xalqına isə sülh, rifah və firavanlıq arzulayıram.

Hörmətlə,

Mixail MİRİLƏŞVİLİ,
Avrsiya Yəhudi Konqresinin prezidenti

◆ ◆ ◆

Möhtərəm cənab Prezident!
Birləşmiş Nüvə Tədqiqatları İnstitutunun direktoru və kollektivi adından Azərbaycan Respublikasının Müstəqillik Günü münasibətilə səmimi təbriklərimizi qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Bu tarixi gün Azərbaycan dövlətçiliyinin zəngin ənənələrini, milli birliyin və ölkənin global miqyasda daha da inkişaf etmək, nüfuzunu gücləndirmək say-

lorinin rəmzidir. Elm və təhsil bu prosesdə mühüm rol oynayır, Azərbaycan bunların sayəsində beynəlxalq elmi dialoqu inkişafına əhəmiyyətli töhfə verir.

Son yeddi onillik ərzində Azərbaycanın elm və təhsil mərkəzləri ilə Birləşmiş Nüvə Tədqiqatları İnstitutu arasında fundamental, tətbiqi elm sahəsində, həmçinin elm və təhsil proqramlarının həyata keçirilməsində davamlı tərəfdaşlıq münasibətləri qurulub. Bu qarşılıqlı əməkdaşlığın tarixi və əldə olunan nəticələrinə marağın elmi-publisistik fəaliyyətlərdə də öz əksini tapması sevindirici haldır.

Əminəm ki, Azərbaycanın Birləşmiş Nüvə Tədqiqatları İnstitutunun üzv dövləti kimi onun fəaliyyətində iştirakı, eləcə də ölkənin elmi ictimaiyyətinin birgə layihələrin həyata keçirilməsinə fəal şəkildə cəlb olunması onun elmi potensialının daha da güclənməsinə və beynəlxalq elmi əməkdaşlığın inkişafına bundan sonra da mühüm töhfələr verəcəkdir.

Möhtərəm cənab Prezident, Sizə möhkəm cansağlığı, yeni-yeni uğurlar, Azərbaycan xalqına isə davamlı sülh, rifah və tərəqqi arzulayıram.

Dərin və səmimi hörmətlə,

Qriqori TRUBNIKOV,
Birləşmiş Nüvə Tədqiqatları İnstitutunun direktoru, Rusiya Elmlər Akademiyasının akademiki

◆ ◆ ◆

Zati-aliləri!
Azərbaycan Respublikasının milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə "Mir" Dövlətlərarası Teleradio Şirkəti adından və şəxsən öz adından Sizə təbriklərimi çatdırıram.

İcazə verin, Sizə və bütün Azərbaycan xalqına davamlı sülh, sabitlik, əmin-amanlıq və tərəqqi arzulayım. Qoy, müstəqillik və suverenlik tərəqqi və birliyin təməli olmaqda davam etsin!

Sizi əmin edirik ki, "Mir" Teleradio Şirkəti respublikada baş verən hadisələri bundan sonra da maksimum dərəcədə obyektiv və geniş işıqlandıracaq.

Dərin hörmətlə,

Radik BATIRŞIN,
"Mir" Dövlətlərarası Teleradio Şirkətinin sədri

◆ ◆ ◆

Hörmətli cənab Prezident!
Azərbaycan Respublikasının Müstəqillik Günü münasibətilə Sizi və bütün xalqınızı səmimi-qəlbənd təbrik edirəm.

28 May milli dirçəliş, dövlətçilik və demokratiya dəyərlərinə sadıqlıq rəmzi kimi Azərbaycanın tarixində xüsusi yeri malikdir. Bu gün Azərbaycan güclü, müasir və dinamik şəkildə inkişaf edən, beynəlxalq arenada öz mövqeyini inamla möhkəmləndirən dövlətdir.

Sizin həyata keçirdiyiniz multikulturalizm, tolerantlıq və millətlərə bərabərlik qorunub saxlanması siyasəti xüsusi hörmətə layiqdir. Bunun sayəsində Azərbaycan bütün dünyada müxtəlif xalqların və konfessiyaların nümayəndələrinin qarşılıqlı hörmət və dostluq şəraitində yaşadığı ölkə kimi tanınır. Bu, İsraildə yaşayan azərbaycanlı insanların üçün xüsusi əhəmiyyətə malikdir və onların uşaqlıq, gənclik illərini keçdiyi ölkə ilə bağlı səmimi qürur hissi doğurur.

Sizə möhkəm cansağlığı, əmin-amanlıq, ali dövləti vəzifələrdə yeni-yeni uğurlar, qarşada Azərbaycan xalqına isə davamlı sülh, sabitlik və tərəqqi arzulayıram.

Hörmətlə,

Saul Siman-TOV,
İsraildə fəaliyyət göstərən "Solumi" Mərkəzinin rəhbəri, "Açıl" Assosiasiyasının icraçı direktoru, STMEGI TV-nin İsrail filialının rəhbəri

Azərbaycan-ABŞ arasında TRIPP layihəsinin icrası məsələləri müzakirə olundu

İyunun 1-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ölkəmizdə səfərdə olan ABŞ Dövlət katibinin iqtisadi, enerji və biznes məsələləri üzrə köməkçisi Kaleb Orrun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, görüş zamanı Azərbaycan-ABŞ münasibətlərinin mövcud vəziyyəti və perspektivləri, iqtisadiyyat, enerji təhlükəsizliyi, neqliyyat-kommunikasiya əlaqələri, investisiyalar, ticarət, eləcə də regional gündəliyin qarşılıqlı maraq doğuran məsələləri müzakirə olundu.

Tərəflər Azərbaycan ilə ABŞ arasında imzalanmış Strateji Tərəfdaşlıq Xartiyasına uyğun olaraq qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıblar. İlk iclası keçiriləcək Azərbaycan-ABŞ İqtisadi

di Dialoqunun əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafı baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıdığı qeyd olundu.

Görüşdə enerji sahəsində uzunmüddətli əməkdaşlığın, xüsusilə ölkəmizin enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfə vurğulanıb. Eyni zamanda bərpə olunan enerji, "yaşıl keçid", innovasiyalar və yüksək texnologiyalar sahələrində əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri nəzərdən keçirilib.

Nazir Ceyhun Bayramov ölkəmizin əlverişli investisiya mühitini, regional bağlantı layihələri və beynəlxalq neqliyyat dəhlizlərinin inkişafı istiqamətində

təhdidlərə keçirilən təşəbbüslər barədə məlumat verib. Bu istiqamətdə Orta dahlizin artan əhəmiyyəti, onun regional iqtisadi inteqrasiyaya verdiyi töhfə vurğulanıb.

Görüşdə ötən ilin avqust ayında Vaşinqton sammiti çərçivəsində əldə edilmiş tarixi razılaşmalardan sonra regionda mövcud vəziyyət və əhəmiyyətli irəliləyişlər, habelə kommunikasiya xətlərinin açılması, TRIPP layihəsinin icrası məsələləri müzakirə olundu.

Tərəflər həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndə heyəti Belarusda səfərdə olub

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti "Belaya Rus" Partiyasının dəvəti ilə "XXI əsrdə çoxqütblülük və müxtəliflik şəraitində dövlət suverenliyi və beynəlxalq münasibətlərin prinsipləri" mövzusunda II Beynəlxalq Konfransda iştirak etmək məqsədilə Belarus Respublikasına səfər edib.

Mayın 28-də konfrans iştirakçıları "Brest - Qəhrəman Qala" Memorial Kompleksində Əbədi məşəlin ötinə çəlgə və gül dəstələri qoyaraq İkinci Dünya müharibəsində həyatını itirmiş qəhrəmanların xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Açılış mərasimində Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun konfrans iştirakçılarına müraciəti səsləndirilib. Sonra "Belaya Rus" Partiyasının Ali Siyasi Şurası Prezidiumunun üzvü Andrey Krivoşeyevin moderatörlüğü ilə keçirilən plenar iclaslarda "Belaya Rus" Partiyasının sədri Olqa Çemodanova, Zimbabve Respublikası Milli Assambleyasının Sədri, Zimbabve Afrika Milli İttifaqı - Vətənpərvər Cəbhə partiyasının baş katibi Ceykob Frensis Nevidamilimo Mudenda, Moldova Respublikasının sabiq prezidenti, Sosialistlər Partiyasının sədri İqor Dodon, Sahibkarlar və İşadamları Hərəkatı - Özbəkistan Liberal - Demokratik Partiyası Siyasi Şurasının İcra Komitəsinin sədri Aktam Xaitov, "Yediniyaya Rossiya" Partiyasının Ali Şurasının Beynəlxalq əməkdaşlıq komissiyasının üzvü, Rusiya Federasiyası Federal Şurası Dövlət Dumasının MDB məsələləri üzrə Komitəsi sədrinin müavini Artyom Turov, Tacikistan Xalq Demokratik Partiyası sədrinin birinci müavini Malikşo Nematzoda, Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov, Myanma İttifaqı Respublikasının Həmrəylik və İnkişaf Partiyası sədrinin müavini U Xia Xitun, Laos Xalq İnqilab Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Beynəlxalq əlaqələr komitəsinin sədri Bunla Pxdanuvonq, Koreya Xalq Demokratik Respublikasının Belarus Respublikasındakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri, Əmək Partiyasının üzvü Çi Kyon Su, Kuba Respublikasının Belarus Respublikasındakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri, Kuba Kommunist Partiyasının üzvü Sanyaqo Peres Benites, Qazaxıstanın "AMANAT" partiyasının katibi Aleksandr Danilov, Almaniya üçün Alternativ Partiyasından "Lauhhammer" parlament qrupunun rəhbəri Ştefan Korte, Serbiya Sosialistlər Hərəkatı Prezidiumunun üzvü, partiyanın Belqrad şəhər komitəsinin sədri Vladimir İliç, "Belaya Rus" partiyası Ali Siyasi Şurası Prezidiumunun üzvü, Belarus Respublikası Milli Assambleyasının Nümayəndələr Palatasının üzvü Aleksandr Şpakovskiy, Venesuela Vahid Sosialist Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, Milli Assambleyanın üzvü Uilyam Farina və Brest Vilayəti İcra Komitəsinin sədri Pyotr Parxomçik çıxış ediblər.

Çıxışlarda dünyada baş verən müxtəlif geosiyasi proseslər fonunda və çoxqütblü dünya nizamına transformasiya şəraitində dövlət suverenliyinin qorunmasının, regional və global təhlükəsizlik naminə əməkdaşlığın gücləndirilməsinin əhəmiyyəti vurğulanaraq bu xüsusda partiya diplomatiyasının önəminə diqqət çəkilib.

Ayrı-ayrı regionlarda baş verən hərbi-siyasi münaqişələrin və humanitar böhranların global təhlükəsizliyə ciddi təhdidlər yaratdığı vurğulanaraq bütün mübahisəli məsələlərin beynəlxalq hüquq normaları əsasında həllinin vacibliyi qeyd olunub. Bildirilib ki, ölkələrin daxili işlərinə müdaxilə yolverilməzdir və milli maraqlarına mütləq şəkildə hörmət edilməlidir.

Separatizmin və neokolonializmin bütün forma və təzahürələrinə, müstəqil siyasət həyata keçirən ölkələrə qarşı ikili standartlara söykənən qərəzli münasibətə, çoxsaylı hibrid təhdidlərə, dezinformasiya, manipulyasiya və qara piar kampaniyalarına qarşı qətiyyətli mübarizənin önəmi nəzərə çatdırılıb. Bu kontekstdə dost və tərəfdaş ölkələrin həmrəylik nümayiş etdirməsinin, eləcə də aparıcı ictimai institut kimi siyasi partiyaların səylərinin birləşdirilməsinin və beynəlxalq platformalarda qarşılıqlı dəstəyinin təmin olunmasının əhəmiyyəti vurğulanıb.

Partiya diplomatiyasının təkə iki-tərəfli əlaqələrin inkişafını əhatə etmədiyi və çoxşaxəli işbirliyinə hədəfləndiyi qeyd edilərək konfransın beynəlxalq münasibətlərin bərabərlik, açıqlıq və əməkdaşlıq prinsipləri əsasında qurulması yönündə təşəbbüslərə töhfə verəcəyinə və faydalı nəticələrə yadda qalacağına inanıfı edilib.

Plenar iclasda çıxış edən YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov bu mötəbər konfransın yüksək səviyyədə təşkilinə və səmimi qonaqpərvərliyə görə ev sahibi "Belaya Rus" Partiyasına Yeni Azərbaycan Partiyası adından təşəkkürünü bildirib.

YAP Sədrinin müavini qeyd edib ki, XXI əsrdə müasir dünya nizamının çoxqütblü sistemə getdikcə daha çox transformasiyası ilə müşayiət olunan

mürəkkəb geosiyasi proseslər şəraitində dövlətlər arasında qarşılıqlı hörmət və bərabər hüquqlu tərəfdaşlığa əsaslanan əməkdaşlıq münasibətlərinin qurulması, eyni zamanda milli suverenliyin təmin edilməsi və maraqların qorunması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir: "İnkişaf və tərəqqinin ön vacib şərti sülh və təhlükəsizlikdir. Müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində təhlükəsizlik anlayışı yalnız hərbi münaqişələrlə məhdudlaşmır. Siyasi dialoq, qarşılıqlı etimad və inklüziv əməkdaşlıq mexanizmləri fikir ayrılıqlarının qarşısını almasında və dayanıqlı sülhün təmin edilməsində əsas rol oynayır".

Tahir Budaqov vurğulayıb ki, Azərbaycanın həyata keçirdiyi çoxşaxəli və məqsədyönlü siyasət bütövlükdə regionda davamlı sülhün, sabitliyin və rifahın təmin olunmasına xidmət edir: "Bu siyasətin ideoloji və hüquqi əsasını beynəlxalq hüququn normaları və prinsiplərinə sadıqlıq, dövlətlərin suverenliyinə və ərazi bütövlüyünə hörmət, habelə qarşılıqlı faydalı və bərabər hüquqlu əməkdaşlığın təşviqi təşkil edir. Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində həyata keçirilən genişmiqyaslı tikinti-bərpa işləri çərçivəsində müasir nəqliyyat-kommunikasiya infrastrukturunu yaradırılıb, yaşayış məntəqələri isə yeni "ağıllı" konsepsiyalar əsasında yenidən qurulur. Həmçinin Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının regional əməkdaşlıq və inkişaf baxımından potensialından istifadəsi çərçivəsində Zəngəzur dəhlizinin reallaşdırılması yönündə işlər sürətlə aparılmaqdadır. Bütün bu tədbirlər ölkəmizin sülhə, təhlükəsizliyə və davamlı inkişafa verdiyi önəm bariz göstəricisidir. Uzunmüddətli regional təhlükəsizlik və inkişafın təmin olunmasına mühüm zəmin yaradan bu yanaşma postmünaqişə dövründə sülhün möhkəmləndirilməsi və qarşılıqlı etimadın gücləndirilməsi baxımından praktik və nümunəvi model kimi çıxış edir".

YAP Sədrinin müavini bildirib ki, qlobalallaşma şəraitində, beynəlxalq münasibətlərin strukturunun dəyişməsi, qeyri-dövlət aktorlarının rolunun artması və çoxtərəfli əməkdaşlıq formatlarının genişlənməsi fonunda bey-

konfransların mövzu və iştirak baxımından əhatə dairəsi sürətlə genişlənməkdədir. "Global təhlükəsizliyə regional töhfə: Cənubi Qafqazda sülh quruculuğu" mövzusunda həsr olunmuş qarşılıqlı konfransda dövlət və hökumət strukturlarının nümayəndələri, müxtəlif ölkələrin aparıcı siyasi partiyaları, nüfuzlu analitik mərkəzlər və kütləvi informasiya vasitələrinin iştirakı ilə global çağırışlar şəraitində sülh quruculuğu və partiyalararası diplomatiya mexanizmləri, regional əməkdaşlığın iqtisadi əsasları, eləcə də postmünaqişə dövründə ərazilərin bərpası və müasir şəhərsalma məsələləri ətrafında müzakirə olunacaqdır".

"Partiyalararası dialoq yalnız siyasi əməkdaşlıq deyil, eyni zamanda humanitar və iqtisadi əlaqələrin genişlənməsinə də stimullaşdırır. Bu baxımdan, tarixi Brest şəhərində keçirilən bu mötəbər tədbirin ölkələrimiz və xalqlarımızın mənafələrinə, eləcə də global sülh və tərəqqiyə xidmət edən uğurlu nəticələrə yadda qalacağına əminliyimi ifadə edirəm. Konfransın işinə uğurlar arzulayıram", - deyərək T.Budaqov əlavə edib.

Tədbirin sonunda konfransda aparılmış müzakirələrin yekunlarını özündə əks etdirən qətnəmə qəbul olunub.

YAP nümayəndə heyəti "Belaya Rus" Partiyası adından konfrans iştirakçılarına şərafət verilən rəsmi ziyafətdə də iştirak edib.

Nümayəndə heyətlərinin "Brest - Qəhrəman Qala" Memorial Kompleksinə, Respublika Gənclər İnqilabçı Vətənpərvərlik Tərbiiyyə Mərkəzinə və "Belovejskaya Puşça" Milli Parkına ziyarət təşkil edilib. Həmçinin nümayəndə heyətləri Brest vilayətində bir sıra kənd təsərrüfatı müəssisələrinin fəaliyyəti ilə tanış olublar.

Səfər çərçivəsində YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov ilə Zimbabve Afrika Milli İttifaqı - Vətənpərvər Cəbhə partiyasının baş katibi Ceykob Frensis Nevidamilimo Mudenda arasında keçirilən görüşdə dövlət başçılarının siyasi iradəsi sayəsində hər iki ölkənin BMT, Qoşulmama Hərəkatı və digər bir sıra beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində fəal əməkdaşlıq etdiyi vurğulanıb. İkitərəfli münasibətlərin inkişafı üçün mühüm potensialın mövcud olduğu qeyd edilib. Regional və beynəlxalq təhlükəsizlik məsələlərinə dair fikir mübadiləsinin aparıldığı görüş zamanı siyasi partiyalar və parlamentlər arasında gələcək əməkdaşlıq imkanları müzakirə edilib.

YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov Belarus Milli Dövlət Teleradio Şirkətinin "Birinci informasiya" kanalına məhsuləhdər beynəlxalq konfransın əhəmiyyətinə və səfərin yekunlarına, eləcə də istər ölkələr, istərsə də partiyalar arasında əməkdaşlığın mövcud vəziyyəti və perspektivlərinə dair fikirlərini bölüşüb.

YAP nümayəndə heyətinin səfəri mayın 30-da başa çatıb.

Ülkar XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

Bakı Zooloji Parkında Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətilə bayram tədbiri keçirilib

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 1 İyun - Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətilə Bakı Zooloji Parkında "Gələcək uşaqlara məxsusdur" adlı anənəvi bayram şənliyi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Bakı Abadlıq Xidmətinin dəstəyi ilə təşkil olunan şənlikdə 1, 2 və 3 yaşlı uşaq evlərindən, eləcə də müxtəlif inkışaf mərkəzləri və bağçalardan ümumilikdə 250-dən çox uşaq iştirak edib.

Tədbir çərçivəsində uşaqlar üçün öyləncəli və maarifləndirici program təqdim olunub. Zooloji Parkın müxtəlif guşələrində təşkil edilən müsabiqələr və oyunlar balacaların böyük marağına səbəb olub. Şehrazadın çıxışları və cizgi film qəhrəmanlarının iştirakı isə şənliyə xüsusi rəng qatıb.

Bayram tədbirində uşaqların yaradıcılıq bacarıqlarını nümayiş etdirməsi üçün də şərait yaradılıb. Balacalar rəsm çəkmə, ekoçantaların bəzədilməsi, gips fiqurların rənglənməsi kimi müxtəlif ustad dərslərində fəal iştirak ediblər.

Tədbirin əsas istiqamətlərindən biri də ekoloji maarifləndirmə olub. Bakı Zooloji Parkının lektoriyasında uşaqlara heyvanların həyat tərzi və davranış xüsusiyyətləri barədə maraqlı təqdimatlar keçirilib. Açıq hava ekskursiyası zamanı isə uşaqlar heyvanların xarici quruluşu, yaşayış mühiti və həyat şəraiti haqqında əyani məlumatlar əldə ediblər.

Təbiətə məsuliyyətli münasibətin formalaşdırılması və heyvanlara qarşı mərhəmət hissinin aşılanması məqsədilə uşaqlara bəzi heyvanlarla birbaşa təmasda olmaq, onları bəsləmək və qulluq etmək imkanı yaradılıb.

Tədbir çərçivəsində IDEA Heyvanlara Qayğı Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə himayə guşəsi də fəaliyyət göstərib. Burada uşaqlara kiçik heyvanlarına qayğı göstərməyin əhəmiyyəti barədə məlumat verilib, onlarla canlılara sevgi və məsuliyyət hissinin gücləndirilməsi təşviq olunub.

Bayram şənliyi uşaqların sevinc dolu anları, öyləncəli fəaliyyətləri və maarifləndirici programı ilə yadda qalıb.

Bakı Amritsar hadisələrinə həsr olunan beynəlxalq konfransa evsahibliyi edəcək

İyunun 3-də Bakı Təşəbbüs Qrupunun təşkilatçılığı ilə ölkəmizdə Hindistan hökumətinin etnik azlıqlara qarşı repressiv siyasətinə həsr edilmiş "İyun 1984, Amritsar hadisələri: Hindistanın etnik azlıqlara qarşı transmilli repressiyaları soyqırım kontekstində" adlı beynəlxalq konfrans keçiriləcək.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Hindistan hökumətinin repressiv və sistemli ayrı-seçkilik siyasətindən əziyyət çəkən Dalit icmasının nümayəndələri də ilk dəfə olaraq ölkəmizdə keçirilən tədbirlərə qatılacaqlar.

Tədbirdə həmçinin Sinq apmasının Kanada, Böyük Britaniya, Niderland, Almaniya, İsveçrə, Avstraliya və ABŞ-dəki nüfuzlu nümayəndələri, həmçinin beynəlxalq konfransın rəhbərləri, insan hüquqları və etnik azlıqlar sahəsində fəaliyyət göstərən ekspertlər, Hindistan hökumətinin repressiv, irqçilik və təqib siyasətinin birbaşa qurbanı olan şəxslər iştirak edəcəklər.

Konfransda Hindistan hökumətinin etnik və dini azlıqlara, xüsusilə Sinq və Dalit diasporlarının nümayəndələrinə və onların ailə üzvlərinə qarşı həyata keçirilən silahlı hücumlar, zoraklıq aktları və təqib siyasətinin beynəlxalq təşkilatların gündəliyində daimi saxlanılması məsələləri müzakirə olunacaq. Eyni zamanda repressiyalardan zərər çəkmiş diaspor təşkilatları arasında koordinasiya əməkdaşlığının gücləndirilməsi, transmilli təqiblərə qarşı ortaq hüquqi müdafiə mexanizmlərinin gücləndirilməsi və beynəlxalq platformalarda birgə fəaliyyət istiqamətində fikir mübadiləsi aparılacaq.

Bununla yanaşı, 1984-cü ilin iyun ayında Amritsar hadisələri zamanı Hindistan tərəfindən Sinq icmasına və onların dini-mədəni dəyərlərinə qarşı həyata keçirilən silahlı hücumlar, zoraklıq aktları və minlərlə günahsız insanın həlak olması faktlarına beynəlxalq səviyyədə hüquqi qiymət verilməsi və Hindistan hökumətinin etnik azlıqların hüquqları ilə bağlı beynəlxalq təşkilatlar qarşısında götürdüyü öhdəliklərinə əməl etməsi məsələləri ətrafında müzakirələr aparılacaq.

1984-cü ilin iyun ayının əvvəllərindən etibarən Hindistan hökuməti tərəfindən Sinq icmasının müqəddəs dini məkanlarından biri hesab edilən Amritsardakı Harmandir Sahib (Qızıl Məbə) kompleksinə qarşı həyata keçirilən silahlı hücum, icmanın dini-mədəni dəyərlərinə, ibadət azadlığına və tarixi-mədəni irsinə qarşı yönələn dövlət soviyyəsinə təşkil edilmiş zoraklıq aktıdır. Beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatlarının hesabatları, müstəqil mənəblər və şahid ifadələri əsasında toplanmış məlumatlara əsasən, silahlı hücum nəticəsində Amritsar və ətraf şəhərlərdə 8 minə qədər mülki şəxsin həyatını itirdiyi bildirilir.

Qeyd edək ki, bu ilin mart ayında Bakı Təşəbbüs Qrupu və "Sinq Federation International" tərəfindən birgə hazırlanmış "Sərhədləri aşaraq: Sinq diasporuna qarşı Hindistanın transmilli repressiyası" adlı hesabatda Hindistan hökumətinin ölkədən kənar yaşayan diaspor nümayəndələrinə qarşı repressiv siyasəti və 1984-cü il Amritsar hadisələri barədə faktlar öz əksini tapıb.

Müasir beynəlxalq münasibətlər sisteminin dərin transformasiyalar yaşadığı, global güc balansının yenidən formalaşdığı dövrdə dövlətlərin xarici siyasət kursu onların gələcək inkişaf trayektoriyasını müəyyənləşdirən əsas amillərdən birinə çevrilib. İndiki mərhələdə uğurlu xarici siyasət yürütmək əvvəlki dövrlərlə müqayisədə daha mürəkkəb və daha məsuliyyətlidir. Çünki geosiyasi qarşıdurmalar getdikcə genişlənir, beynəlxalq gündəliyi enerji təhlükəsizliyi, nəqliyyat marşrutları, texnoloji rəqabət və regional münaqişələr müəyyənləşdirir.

Azərbaycan son illər məhz belə mürəkkəb şəraitdə öz milli maraqlarını qorumağı, beynəlxalq mövqelərini gücləndirməyi və regional liderlik imkanlarını genişləndirməyi bacaran ölkələrdəndir. Bu prosesdə Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi xarici siyasət kursu xüsusi rol oynayır. Son aylar ayrı-ayrı ölkələrin dövlət və hökumət rəhbərlərinin Azərbaycana, eləcə də Azərbaycan liderinin müxtəlif ölkələrə səfərləri, müxtəlif platformalarda baş tutan çoxsaylı beynəlxalq görüşlər, dövlət və hökumət başçıları ilə aparılan məhsuldar müzakirələr, Azərbaycanın global proseslərdə fəal iştirakı göstərir ki, ölkənin xarici siyasəti yeni və daha təsirli mərhələyə daxil olub. Bu mərhələnin əsas xüsusiyyəti Azərbaycanın artıq yalnız regionun deyil, ümumilikdə Avrasiya məkanının mühüm siyasi, enerji və nəqliyyat mərkəzlərindən birinə çevrilməsidir.

Çoxvektorlu diplomatiya

Prezident İlham Əliyevin xarici siyasət kursunun ən mühüm cəhətlərindən biri balanslaşdırılmış və çoxvektorlu diplomatiya modelidir. Dünyada bir çox dövlətlər böyük güclər arasında seçim etmək məcburiyyəti ilə üzləşdiyi halda, Azərbaycan müxtəlif güc mərkəzləri ilə eyni vaxtda qarşılıqlı faydalı münasibətlər qurmağa nail olub. Son aylar ABŞ, Avropa İttifaqı, Çin, Türkiyə, həmçinin Türk Dövlətləri Təşkilatının üzvləri, Yaxın Şərq dövlətləri, Afrika ölkələri və beynəlxalq təşkilatlarla fəal diplomatik təmaslar bunun əyani göstəricisidir.

Bu ilin fevralında ABŞ-nin vitse-prezidenti Cey.Di.Vensin ölkəmizə səfəri çərçivəsində ABŞ ilə Strateji Tərəfdaşlıq Xartiyasının imzalanması Azərbaycanın Vaşinqtonla münasibətlərində yeni mərhələnin başlanğıcı kimi qiymətləndirilə bilər. Eyni zamanda Avropa İttifaqı rəhbərliyi ilə keçirilən görüşlər göstərdi ki, bu qurum da Azərbaycanın regionun əsas tərəfdaşlarından biri kimi görünür. Ümumiyyətlə, bu gün dünya siyasətində eyni vaxtda həm Vaşinqton, həm Brüssel, həm Ankara, həm Pekin, həm də islam dünyası ilə etibarlı münasibətlər qura bilən dövlətlərin sayı çox deyil, Azərbaycanla məhz belə ölkələrdəndir. Çünki Azərbaycanın diplomatik uğurlarının əsas amillərindən biri elə məhz müxtəlif güc mərkəzləri arasında seçim etmək deyil, onların hər biri ilə milli maraqlara uyğun əməkdaşlıq modeli formalaşdırmaq bacarığıdır.

Türkiyə ilə strateji mütəfəqlik, Avropa İttifaqı ilə enerji tərəfdaşlığı, Mərkəzi Asiya ölkələri ilə integrasiyanın gücləndirilməsi və eyni zamanda Rusiya ilə konstruktiv dialoqun davam etdirilməsi dövlətimizin çoxşaxəli xarici siyasət kursunun uğurlu notalarını ortaya qoyur. Yeri gəlmişkən, Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin 28 May Azərbaycanın Müstəqillik Günü münasibətilə Prezident İlham Əliyevə ünvanladığı təbrik məktubu da şimal qonşumuzla münasibətlərin gələcək inkişafına dair mühüm siyasi mesajlar ehtiva edir. Məktubdakı mesajlar regiondakı yeni tarixi reallıqlar fonunda rəsmi Moskvanın Azərbaycanla münasibətləri strateji müstəvidə saxlamaq ehtiyacını və niyyətini açıqlayır. Azərbaycan isə öz milli maraqlarını qətiyyətlə müdafiə etməklə yanaşı, bütün qonşuları ilə qarşılıqlı hörmət və bərabərhuquqlu əməkdaşlıq prinsiplərinə əsaslanan münasibətlər qurmağa çalışır. Rusiya ilə əlaqələrin də məhz bu prinsip əsasında inkişaf etdirilməsi Bakının xarici siyasət fəlsəfəsinin mühüm elementidir.

Azərbaycan bu gün global proseslərdə söz sahibi kimi qəbul olunur

Enerji-kommunikasiya diplomatiyası yeni geosiyasi alət kimi

Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun artmasında enerji diplomatiyası mühüm rol oynayır. Azərbaycan artıq Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində strateji tərəfdaş kimi qəbul edilir. Son aylar keçirilən görüşlərdə bu amilin rolu aparıcıdır. Avropa İttifaqı rəhbərliyi ilə danışıqlarda Azərbaycanın Avropanın 10-dan çox ölkəsinə qaz ixrac etməsi xüsusi qeyd olunur. Daha sonra Almaniyə və Avstriyaya da Azərbaycan qazı alan ölkələr sırasına qoşulması bu prosesin genişlənməkdə olduğunu göstərir.

Burada bir məqamı da vurğulamaq lazımdır: enerji artıq təkəv iqtisadi gəlir mənbəyi deyil, enerji ixracçı Azərbaycanın siyasi təsir imkanlarını artıran mühüm diplomatik alətə çevrilib. Məhz buna görə Slovakiya, Bolqarıstan, İtaliya, Gürcüstan və digər ölkələrin dövlət rəhbərləri ilə keçirilən görüşlərdə enerji əməkdaşlığı əsas mövzularından biri kimi müzakirə olunur. Prezident İlham Əliyevin formalaşdırdığı enerji strategiyası Azərbaycanın etibarlı tərəfdaş imicini daha da gücləndirir. Bu gün Avropada enerji təhlükəsizliyi ilə bağlı hər hansı ciddi müzakirə Azərbaycan amili nəzərə alınmadan aparılmır.

Ölkəmizin xarici siyasətində nəqliyyat və logistika istiqaməti də xüsusi yer tutur. Azərbaycan artıq Şərqlə Qərbi birləşdirən əsas nəqliyyat qovşaqlarından birinə çevrilməkdədir. Gürcüstanla imzalanan yeni sazişlər, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsinin genişləndirilməsi, Orta dəhlizin inkişafı istiqamətində atılan addımlar, perspektivli TRIPP layihəsinin reallaşdırılması doğru irəliləyişlər göstərir ki, Azərbaycan enerji mərkəzi olmaqla yanaşı, logistika mərkəzi rolunu da gücləndirir və global ticarət marşrutlarının yenidən formalaşdığı dövrdə bu istiqamət Azərbaycanın strateji əhəmiyyətini daha da artırır.

Türk dünyasının integrasiyasında Azərbaycanın rolu

Azərbaycanın xarici siyasət gündəliyində xüsusi yer tutan istiqamətlərdən biri də türk dünyası ilə əlaqələrin daha da dərinləşdirilməsidir. Bu xətt məqsədyönlü strategiyaya əsaslanır. Tarixi, mədəni, o cümlədən dil birliyi ilə bir-birinə sıx bağlı olan türk xalqlarının müasir dövrdə vahid ölkədəlik məkanında birləşməsi son onilliklərdə Azərbaycanın xarici siyasət prioritetlərindən biri kimi formalaşmışdır. Prezident İlham Əliyevin irəli sürdüyü və artıq beynəlxalq siyasi leksi-

kona daxil olan "Türk ailəsi" konsepsiyası konkret layihələr və təşəbbüslərlə müşayiət olunan strateji fəaliyyət proqramına çevrilib.

Bu gün Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində həyata keçirilən əməkdaşlıq sənaye, nəqliyyat, logistika, enerji təhlükəsizliyi, rəqəmsal transformasiya, təhsil və digər bir çox sahələrin əhatə edir. Azərbaycanın təşəbbüsü və fəal iştirakı ilə reallaşdırılan Orta dəhliz layihəsi Avropa ilə Asiya-ya birləşdirən perspektivli nəqliyyat marşrutlarından biri kimi türk dünyasının geoqişadisi əhəmiyyətini artırır. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu, Xəzər dənizi üzərindən daşımaların genişləndirilməsi, enerji və kommunikasiya layihələri türk dövlətlərinə ortaq tarix, mədəniyyət qədrə həm də müasir iqtisadi münasibətlərlə bir-birinə sıx bağlayır.

Azərbaycanın türk dünyasının integrasiyasında oynadığı rol çox geniş spektri əhatə edir və ölkəmiz türk xalqlarının ortaq tarixi yaddaşının, mədəni irsinin, elmi ənənələrinin qorunması, təbliği istiqamətində də mühüm misalına nümunədir. Azərbaycanın "Bir kömər, bir yol" təşəbbüsündə mühüm yer tutması, Orta dəhlizin inkişafında əsas iştirakçılardan biri olması və tranzit potensialının getdikcə genişlənməsi bu əməkdaşlığın iqtisadi əsaslarını möhkəmləndirir. Prezident İlham Əliyevin Çinlə münasibətlərdə nümayiş etdirdiyi fəallıq Azərbaycanın global iqtisadi proseslərdə daha sıx integrasiyasına xidmət göstərir.

Son aylardakı görüşlər, səfərlər onu təsdiqləyir ki, Azərbaycanın Yaxın Şərq və islam dünyasındakı mövqeləri də getdikcə əhəmiyyətli dərəcədə möhkəmlənməkdədir. Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Pakistan, Suriya, eləcə də İslam İnkişaf Bankı ilə aparılan danışıqlar bu istiqamətdə yeni imkanlar açır. Xüsusilə BƏƏ ilə münasibətlərin strateji tərəfdaşlığı müəyyənləşdirən enerji sahəsində birgə layihələr və investisiya əməkdaşlığı Azərbaycanın Körfəz regionundakı rolunu artırır. Pakistanla münasibətlər isə artıq sadəcə dostluq deyil, strateji tərəfdaşlıq xarakterini daşıyır. Xüsusilə, Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan üçtərəfli əməkdaşlıq formatının inkişafı regionda yeni geosiyasi platformanın formalaşdığını göstərir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin son aylardakı xarici siyasət fəaliyyətinin ən mühüm istiqamətlərindən biri də tarixi qələbəmizdən, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün, suverenliyinin bərpasından sonra Ermənistanla münasibətlərin normalaşma prosesidir. Azərbaycan liderinin irəli sürdüyü və addım-addım uğurlu irəliləyişləri sülh gündəliyi beynəlxalq səviyyədə dəstəklənir, ölkəmiz yalnız hərbi qələbənin sahibi kimi deyil, sülh gündəliyinin təşəbbüskarı statusu ilə də tə-

minir. Ermənistanla gedən tranzit yuğlurə bağlı məhdudiyyətlərin aradan qaldırılması, ilkin iqtisadi münasibətlərin formalaşması, beynəlxalq platformalarda dialoqun davam etdirilməsi bunun göstəricilərindəndir. Bu siyasət Azərbaycanın beynəlxalq imicini mühüm müsbət təsir göstərir və ölkəmizin regionun gələcəyini müəyyənləşdirən əsas siyasi aktora çevrildiyini nümayiş etdirir.

Global müzakirələrin təşkilatçısı

BMT-nin Məskunlaşma Proqramının bu ilin mayında Bakıda keçirilmiş Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun 13-cü Sessiyası (WUF13) isə bir daha nümayiş etdirdi ki, Azərbaycan global müzakirələrin təkəv fəal iştirakçısı yox, həm də təşkilatçılardan biridir. COP29-dan sonra WUF13-ün uğurla keçirilməsi ölkəmizin beynəlxalq təşkilatçılıq potensialını növbəti dəfə nümayiş etdirdi. Dünyanın müxtəlif regionlarından dövlət başçıları, nazirlər və beynəlxalq təşkilat rəhbərlərinin Bakıya gəlməsi Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun artmasının göstəricisidir.

Son ayların diplomatik mənzərəsi göstərir ki, bu gün Azərbaycan Cənubi Qafqazdan daha geniş coğrafiyanın diplomatik platformalarından birinə çevrilməkdədir. Prezident İlham Əliyevin xarici siyasət kursu Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sisteminə yeni mövqeyə çıxarıb. Ölkəmiz Qərblə Şərq arasında etibarlı körpü, Avropa üçün mühüm enerji təminatçısı, türk dünyasının aparıcı üzvlərindən biri, Çin üçün vacib tranzit qovşağı, islam dünyasında nüfuz sahibi və Cənubi Qafqazda sülh prosesinin əsas təşəbbüskarı kimi çıxış edir. Əgər bir neçə il əvvəl Azərbaycanın əsas xarici siyasət prioriteti ərazi bütövlüyünün bərpası idisə, bu gün ən önəmli vəzifə əldə edilmiş geosiyasi üstünlüklərin siyasi və iqtisadi dividendlərə çevrilməsidir. Prezident İlham Əliyevin xarici siyasət xətti Azərbaycanın bu məqsədə doğru ardıcıl və sistemli şəkildə irəlilədiyini nümayiş etdirir. Xarici siyasətin müxtəlif istiqamətlərində əldə olunan nəticələr ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun getdikcə artıdığını, diplomatik imkanlarının genişləndiyini və global proseslərdə söz sahibinə çevrildiyini nümayiş etdirir. Mövcud tendensiyalar davam edərsə, yaxın illərdə Azərbaycanın yalnız regionun deyil, Avrasiya məkanının ən mühüm siyasi, iqtisadi və nəqliyyat mərkəzlərindən biri kimi mövqeyini daha da möhkəmləndirəcəyi şübhəsizdir.

İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"

Bakı-Tbilisi-Bakı sərnəşinin qatarının fəaliyyəti turizmin inkişafına yeni dinamika gətirəcək

Mayın 26-dan Bakı-Tbilisi-Bakı marşrutu üzrə sərnəş qatarının fəaliyyəti bərpa edilir. Beləliklə, bu tarixdən Azərbaycan-Gürcüstan vətəndaşları dəmir yolu vasitəsilə səfər edə biləcəklər. Dəmir yolu ilə sərnəşin daşımalarının bərpası iki qonşu ölkə arasında münasibətlərin inkişafından xəbər verir. Bu qərar eyni zamanda Azərbaycanla Gürcüstan arasında turist axınlarını intensivləşdirəcək, turizm sektorunun inkişafına təkan verəcək.

Milli Məclisin deputatı Göydəniz QƏHRƏMANOV qəzetimizə açıqlamasında bildirdi ki, uğurlu regional əməkdaşlıq siyasəti nəticəsində Bakı-Tbilisi-Bakı qatar xəttinin yenidən fəaliyyətə başlanması və Azərbaycan vətəndaşlarının Gürcüstana giriş-çığışı ilə bağlı imkanların genişləndirilməsi turizm sektoru üçün mühüm addım hesab olunur. Onun sözlərinə görə, bu qərar həm iki ölkə arasında turist axınının artmasına, həm də regionda iqtisadi və mədəni əlaqələrin daha da güclənməsinə xidmət edəcək.

Deputat qeyd edib ki, uzun illərdir Azərbaycan və Gürcüstan arasında formalaşmış turizm əlaqələri hər iki ölkənin iqtisadiyyatına mühüm töhfə verir: "Gürcüstan azərbaycanlı turistlərin ən çox səfər etdiyi istiqamətlərdən biri olduğu kimi, Azərbaycan da Gürcüstan vətəndaşları üçün maraqlı turizm mərkəzlərindən hesab olunur. Dəmir yolu əlaqəsinin yenidən açılması daha səfərlə, rahat və təhlükəsiz səyahət imkanları yaradaraq turist axınının artmasına səbəb olacaq. Bakı-Tbilisi qatar marşrutu həm klassik səyahət ənənələrini yaşadan, həm də regionun turizm potensialını birləşdirən xüsusi nəqliyyat xəttidir".

G. Qəhrəmanov vurğulayıb ki, qatar səyahəti insanlar üçün yalnız bir nəqliyyat vasitəsi deyil, həm də marşrut boyunca bölgələrin təbiətini, mədəniyyətini və əhalinin həyat tərziini müşahidə etmək imkanı yaradan fərqli turizm təcrübəsidir. Bu baxımdan sözügedən xəttin fəaliyyətə başlaması regional turizm paketlərinin hazırlanmasına da yeni imkanlar açır. "Eyni zamanda bu addım Azərbaycanın regionun əsas turizm və nəqliyyat mərkəzlərindən biri kimi mövqeyini daha da gücləndirir. Bakı ilə Tbilisi arasında yenidən canlanan dəmir yolu əlaqəsi Cənubi Qafqazda turizmin inkişafına yeni dinamika qazandıracaq", - deyərək deputat əlavə edib.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycanın global proseslərə təsir imkanları genişlənib

Prezident İlham Əliyev "Euro-news" televiziyasına verdiyi müsahibədə həm Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun (WUF13) Bakıda keçirilməsinin əhəmiyyətini, həm də Azərbaycanın enerji təhlükəsizliyi, dayanıqlı inkişaf və beynəlxalq əməkdaşlıq istiqamətində roluna toxundu. Bakının növbəti dəfə mütəbər beynəlxalq tədbirə uğurla evsahibliyi etməsi Azərbaycanın beynəlxalq etimadın göstəricisi kimi qiymətləndirildi.

Milli Məclisin deputatı Nigar MƏMMƏDOVA qəzetimizə açıqlamasında qeyd edib ki, forumda 182 ölkənin təmsil olunması Azərbaycanın göstərilən etimadın və marağın bariz nümunəsidir. Müsahibədə diqqətçəkən əsas məqamlardan biri Azərbaycanın müasir şəhərsalma və dayanıqlı inkişaf konsepsiyasına verdiyi töhfələr oldu. "Cənab Prezident işğaldan azad edilmiş ərazilərdə həyata keçirilən "ağıllı şəhər" və "ağıllı kənd" layihələrinin dünyada nümunəvi model kimi təqdim olunduğunu bildirdi. Bu siyasət ekoloji təhlükəsizlik, "yaşıl enerji" və innovativ idarəetmə prinsiplərinin tətbiqi deməkdir. Azərbaycanın Qarabağ və Şərqi Zəngəzuru müasir urbanizasiya məkanına çevirmək niyyəti ölkənin ümumdünya mədəni inkişaf strategiyasının mühüm hissəsidir", - deyərək əlavə edib.

Deputat deyib ki, Prezident İlham Əliyev müsahibəsində Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sisteminə balanslaşdırılmış siyasətində də diqqət çəkib. Əsas mesaj bundan ibarətdir ki, Azərbaycan milli maraqlar əsasında çoxtərəfli əməkdaşlıq modelini uğurla həyata keçirir. Xüsusilə COP29-dan sonra ölkəmizin beynəlxalq diplomatiyada artan fəallığı Azərbaycanın global proseslərə təsir imkanlarını genişləndirir.

N.Məmmədovanın fikrincə, müsahibənin mühüm istiqamətlərindən biri də enerji təhlükəsizliyi ilə bağlı idi: "Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın Avropanın enerji təminatında strateji tərəfdaş olduğunu xüsusi vurğuladı. Qeyd etdi ki, bu gün Azərbaycanın təbii qazı bir sıra Avropa ölkələrinin enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayır. Hazırda Azərbaycan təbii qazını 16 ölkəyə ixrac edir. Boru kəmərləri vasitəsilə qaz tədarük etdiyimiz ölkələrin sayına görə biz dünyada birinci yerdəyik. Enerji diplomatiyasının uğurlu notalarını Azərbaycanın beynəlxalq etibarlı tərəfdaş imicini daha da möhkəmləndirib".

Dövlət başçısının dəyişən dünya nizamına da toxunduğunu qeyd edən N.Məmmədova deyib ki, beynəlxalq münasibətlər sistemi yeni mərhələyə daxil olub və hər bir dövlət öz milli maraqlarını qoruymalıdır. Bu kontekstdə Azərbaycanın müstəqil siyasət yürütməsi və müxtəlif güc mərkəzləri ilə qarşılıqlı hörmət əsasında münasibətlər qurması ölkəmizin strateji uğurlarının əsas səbəblərindən biridir. Azərbaycan artıq regional gündəmi müəyyən edən əsas dövlətlərdən biridir. Getdikcə daha da mürəkkəbləşən beynəlxalq mühitdə Azərbaycanın strateji vizyonunu beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən də təqdir olunur.

Əsmər QABİLQIZI,
"Azərbaycan"

Azərbaycan enerji sahəsində global əməkdaşlığın vacib iştirakçısıdır

"Bakı Enerji Həftəsi" bunu bir daha təsdiqləyir

Texniki və texnoloji tərəqqinin sürətlə inkişaf etdiyi bir dövrdə yaşayırıq. Sosial-iqtisadi mühitin dinamik şəkildə dəyişdiyi müasir dünyada enerji təhlükəsizliyi anlayışı da yeni və daha geniş məzmun qazanır.

Bu anlayışın müxtəlif tərəfləri mövcud olsa da, enerji siyasətini aradan ekrən tədqiqatlar göstərir ki, enerji təhlükəsizliyi yalnız enerji təchizatının etibarlılığı ilə məhdudlaşmır. O, enerji səmərəliliyini, iqtisadi dayanıqlılığını, ekoloji məsuliyyəti və iqlim dəyişiklikləri ilə mübarizəni özündə birləşdirən çoxşaxəli bir məfhumdur.

Milli Məclisin deputatı

Azər BADAMOV qəzetimizə

açıqlamasında deyib ki, enerji

sektorunda yeni tendensiyalar

formalası və həmin dəyişikliklər

enerji təhlükəsizliyinə daha geniş

və hərtərəfli yanaşmanı zəruri edir: "Artıq enerji

təhlükəsizliyi dedikdə yalnız enerji

resurslarının ölçətilməsi deyil, həm də enerji səmərəliliyi

standartları, ətraf mühitin qorunması

və dayanıqlı inkişaf prinsipləri nəzərdə tutulur.

Enerji təhlükəsizliyi ilə iqlim

dəyişiklikləri arasında sıx əlaqə mövcuddur.

Bu iki amil gələcəyin enerji

siyasətini əsas hərəkətverici qüvvələr hesab edilir.

Enerji təhlükəsizliyi uzun illərdir enerji siyasətini əsas

sütunlarından biri olsa da, iqlim dəyişiklikləri ilə bağlı narahatlıqlar

son dövrlərdə daha da aktuallaşmış və global enerji siyasətini

istiqamətini əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmişdir.

Dövlətlər hazırda iki mühüm çağırışla üz-üzədirlər: bir tərəfdən enerji

sistemlərinin etibarlılığını təmin etmək, digər tərəfdən isə istixana qazı

emissiyalarını azaltmaq. Bu məqsədlərə eyni vaxtda nail olmaq

asan deyil, ona görə də yeni yanaşmaların, innovativ həllərin

və uzaqgörən siyasətin formalaşdırılması vacibdir".

Deputat qeyd edib ki, təmiz və rəqabətqabiliyyətli enerji

sistemlərinin qurulması yeni baxış və strategiyalar tələb edir.

Enerji təhlükəsizliyi və iqlim dəyişikliklərinin səbəblərini

düzdün təhlili, həmçinin bu problemlərin həlli üçün müasir

yanamağın təbii böyük əhəmiyyəti daşıyır. Bu baxımdan bərpaolunan

enerji mənbələrinin inkişafı xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Bərpaolunan enerji həm enerji ehtiyatlarının qorunmasına,

həm də enerji təchizatının davamlılığını təmin etməsinə mühüm töhfə

verir. Buna görə də bu sahəyə münasibət köklü şəkildə yenilənməli

və gələcəyin enerji siyasətini əsas istiqamətlərdən birinə

çevrilməlidir. "Müasir sənaye sahələrinin fəaliyyəti etibarlı və

ömrü uzun enerji təchizatından asılıdır. Elektrik enerjisi

əsas enerji mənbəsidir. Eyni zamanda enerji qiymətlərindəki

qeyri-sabitlik mal və xidmətlərin maya dəyərində birbaşa təsir

göstərir. Qida sənayesi də enerji təhlükəsizliyindən birbaşa asılıdır.

Müasir kənd təsərrüfatı texnikasının işləməsi, gübrə istehsalı,

məhsulların daşınması və saxlanması enerji resursları tələb

edir. Qida məhsullarının xarab olmasını təmin etmək üçün

də fasiləsiz enerji təchizatı vacibdir. Enerji təchizatında

ki problemlər səhiyyə sistemində də ciddi təsir göstərə bilər.

Xəstəxanaların və tibb müəssisələrinin fəaliyyəti etibarlı enerji

təminatından asılıdır. Bu isə birbaşa insan həyatı və sağlamlığı

məsələsidir", - deyər o əlavə edib.

A.Badamov bildirib ki, enerji sektoruna yönələn təhdidlər

təbii fəlakətlər, texnoloji qəzalar və ya insan fəaliyyəti nəticəsində

yarana bilər. Buna görə də enerji təhlükəsizliyi məsələsi bəşəriyyət

tərəfindən son dərəcə ciddi qəbul edilmişdir. Enerji təhlükəsizliyinə

malik dövlətlər riskləri qabaqlamaq, azaltmaq və dəyişən

şəraitə uyğunlaşmaq imkanına sahib olurlar.

Deputat vurğulayıb ki, Azərbaycanın enerji siyasəti bu baxımdan

xüsusi diqqətə layiqdir: "Prezident İlham Əliyev enerji təhlükəsizliyini

global səviyyədə mühüm çağırış kimi dəyərləndirir və bu

istiqamətdə ardıcıl siyasət həyata keçirir. Azərbaycan liderinin

rəhbərliyi ilə ölkəmiz yalnız öz enerji təhlükəsizliyini təmin

etmir, həm də regionun və Avropanın enerji təhlükəsizliyinə

mühüm töhfələr verir. "Bakı Enerji Həftəsi" çərçivəsində

keçirilən beynəlxalq tədbirlər bir daha göstərir ki, Azərbaycan

enerji sahəsində ardıcıl əməkdaşlığın vacib iştirakçısıdır.

Azərbaycanın enerji siyasəti xüsusi diqqətə layiqdir. "Bakı Enerji Həftəsi"

çərçivəsində keçirilən beynəlxalq tədbirlər bir daha göstərir ki,

Azərbaycan enerji sahəsində ardıcıl əməkdaşlığın vacib iştirakçısıdır.

Azərbaycanın enerji siyasəti xüsusi diqqətə layiqdir. "Bakı Enerji Həftəsi"

çərçivəsində keçirilən beynəlxalq tədbirlər bir daha göstərir ki,

Azərbaycan enerji sahəsində ardıcıl əməkdaşlığın vacib iştirakçısıdır.

Azərbaycanın enerji siyasəti xüsusi diqqətə layiqdir. "Bakı Enerji Həftəsi"

çərçivəsində keçirilən beynəlxalq tədbirlər bir daha göstərir ki,

Azərbaycan enerji sahəsində ardıcıl əməkdaşlığın vacib iştirakçısıdır.

Azərbaycanın enerji siyasəti xüsusi diqqətə layiqdir. "Bakı Enerji Həftəsi"

çərçivəsində keçirilən beynəlxalq tədbirlər bir daha göstərir ki,

Azərbaycan enerji sahəsində ardıcıl əməkdaşlığın vacib iştirakçısıdır.

Azərbaycanın enerji siyasəti xüsusi diqqətə layiqdir. "Bakı Enerji Həftəsi"

çərçivəsində keçirilən beynəlxalq tədbirlər bir daha göstərir ki,

Azərbaycan enerji sahəsində ardıcıl əməkdaşlığın vacib iştirakçısıdır.

Azərbaycanın enerji siyasəti xüsusi diqqətə layiqdir. "Bakı Enerji Həftəsi"

çərçivəsində keçirilən beynəlxalq tədbirlər bir daha göstərir ki,

Azərbaycan enerji sahəsində ardıcıl əməkdaşlığın vacib iştirakçısıdır.

Azərbaycanın enerji siyasəti xüsusi diqqətə layiqdir. "Bakı Enerji Həftəsi"

çərçivəsində keçirilən beynəlxalq tədbirlər bir daha göstərir ki,

Azərbaycan enerji sahəsində ardıcıl əməkdaşlığın vacib iştirakçısıdır.

ƏSMA RƏSİMİ

QARDAŞXANOVA, Azərbaycan"

PASİNYAN: "Ermənistan Türkiyə və Azərbaycanla münasibətləri yaxşılaşdırmaq üzərində çalışır"

Ermənistanın balanslı siyasətə nail olmaq üçün Türkiyə və Azərbaycanla münasibətləri yaxşılaşdırmaq üzərində çalışır.

AZƏRBAYCANIN ENERJİ SAHƏSİNDE GLOBAL ƏMƏKDAŞLIĞIN VACIB İŞTİRAKÇISIDIR

"Bakı Enerji Həftəsi" bunu bir daha təsdiqləyir

Texniki və texnoloji tərəqqinin sürətlə inkişaf etdiyi bir dövrdə yaşayırıq.

Sosial-iqtisadi mühitin dinamik şəkildə dəyişdiyi müasir dünyada enerji təhlükəsizliyi anlayışı da yeni və daha geniş məzmun qazanır.

Bu anlayışın müxtəlif tərəfləri mövcud olsa da, enerji siyasətini aradan ekrən tədqiqatlar göstərir ki, enerji təhlükəsizliyi yalnız enerji təchizatının etibarlılığı ilə məhdudlaşmır.

O, enerji səmərəliliyini, iqtisadi dayanıqlılığını, ekoloji məsuliyyəti və iqlim dəyişiklikləri ilə mübarizəni özündə birləşdirən çoxşaxəli bir məfhumdur.

Milli Məclisin deputatı Azər BADAMOV qəzetimizə

açıqlamasında deyib ki, enerji sektorunda yeni tendensiyalar

formalası və həmin dəyişikliklər enerji təhlükəsizliyinə daha geniş

və hərtərəfli yanaşmanı zəruri edir: "Artıq enerji təhlükəsizliyi dedikdə yalnız enerji

resurslarının ölçətilməsi deyil, həm də enerji səmərəliliyi standartları, ətraf

mühitin qorunması və dayanıqlı inkişaf prinsipləri nəzərdə tutulur.

Enerji təhlükəsizliyi ilə iqlim dəyişiklikləri arasında sıx əlaqə mövcuddur.

Bu iki amil gələcəyin enerji siyasətini əsas hərəkətverici qüvvələr hesab edilir.

Enerji təhlükəsizliyi uzun illərdir enerji siyasətini əsas sütunlarından biri

olsa da, iqlim dəyişiklikləri ilə bağlı narahatlıqlar son dövrlərdə daha da

aktuallaşmış və global enerji siyasətini istiqamətini əhəmiyyətli dərəcədə

dəyişmişdir. Dövlətlər hazırda iki mühüm çağırışla üz-üzədirlər: bir tərəfdən enerji

sistemlərinin etibarlılığını təmin etmək, digər tərəfdən isə istixana qazı

emissiyalarını azaltmaq. Bu məqsədlərə eyni vaxtda nail olmaq asan deyil,

ona görə də yeni yanaşmaların, innovativ həllərin və uzaqgörən siyasətin

formalaşdırılması vacibdir". Deputat qeyd edib ki, təmiz və rəqabətqabiliyyətli enerji

sistemlərinin qurulması yeni baxış və strategiyalar tələb edir. Enerji

təhlükəsizliyi və iqlim dəyişikliklərinin səbəblərini düzdün təhlili, həmçinin

bu problemlərin həlli üçün müasir yanamağın təbii böyük əhəmiyyəti daşıyır.

Bu baxımdan bərpaolunan enerji mənbələrinin inkişafı xüsusi əhəmiyyət kəsb

edir. Bərpaolunan enerji həm enerji ehtiyatlarının qorunmasına, həm də enerji

təchizatının davamlılığını təmin etməsinə mühüm töhfə verir. Buna görə də bu

sahəyə münasibət köklü şəkildə yenilənməli və gələcəyin enerji siyasətini əsas

istiqamətlərdən birinə çevrilməlidir. "Müasir sənaye sahələrinin fəaliyyəti

etibarlı və ömrü uzun enerji təchizatından asılıdır. Elektrik enerjisi əsas enerji

mənbəsidir. Eyni zamanda enerji qiymətlərindəki qeyri-sabitlik mal və

xidmətlərin maya dəyərində birbaşa təsir göstərir. Qida sənayesi də enerji

təhlükəsizliyindən birbaşa asılıdır. Müasir kənd təsərrüfatı texnikasının

işləməsi, gübrə istehsalı, məhsulların daşınması və saxlanması enerji resursları

tələb edir. Qida məhsullarının xarab olmasını təmin etmək üçün də fasiləsiz

enerji təchizatı vacibdir. Enerji təchizatında ki problemlər səhiyyə

sistemində də ciddi təsir göstərə bilər. Xəstəxanaların və tibb müəssisələrinin

fəaliyyəti etibarlı enerji təminatından asılıdır. Bu isə birbaşa insan həyatı və

sağlamlığı məsələsidir", - deyər o əlavə edib. A.Badamov bildirib ki, enerji

sektoruna yönələn təhdidlər təbii fəlakətlər, texnoloji qəzalar və ya insan

fəaliyyəti nəticəsində yarana bilər. Buna görə də enerji təhlükəsizliyi məsələsi

bəşəriyyət tərəfindən son dərəcə ciddi qəbul edilmişdir. Enerji təhlükəsizliyinə

malik dövlətlər riskləri qabaqlamaq, azaltmaq və dəyişən şəraitə uyğunlaşmaq

imkanına sahib olurlar. Deputat vurğulayıb ki, Azərbaycanın enerji siyasəti

bu baxımdan xüsusi diqqətə layiqdir: "Prezident İlham Əliyev enerji təhlükəsizliyini

global səviyyədə mühüm çağırış kimi dəyərləndirir və bu istiqamətdə

ardıcıl siyasət həyata keçirir. Azərbaycan liderinin rəhbərliyi ilə ölkəmiz

yalnız öz enerji təhlükəsizliyini təmin etmir, həm də regionun və Avropanın

enerji təhlükəsizliyinə mühüm töhfələr verir. "Bakı Enerji Həftəsi" çərçivəsində

keçirilən beynəlxalq tədbirlər bir daha göstərir ki, Azərbaycan enerji sahəsində

ardıcıl əməkdaşlığın vacib iştirakçısıdır. Azərbaycanın enerji siyasəti xüsusi

diqqətə layiqdir. "Bakı Enerji Həftəsi" çərçivəsində keçirilən beynəlxalq

tədbirlər bir daha göstərir ki, Azərbaycan enerji sahəsində ardıcıl əməkdaşlığın

vacib iştirakçısıdır. Azərbaycanın enerji siyasəti xüsusi diqqətə layiqdir.

"Bakı Enerji Həftəsi" çərçivəsində keçirilən beynəlxalq tədbirlər bir daha

göstərir ki, Azərbaycan enerji sahəsində ardıcıl əməkdaşlığın vacib iştirakçısıdır.

Azərbaycanın enerji siyasəti xüsusi diqqətə layiqdir. "Bakı Enerji Həftəsi"

çərçivəsində keçirilən beynəlxalq tədbirlər bir daha göstərir ki, Azərbaycan

enerji sahəsində ardıcıl əməkdaşlığın vacib iştirakçısıdır. Azərbaycanın enerji

siyasəti xüsusi diqqətə layiqdir. "Bakı Enerji Həftəsi" çərçivəsində keçirilən

beynəlxalq tədbirlər bir daha göstərir ki, Azərbaycan enerji sahəsində ardıcıl

əməkdaşlığın vacib iştirakçısıdır. Azərbaycanın enerji siyasəti xüsusi diqqətə

layiqdir. "Bakı Enerji Həftəsi" çərçivəsində keçirilən beynəlxalq tədbirlər bir

daha göstərir ki, Azərbaycan enerji sahəsində ardıcıl əməkdaşlığın vacib

iştirakçısıdır. Azərbaycanın enerji siyasəti xüsusi diqqətə layiqdir. "Bakı Enerji

Həftəsi" çərçivəsində keçirilən beynəlxalq tədbirlər bir daha göstərir ki,

Azərbaycan enerji sahəsində ardıcıl əməkdaşlığın vacib iştirakçısıdır.

Azərbaycanın enerji siyasəti xüsusi diqqətə layiqdir. "Bakı Enerji Həftəsi"

çərçivəsində keçirilən beynəlxalq tədbirlər bir daha göstərir ki, Azərbaycan

AÇG-dən sərbəst təbii qazın hasilatına başlandı

30 ilə yaxındır neft verən bu nəhəng blokun indi yeni səhifəsi açılır

Xəzər Azərbaycan sektorunda yerləşən, dünyanın ən böyük neft yataqları bloklarından olan "Azəri-Çıraq-Günəşli"dən (AÇG) sərbəst təbii qaz (STQ) hasilatı əməliyyatlarına başlandı. Bu barədə AÇG-nin işləməsi operatoru olaraq BP şirkəti layihədəki tərəfdaşları - SOCAR, MOL, INPEX, "ExxonMobil", TPAO və "ONGC Videsh" adından məlumat yayıb.

Mövcud "Qərbi Çıraq" platformasının

qazılması ilk STQ quyusu

AÇG-nin iri-həcmli sərbəst təbii qaz ehtiyatları

potensialının açılması istiqamətində

atılan ilk mühüm addımdır. İlk hasilatla yanaşı,

bu quyu lay-kollektor və axın

haqqında vacib məlumatlar əldə olunması

təmin etməklə gələcək tammıqayışı işlənmə

planları üçün qaz ehtiyatlarının qiymətləndirilməsinə

kömək göstərir. AÇG blokunun STQ ehtiyatlarının

irihəcmində - təxminən 4 trilyon kubfut

çıxarıla bilən ehtiyatlar və bunun da 6 trilyon

kubfutədək artmaq imkanına malik olduğu

proqnozlaşdırılır. BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan

və Türkiyə üzrə regional prezidenti Cio

Kristofoli bu barədə belə deyib: "Bu gün Azərbaycan və AÇG

tərəfdaşları üçün çox böyük bir gündür. AÇG-nin

uzun və uğurlu bir tarixi var. Artıq 30 ilə yaxın

neft hasil edən bu yataq indi də yeni səhifə

açmaqda olmaqla ölkə və öz investitorları üçün

dəyər götürmək potensialını hələ də saxlayır.

Neftlə yanaşı, qaz hasilatı dövrünü başlamaqla

AÇG indi ehtiyatları və bunun da 6 trilyon kubfutədək

artmaq imkanına malik olduğu proqnozlaşdırılır.

BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə üzrə regional

prezidenti Cio Kristofoli bu barədə belə deyib: "Bu gün

Azərbaycan və AÇG tərəfdaşları üçün çox böyük bir

gündür. AÇG-nin uzun və uğurlu bir tarixi var. Artıq 30

ilə yaxın neft hasil edən bu yataq indi də yeni səhifə

açmaqda olmaqla ölkə və öz investitorları üçün dəyər

götürmək potensialını hələ də saxlayır. Neftlə yanaşı,

qaz hasilatı dövrünü başlamaqla AÇG indi ehtiyatları

və bunun da 6 trilyon kubfutədək artmaq imkanına

malik olduğu proqnozlaşdırılır. BP-nin Azərbaycan,

"Şanlı Zəfərimizdən sonra bu gözəl bayramı - 28 May - Müstəqillik Günü bayramını azad edilmiş torpaqlarda qeyd edirik və bu, artıq bir ənənəyə çevrilib. Hesab edirik ki, ən düzgün seçimidir. Bu Müstəqillik Günü hər birimiz üçün çox əzizdir".

Prezident İlham Əliyevin bu il 28 may tarixində Qarabağdan - Şuşanın Böyük Qaladərəsi kəndindən səsləndirdiyi qürur dolu sözləri həm də Azərbaycanın müstəqillik tarixinə yazılan yeni, şərəfli bir dövrün bəyannaməsidir. Altı ildir ki, xalqımız 28 May Müstəqillik Gününi tarixi zəfərin verdiyi məğrurluqla, doğma torpaqların azadlığının, suverenliyin tam bərpasının və üçrəngli bayrağımızın vətənin hər güşəsində dalğalanmasının verdiyi coşqu ilə qeyd edir.

Qürurlu ənənə

Ərazilərimizi işğaldan azad edərək Azərbaycanı bütövləşdirən qalib lider İlham Əliyev hər il 28 May Müstəqillik Günündə xalqımıza xoş müjdələr verməyi ənənəyə çevirib. Dövlət başçısının həmin günü azad olunmuş ərazilərdə, quruculuğun mərkəzində, xalqı ilə birbaşa təmasda keçirməsi artıq dövlətçilik fəaliyyətinin ayrılmaz parçasına döndü. Bu xoş ənənənin kökündə xalqla dövlətin sarsılmaz birliyi dayanır.

Ölkəmizin rəhbəri quruculuğun ilk təməl daşını 28 may 2021-ci ildə Ağdamda qoyması ilə ümumilikdə Qarabağın tezliklə dirçələcəyinin mesajını vermişdi.

"Bu mərasim üçün, bu görüş üçün başqa vaxt da müəyyən oluna bilər. Ancaq mən hesab etdim ki, ən düzgün tarix bizim milli bayramımız olan Respublika Günüdür, müstəqillik günüdür. Çünki bu gün burada olmağımız bir daha müstəqilliyimizin nə qədər güclü olduğunu göstərir". - deyə həmin tarixdə Prezident Ağdamdan boyan etmişdi. Dövlətimizin müstəqil və qüdrətli olduğunu göstərən bu tarixi hadisəyə qatılmaq üçün Prezident İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəsmi olaraq yaşıl lentini kəsdiyi bu Beynəlxalq Hava Limanı ümumilikdə

Prezident İlham Əliyevin 2022-ci ildə Müstəqillik Günü ətrafında - mayın 27-də Ağalın sakinləri ilə görüşməsi, 2023-cü ilin Müstəqillik Günündə Laçın şəhərində laçınlıların evlərinin açarlarını təqdim etməsi, 28 may 2024-cü ildə xocalılıqla Xocalıda görüşməsi müstəqillik salnaməmizə qızıl həflərlə yazılıb.

Ötən il 28 May Müstəqillik Günü üçün əlamətdar hadisələrdən biri strateji baxımdan mühüm əhəmiyyət kəsb edən Laçın Beynəlxalq Hava Limanının açılışı oldu. Prezident İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəsmi olaraq yaşıl lentini kəsdiyi bu Beynəlxalq Hava Limanı ümumilikdə

Müstəqilliyin Qarabağ zirvəsi

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun iqtisadi intibahına işarə idi.

Laçında - azad Azərbaycan torpağında Prezident İlham Əliyev, Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan və Pakistan Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifin görüşü dünyaya üç qardaş ölkənin - Azərbaycan, Türkiyə və Pakistanın sarsılmaz birliyini, həmrəyliyini nümayiş etdirdi. Qardaş ölkələrin liderləri 44 günlük müharibə sayəsində beynəlxalq hüququn tələblərinə uyğun şəkildə azadlığın qovuşdurulmuş Şərqi Zəngəzur bölgəsindən sülh mesajları verdilər, yeni dünya nizamında daim haqqın tərəfində olduqlarını, eyni zamanda xalqların, ölkələrinin milli maraqlarına qarşı istənilən təhdidə qarşı birlikdə mübarizə aparacaqlarının qətiyyətli bəyanını etdilər.

Şuşadan dünyaya sülh mesajı

2026-cı ilin 28 may tarixi bir daha təsdiqlədi ki, Azərbaycan öz tarixinin ən qüdrətli və əzəmətli dövrünü yaşayır. Ölkəmiz bu gün taleyini özü həll edən, heç kimin dikəsinə boyun əyməyən və regional proseslərin əsas aktoru olan dövlətdir.

Prezident Böyük Qaladərəsi kəndində sakinlərlə görüşü zamanı vurğuladı ki, müstəqillik böyük nemətdir, böyük nailiyyətdir: "Amma əsl müstəqillik o vaxt olur ki, ölkə müstəqil siyasət apara bilsin. Bax Azərbaycan o ölkələrdəndir... Həm 2020-ci il, həm də 2023-cü il Şanlı Zəfərimizdir və biz əbədi bu Zəfərə fəxr edəcəyik. Bu gün Azərbaycan ərazisində hər qarış torpaq bizim nəzarətimizdədir. Azərbaycanın suverenliyi, ərazi bütövlüyü tam bərpa edilmişdir. Əldə edilmiş sülh bizim şərtlərimiz əsasında olmuşdur".

Müstəqillik Günündə Qarabağdan Prezident İlham Əliyev tərəfindən səsləndirilən bu fikirlər həm də dünyaya verilən aydın mesajdır. Qalib dövlət, müzəffər xalq bugünkü Azərbaycanın reallığıdır. "Dəmir yumruq" yerindədir və azadlığı uğrunda gözü-müzü qırpmadan canımızı fəda etdiyimiz torpaqlarımızdan bizi ayırmaq istəyən hər cəhdin qarşısı qətiyyətlə alınacaq. Biz bu torpaqlarda əbədiyən varıq. Qarabağ, Azərbaycanca.

Qalib liderin söylədiyi kimi, "dəmir yumruq" hesabına, xalqımızın birliyi hesabına, ordumuzun qüdrəti, səhidlərimizin qanı-canı bahasına bu

gün buradayıq və bundan sonra bizi heç kim buradan tərpədə bilməz.

Bəli, ötən illərin müəkkəb siyasi prosesləri, 44 günlük müharibənin şanlı zəfəri və antiterror tədbirləri Azərbaycanı regionda söz sahibinə çevirib. Artıq viran qoyulmuş kəndləri, dağıdılmış şəhərlərin yerində müasir yaşayış məntəqələri, geniş infrastruktur və bərpaolunan yurd yerləri yüksəlir.

"Nə yaxşı ki, gəlmisən..."

2026-cı ilin 28 May Müstəqillik Günündə Böyük Qaladərəsi kəndində təsirli və sevincli anlar yaşandı. Dövlət başçısının sakinlərlə səmimi söhbəti, onların sevincini bölüşməsi, ailə ocaqlarının istiliyini hiss etməsi özündə böyük qüvvəni qururunu daşıyırdı. Bu səmimi görüşdə ağbırçək anaların duası, sakinlərin fəxr dolu baxışları "dəmir yumruq" ətrafında birləşən xalqın inamını əks etdirirdi. Prezident İlham Əliyevin kənd sakinləri ilə görüşü həm də 30 illik yurd həsrətinə son qoyan bir qovuşma idi.

Ölkəmizin rəhbərinin kənd sakinini Akif Qəhrəmanovun evində qonaq olması, səmimi söhbəti, xalq və lider arasındakı sarsılmaz bağı bir daha nü-

mayış etdirdi. Evin ağbırçək sakinini Prezidentə olan minnətdarlığını səmimi sözlərlə belə dilə gətirdi: "Sənin hesabına, Sənin sayəndə gəlmişik. Allah Səni bizim üstümüzə öskək etməsin... Nə yaxşı ki, gəlmisən, bala. Bizi nə yaxşı ki, torpağımıza gətirmisən, ayağımız torpağımıza dəyib".

Ağbırçək ananın ürək sözləri sadəcə yurda qayıdış xoşbəxtliyinin yox, bütövlüklə bir xalqın zəfər qürurunun təəcəssümü idi. Görüşdə sakinlər yaşadıkları çətinlikləri də xatırladılar, lakin onların dilindəki əsas nə zəfər inamı idi.

Böyük Qaladərəsi kəndinə qayıdan sakinlərlə ümumi görüşdə Prezident İlham Əliyev bir daha müstəqillik bayramının doğma torpaqlarımızda qeyd olunmasının tarixi əhəmiyyətini vurğuladı: "Uzun fasilədən sonra doğma vətənə qayıtmaq böyük xoşbəxtlikdir... Bu, bir daha göstərir ki, xalqımız böyük xalqdır. Əzab-əziyyətlə baxmayaraq, öyilmədi, iradəsini yerində saxladı və bir ümidlə yaşayırdı ki, gün gələcək və biz bu torpaqlara qayıdacağıq. Son illər ərzində - 2003-cü ildən bu yana keçmiş köçkünlərlə çoxsaylı görüşlərimdə həm işğal dövründə, həm Zəfərdən sonra bir daha əmin oluruq ki, bizim xalqımız nə qədər əzəmətlidir, vüqarlıdır və yenilməzdir. Siz 30 il doğma diyarınızdan məhrum edildiniz, amma ümidinizi itirmədiniz, iradəninizi qırmadınız və inanmadınız ki, bu gün gələcək və gəldi".

Görüşdə sakinin "Cənab Prezident, oradan baxırlar bizi, peşmandırlar ki, bir vaxt biz baxırdıq. İndi deyirlər ki, günah özlərindədir" deməsi, tarixi ədalətin tamamilə bərpa olunduğunun və işğalçıların öz məğlubiyyətlərini dərk etdiklərinin ən bariz ifadəsi oldu. Prezident İlham Əliyevin Laçın sakinləri ilə görüşünü xatırladaraq ermənilərə, - "dedim ki, bilin ha, biz sizi görürük buradan. Özünüzi yaxşı aparı" xəbərdarlığı isə dövlətimizin gücünün və bölgədəki mütləq hakimiyyətinin rəmzi kimi yaddaşlara həkk olundu.

Qarabağ azadlığına qovuşduran qalib lider İlham Əliyevin Şuşanın Böyük Qaladərəsi kəndində, məğrur dağların ətəyində, azad edilmiş torpaqlarımızda sakinlərlə bu görüşü bir daha sübut etdi ki, müstəqillik yalnız dövlət atributları ilə deyil, həm də xalqın doğma yurduna sahiblik hüququ ilə ölçülür.

Digər keçmiş məcburi köçkünlərimiz kimi, Böyük Qaladərəsi kəndinin sakinləri də öz evlərinə qayıdarkən, əslində, tarixin ədalətini bərpa etdilər. Bu qayıdış həm də müstəqilliyimizin möhürüdür. Azad Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda ucalan hər yeni ev, çəkilən hər yol, ökələn hər ağac dövlətimizin qüdrətinin və xalqımızın zəfər əzmini göstəricisidir.

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Qanun layihələri və onların şərhini

Diplomatların fəaliyyət səmərəliliyinin yüksəlməsinə xidmət edən dəyişikliklər

Azərbaycanın xarici siyasət sahəsindəki uğurları ölkəmizin beynəlxalq mövqeyini daha da gücləndirir. Bu nailiyyətlərdə diplomatik korpusun fəaliyyəti müstəsna rol oynayır.

Diplomatlarımızın fəaliyyətini tənzimləyən əsas sənəd isə "Diplomatik xidmət haqqında" qanundur. Bu qanun diplomatik xidmət orqanlarının iş prinsiplərini, əməkdaşların hüquqi statusunu, eləcə də onların və ailə üzvlərinin sosial-maddi təminatını müəyyən edir. Məhz bu mənada, sözügedən qanuna təklif edilən yeni dəyişikliklər böyük əhəmiyyət kəsb edir. Dəyişikliklər diplomatların fəaliyyət səmərəliliyini artırmaqla yanaşı, onların sosial müdafiəsini də əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirəcək. Qeyd edək ki, "Diplomatik xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi Milli Məclisdə ikinci oxunuşdan keçib.

Milli Məclisin deputatı Günay ƏFƏNDİYEVA mövzu ilə bağlı "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında "Diplomatik xidmət haqqında" qanun layihəsində nəzərdə tutulan dəyişikliklərin ciddi əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirib. O qeyd edib ki, xarici siyasət Azərbaycanın dünyadakı mövqeyini formalaşdıraraq aparıcı istiqamətlərdəndir: "Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə dövlətimiz bu gün müəkkəb beynəlxalq sərəitdə öz müstəqil xarici siyasət kursunu güclü iradə ilə davam etdirir. Ölkəmiz dünyada beynəlxalq siyasi dialoqun, nəqliyyat və enerji əməkdaşlığının, mədəni və humanitar təşəbbüslərin mühüm mərkəzlərindən birinə çevrilib. Azərbaycan həm Avropa, həm türk dünyası, həm islam dünyası dövlətləri, həm də Mərkəzi Asiya və Qlobal Cənub ölkələri ilə əlaqələrini ardıcıl şəkildə gücləndirir".

Deputat dövlətimizin uzun illərdir peşəkamilə, uzaqgörənliklə yürütdüyü ardıcıl siyasi xəttin davamı kimi Azərbaycan Prezidentinin son dövrdə həyata keçirdiyi fəal diplomatik təmaslara diqqət çəkib: "Prezident İlham Əliyevin Gürcüstan dövlət səfəri, Türkiyədə, Antalya Diplomatiya Forumu çərçivəsində keçirdiyi çoxsaylı görüşlər, Latviya və Ukraynanın prezidentlərinin, Litva, Çexiya, İtaliyanın baş nazirlərinin ölkəmizə səfərləri, Slovakiyanın Baş naziri Robert Fitoş dövlətimizin başçısının Avropa Parlamenti ilə bağlı fikirlərinə açıq dəstəyini ifadə etməsi ölkəmizin xarici siyasətinin uğurlarıdır. Eləcə də mayın 15-də Qazaxıstanın Türkmənistana Türkmənistana Türkmənistana Dövlət Başçılarının Şurasının növbəti qeyri-rəsmi zirvə görüşündə Azərbaycanın iştirakı və nəhayət, mötəbər, qlobal əhəmiyyətli tədbirlərdən olan Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun 13-cü sessiyasının Bakıda keçirilməsi Azərbaycanın dünya miqyasında qazandıqı nüfuzu bir daha təsdiqləyir".

"Sözügedən proseslərə Azərbaycan diplomatlarının gündəlik, bəzən görünməyən, lakin son dərəcə məsuliyyətli xidməti də öz töhfəsini verir. Diplomatlarımız arxa cəbhənin peşəkamilə əsgərləridir. Mən bu sahədə uzun illər çalışmış bir insan kimi deyə bilərəm ki, diplomatlarımız çox vaxt qürbətə - Azərbaycanın hüddüdlərindən kənar, fərqli siyasi və icimai mühitdə, beynəlxalq qeyri-sabitlik fonunda ölkəmizin milli maraqlarının qorunması üçün çalışırlar. Ona görə də peşə öhdəliklərindən irəli gələn, hər an hazırılıq və çeviklik tələb edən həyat tərzini diplomatlarımızın sosial müdafiəsini daha da gücləndirilməsini zəruri edir. Bu baxımdan dəfələrlə deyib, diplomatların dəstəklənməsi yalnız sosial siyasət məsələsi deyil, bu dövlət strategiyası, Azərbaycanın global mövqelərini daha da möhkəmləndirilməsi məsələsidir. Ona görə də hesab edirik ki, "Diplomatik xidmət haqqında" qanuna təklif olunan dəyişikliklər olduqca lazımı və gözlənilən bir addımdır", - deyə Günay Əfəndiyeva əlavə edib.

Təhminə VERDİYEVA,
"Azərbaycan"

Qlobal güclərin rəqabət meydanına çevrilən dünyada kənar diklələri dəf edərək sifət xalqın marağına uyğun siyasət yürütmək heç də hər ölkənin bacardığı iş deyil. Tarix sübut edir ki, BMT-də bayrağın dalğalanması və ya rəsmi sənədlərdə müstəqil dövlət statusunun yazılması hər ölkəni siyasi təsirlərdən qorumağa kifayət etmir. Bir çox dövlət böyük güclərin siyasi və iqtisadi təzyiqləri qarşısında öz milli maraqlarını qurban vermək məcburiyyətində qalır. O baxımdan, əsl müstəqillik rəsmi atributlardan daha çox güclü siyasi iradə, prinsipiallıq və uzaqgörən siyasətə mümkündür.

Bələ müəkkəb geosiyasi mühitdə Azərbaycan fərqli və nümunəvi bir model ortaya qoyub. Ölkəmiz onilliklər boyu torpaqlarının işğal altında qalmasına və çoxsaylı təzyiqlərə, üzləşdiyi ikili standartlara baxmayaraq, öz strateji xəttindən və prinsipial mövqeyindən zərər qədar geri addım atmayıb. Azərbaycanın bütün tarixi nailiyyətlərinin, hətərəfli inkişafının, o cümlədən 2020-ci ildə qazanılan möhtəşəm Zəfərimiz, regional reallıqları tamamilə dəyişən antiterror əməliyyatlarının kökündə Ulu Öndərin təməlini qoyduğu və Prezident İlham Əliyevin uğurla davam etdirdiyi müstəqil və qətiyyətli siyasət dayanır. Prinsipial mövqə və siyasi iradənin sayəsində Azərbaycanın beynəlxalq arenadakı hörmət və nüfuzu daha da artıb, ölkəmiz global miqyasda önəmli söz sahibi olan dövlətlərdən birinə çevrilib.

Prezident İlham Əliyevin mayın 28-də Şuşa rayonunun Böyük Qaladərəsi kəndində sakinlərlə görüşü zamanı vurğuladığı məqamlar bu önəmli realığı bir daha təsdiqləyir. Dövlətimizin başçısı bəyan edib ki, Azərbaycan hətta torpaqları işğal al-

tında olan ən çətin dövrlərdə belə müstəqil duruşundan zərər qədar güzəştə getməyib: "Müstəqillik - bu, böyük nemətdir, böyük nailiyyətdir. Amma əsl müstəqillik o vaxt olur ki, ölkə müstəqil siyasət apara bilsin. Bax Azərbaycan o ölkələrdəndir. İndi dünyada 200-ə yaxın müstəqil ölkə var. Amma demək olmaz ki, onların hər biri doğrudan da müstəqildir. Biz, sözün əsl mənasında, müstəqil dövlətdik. Çünki öz taleyimizi özümüz həll edirik, siyasətimizi heç kimə baxmadan xalqın, dövlətin naminə, milli maraqların qorunması əsasında aparırıq. Buna görə də dünyada böyük şöhrət qazanmışıq. Baxmayaraq ki, torpaqlarımız uzun illər erməni işğalı altında idi, hətta o vaxt müstəqil siyasət apararaq böyük hörmət qazanmışıq dünyada. Əlbəttə ki, İkinci Qarabağ müharibəsi və ondan üç il sonra antiterror əməliyyatı, bizim şanlı Zəfərimiz ölkəmizin, xalqımızın nüfuzunu dünyada daha da artırmışdır".

Prezident İlham Əliyevin sözləri bir daha təsdiqləyir ki, qazanılan tarixi qələbələr və bu gün Qarabağda atılan hər bir addım onilliklər boyu qurulan müstəqil siyasətin və sarsıl-

maz iradənin məntiqi nəticəsidir. Dövlətimizin başçısı haqlı olaraq müstəqilliyi ölkəmizin öz taleyini sərbəst şəkildə müəyyən etmə qabiliyyəti kimi xarakterizə edir. Bu yanaşma Azərbaycan dövlətinin suverenlik fəlsəfəsinin tarixi köklərinə işiq tutan və gələcək hədəflərini müəyyənləşdirən əsas strategiyadır.

44 günlük Vətən müharibəsi və antiterror əməliyyatları təkcə ərazi bütövlüyümüzün və suverenliyimizin bərpası ilə yox, eyni zamanda Azərbaycanın bölgədə yaratdığı ye-

ni reallığını bütün dünya tərəfindən qəbul edilməsi ilə nəticələndi. Tarixi zəfərlər ölkəmizin hərbi-siyasi gücünü təsdiqləməklə yanaşı, beynəlxalq arenadakı nüfuzunu daha yüksək mərhələyə daşdı.

Azərbaycan Prezidenti çıxışında müstəqilliyimizin ciddi təhdid altında olduğu illəri də xatırladı və bildirdi ki, 1991-ci ilin oktyabrında müstəqillik əldə ediləndə o vaxt hakimiyyətdə olanlar ərazi bütövlüyümüzü qoruya bilmədilər: "Hakimiyyətə can atırlar faktiki olaraq Şuşa-

ni, Laçını, o cümlədən bax bu gözəl kəndi Ermənistan, demək olar ki, satmışdılar. O vaxt hakimiyyət uğrunda mübarizə gedirdi. O vaxt hakimiyyət hakimiyyətdə qalmaq istəyirdi. Hakimiyyətə can atan AXC-Müsavat istənilən yollarla hakimiyyətə gəlmək istəyirdi. Buna görə də təxribat nəticəsində bu gözəl diyarımız Ermənistanla verildi ki, yenidən Azərbaycan bu fəlakətə üzleşsin. Ondan sonrakı dövr də sizin yadırdadır: vətəndaş müharibəsi, torpaqlarımızın itirilməsi..."

Dövlətimizin başçısının ifadələri böyük fəlakətə üz-üzə idi. O vaxt müharibə dayandırıldı, inkişafa qədəm qoyuldu, güc toplanıldı".

Dövlətimizin başçısının "bundan sonra bizi heç kim buradan tərpədə bilməz" ifadəsi revanşist qüvvələrə və onların xaricdəki havadarlarına ünvanlanmış xəbərdarlıqdır. Bu yanaşma Azərbaycanın öz torpaqlarında əbədi möhkəmləndiyini və regionun geosiyasi xəritəsinin bir daha dəyişdirilməsinə imkan verilməyəcəyinin rəsmən elanıdır.

Kənar təzyiqlərə boyun əyməyən, qərarlarını milli mənfəəyə söykənərək verən Azərbaycan beynəlxalq arenada iradəsi ilə hesablaşılan, etibarlı strateji tərəfdaş sayılan bir güc mərkəzidir. Bu qətiyyətli siyasət ölkəmizi global böhranlar və qeyri-müəyyənliklər fonunda təhlükəsiz sabitlik adasına çevirir. Müstəqil siyasət Azərbaycanın bütün diplomatik masalarda söz sahibi kimi fərqlənməsini və regional təhlükəsizliyin əsas təminatçısı olaraq qalmasını təmin edəcək.

İsmayıl QOCAYEV,
"Azərbaycan"

Bu gün Mülki Aviasiya İşçilərinin peşə bayramıdır

Uzaq yolu yaxın edənlər

Hər il iyun ayının 2-si ölkəmizdə Mülki Aviasiya İşçilərinin Peşə Bayramı Günü kimi qeyd olunur. Bununla bağlı Prezident İlham Əliyev 2006-cı il mayın 18-də sərəncam imzalamışdır. Bu peşə bayramının tarixi Azərbaycanın ilk aviasiya qrupunun yaradıldığı gündən - 1938-ci il iyunun 2-nin şərəfinə seçilib.

üçün regionda birnəmrəli hava limanına çevrilməlidir.

Son onilliklər milli aviasiyamızda böyük uğurlar qazanıb. Beynəlxalq standartlara uyğunlaşma, modern hava limanları şəbəkəsi və təhlükəsizlik sahəsində böyük nailiyyətlər əldə edilib. AZAL yüksək təhlükəsizlik standartları ilə beynəlxalq reyslərə həyata keçirir. Yeni hava limanlarının inşası mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Lənkəran, Zaqatala, Qəbələ, Füzuli, Laçın, Zəngilan müasir hava limanlarının inşası və ya yenidən qurulması, beynəlxalq standartlara cavab verən uçuş-əmə zolaqlarının yaradılması son illərin bu sahədəki önəmli hadisələridir. İşğaldan olunmuş ərazilərimizdə qısa zaman kəsiyində, həm də relyefi mürəkkəb olan bölgələrdə üç aeroportun tikilməsi dünyanı heyretə gətirir.

Səhə üçün Mülki Aviasiya Akademiyasının üzünə düşür. Akademiya Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatı (ICAO) və aparıcı xarici aviasiya təhsil müəssisələri ilə sıx əməkdaşlıq edərək təhsilin beynəlxalq səviyyəyə çatdırılmasını təmin edir. Elə bir neçə ay əvvəl Milli Aviasiya Akademiyasında açılan yeni Beynəlxalq Təlim Mərkəzi bu istiqamətdə atılan növbəti mühüm addımdır. Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın mərkəzin açılışında iştirak etməsi hadisənin önəminə bir daha diqqət çəkir.

Milli Aviasiya Akademiyası bu gün Azərbaycanın strateji əhəmiyyətə malik aerokosmik sahəsini, o cümlədən mülki aviasiyaya

siyanı və bir sıra digər sahələri beynəlxalq tələblərə cavab verən yüksəkixtisaslı mütəxəssislərlə təmin edən ali təhsil müəssisəsidir. Akademiyada ali təhsil pillələri tələbələrə ixtisaslaşmış bilik, analitik düşüncə və tədqiqat bacarıqları qazandıraraq, onları ölkə bazarının tələblərinə uyğun peşəkarlar kimi yetişdirməyi hədəfləyir.

Yeni mərkəz AZAL-ın təşəbbüsü ilə məhz akademiyanın ərazisində yaradılıb. Bu, uçuş heyətinin fəvqəladə vəziyyətlər üzrə hazırlığı, həmçinin hava hərəkətini idarəetmə dispetçerlərinin nəzəri və praktiki təlimi üçün nəzərdə tutulan bir mərkəzdir. Burada Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatının və Avropa İttifaqı Aviasiya Təhlükəsizliyi Agentliyinin (EASA) tələblərinə uyğun olaraq "Azərionaviyasiya" Hava Hərəkəti İdarəsinin dispetçerləri hazırlanacaq. Bunun üçün dünyanın qabaqcıl aeronaviyasiya təhsil mərkəzlərindən olan Alman Aeronaviyasiya Akademiyasının (DFS) təhsil proqramı əsasında Aeronaviyasiya Təlim Mərkəzi fəaliyyət göstərəcək.

Yeni təlim infrastrukturunu regionda aviasiya sahəsində kadr hazırlığının, həmçinin beynəlxalq standartlara uyğun tədris imkanlarının gücləndirilməsinə, bu sahədə rəqəbatqabiliyyəti milli kadr potensialının formalaşmasına mühüm töhfə verəcək. Beynəlxalq Təlim Mərkəzində hər il hava hərəkətini idarəetmə üzrə təxminən 30 dispetçerin və 3 min hava gəmisini heyətinin hazırlanması planlaşdırılır.

Mərkəzdə quraşdırılmış sistemlər dispetçerlərin real öm-

liviyyət şəraitində hazırlanması üçün şərait yaradır. Burada eləcə də hava limanlarında real iş şəraitinə uyğun müxtəlif xüsusi avtonəqliyyat vasitələri sürücülərinin bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi məqsədilə müasir təlim trenajoru kompleksi quraşdırılıb.

Beləliklə, mərkəz müasir aviasiya sahəsinin tələblərinə uyğun olaraq, kadr hazırlığını həyata keçirən ixtisaslaşmış tədris strukturu kimi aviasiya mütəxəssislərinin nəzəri biliklərlə yanaşı, praktiki bacarıqlarının formalaşdırılmasında mühüm rol oynayacaq. Mərkəzin müasir texnologiyalarla təchiz olunması, burada son model uçuş simulyatorlarının quraşdırılması real uçuş şəraitinə yaxın mühitdə təcrübə qazanmağa imkan yaradır ki, bu da ümumilikdə uçuşların təhlükəsizliyinin təmin edilməsində müstəsna əhəmiyyət daşıyır.

Bütün bunlar Azərbaycanın mülki aviasiyasının hom regional, həm də beynəlxalq miqyasda nüfuzunu artırmaq, ölkəmizin logistika və turizm potensialını daim gücləndirmək məqsədi daşıyır.

Bu gün öz peşə bayramlarını qeyd edən milli aviasiya işçiləri dünyasını dəyişmiş qəhrəman homkarlarını da xatırlayırlar. 31 may - Beynəlxalq Təyyarə Boləddçiləri Günündə homkarlarından ibarət qrup və ailə üzvləri birlikdə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Həkim Əliyevanın İkinci Fəxri Xiyabandakı məzarını ziyarət ediblər.

AZAL heyəti tərəfindən Milli Qəhrəman pilotlar İqor Kşnyakin və Aleksandr Kalyaninonun da əziz xatirəsinə ehtiramla yad olunub.

Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyevin 29 dekabr 2024-cü il tarixli sərəncamı ilə bu mürd insanları hər biri "Azərbaycan Hava Yolları"na məxsus "Embraer 190" tipli sərnişin təyyarəsi Bakı-Qroznı reysini həyata keçirərkən baş vermiş qəza zamanı xüsusi vəzifələrinin yerinə yetirilməsində, sərnişinlərin həyatının xilas edilməsində yüksək peşəkarlıq və fədakarlıq göstərmişlərə görə ölümündən sonra "Azərbaycan Milli Qəhrəmanı" fəxri adına layiq görülüb.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

N.Paşinyan seçkiqabağı sorğularda liderdir

Moskva isə İrəvana "Ukrayna ssenarisi"ni xatırladır

Yeni sorğuya görə, Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyanın partiyası parlamentdə əhəmiyyətli çoxluq qazana bilər. Bu arada, Rusiya İrəvanın qərbəyönümlü dönişünə qarşı kampaniyasını gücləndirir və Ermənistan hakimiyyətinə "Ukrayna ssenarisi" barədə xəbərdarlıq edir.

Ermənistanın iyunun 7-də keçiriləcək helledici seçkilərdən əvvəl təşkil olunmuş son sorğu göstərir ki, Baş nazir Nikol Paşinyanın "Vətəndaş müqaviləsi" partiyası səsliyin təxminən 65 faizini qazana bilər və bu, qarşıdan gələn parlamentdə inandırıcı qələbə və əhəmiyyətli çoxluq vəd edir. "Breavis" təşkilatının 5-11 may tarixlərində 1551 respondent arasında apardığı sorğu göstərir ki, "Vətəndaş müqaviləsi" parçalanmış müxalifət üzərində rahat bir üstünlük əldə edəcək və qalan partiyaların heç biri 12 faizdən çox səs toplaya bilməyəcək, baxmayaraq ki, onlardan bəziləri Rusiya tərəfindən açıq şəkildə dəstəklənir.

Ekspertlər hesab edirlər ki, əgər gələn bazar günü keçiriləcək səsvermə bu proqnozları təsdiqlərsə, ermənilər N.Paşinyana ölkənin strateji istiqamətini Avropa və qərbəyönümlü kursa yönəltmək üçün helledici mandat verəcək, onu Kremldə birbaşa qarşıdurma yoluna çıxaracaq və Qarabağla bağlı Azərbaycanla tarixi sülh müqaviləsini möhkəmləndirəcək, regional sabitliyi və əməkdaşlığı daha da təşviq edəcək. "Breavis" sorğusu həmçinin İrəvanın milli strategiyasının yenidən nəzərdən keçirilməsini və Rusiyanın postsovet orbitində onilliklərdən sonra Qərbdə doğru daha da irəliləyişini göstərir.

Son həftələrdə Moskva İrəvana təzyiqlərini durmadan artıraraq kritik ticarət məhdudiyətləri tətbiq edir və Ermənistanın Avrasiya İqtisadi İttifaqında (Aİİ) üzvlüyünü dayandırmaqla hədələyir. Rusiya Prezidenti Vladimir Putin isə amerikalı homkarı Donald Trampın N.Paşinyana tam və hərtərəfli dəstəyini bildirməsindən bir neçə gün sonra Ermənistanla Ukrayna arasında paralellər aparıb.

Yeni sorğunun dərc olunması həmçinin Rusiyanın İrəvanın Aİ-yə üzvlüyünü sürətləndirmək qərarı ilə əlaqədar Ermənistandakı səfirini "məsləhətləşmələr üçün" geri çağırmaq qərarı ilə üst-üstə düşüb. Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin sənəbi günü verdiyi açıqlamada deyilir: "Rusiya Federasiyasının Ermənistan Respublikasındakı səfiri S.P.Kopirkin Ermənistan rəhbərliyinin Avropa İttifaqı ilə yaxınlaşma addımları ilə əlaqədar məsləhətləşmələr üçün Moskvaya geri çağırılıb".

Bir gün əvvəl isə Kreml iqtisadi xəbərdarlıqları və tədbirlərlə hücumunu davam etdirərək Ermənistanın müəyyən meyvə və

tərəvəzlərin ixracına müvəqqəti məhdudiyətlər elan etmiş, Ermənistanın mineral suyu, şərəbi və konyakına qoyulan son qadağalara əlavə olaraq, ölkə üçün həyati əhəmiyyət kəsb edən ucuz qaz və neft tədarükünün kəsilməsi ilə bağlı təhdidlər irəli sürmüşdü. Məlumat üçün bildirək ki, təxminən 3 milyon nəfər əhali olan Ermənistan öten il qazının 80 faizdən çoxunu Rusiyadan idxal etmişdir.

Elə həmin gün Aİİ liderləri Ermənistanı Avropa İttifaqına qoşulmaq planlarının bütün üzv dövlətlərin iqtisadi təhlükəsizliyi üçün ciddi risklər yaratdığı barədə xəbərdar edən birgə bəyanat yayıblar. Astana sammiti zamanı Rusiya, Belarus, Qazaxıstan və Qırğızıstan liderləri İrəvanı Ermənistanın Aİ ilə Moskvanın rəhbərlik etdiyi blok arasında seçilməsi ilə bağlı mümkün qədər tez bir zamanda milli referendum keçirməyə çağırıblar. Vladimir Putin isə Astanada keçirilən sammitdən sonra mətbuat konfransında "Ukraynadakı böhran Kiyevin Aİ-yə qoşulmaq cəhdləri ilə başladı" deyə yenidən Ukrayna ilə Ermənistan arasında paralellər aparıb.

Dünya Vladimir Putin Nikol Paşinyanı ad günü münasibətilə təbrik edib. Kreml saytda yerləşdirilən təbrik telegramında Rusiya Prezidenti Moskva ilə İrəvan arasında kiçik münasibətli dostluq xarakterini qeyd etməklə yanaşı, onların davamlı mütərəqqi inkişafında maraqlı olduğunu vurğulayıb.

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

"CandyFest" yay festivalının ilk günü xoş anlarla yadda qaldı

1 İyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü Bakı Bulvarında yeni festivalın açılışı olub. - Dənizkənarı Milli Parkda "CandyFest" yay festivalına start verilib. Odur ki, "CandyFest" yay festivalının ilk günü ikiqat bayrama çevrilib.

Festivalın ən böyük sevincini balacaqlar yaşayıblar. Dənizkənarı Milli Park sevinclə ora-bura qaçan, müxtəlif oyunlar oynayan uşaqların səs-sözlərinə bürünüb. Beləcə rəngarəng dekorasiyalar, şən musiqilər, maraqlı oyunlar və müxtəlif əyləncə proqramları ilə diqqət çəkən festivalın ilk günündən Bakı Bulvarında əsl bayram ab-havası hökm sürür.

İki ay davam edəcək "CandyFest" yay festivalı üçün Bakı Bulvarının ənənəvi yarmarka məkanı xüsusi tərtibatla hazırlanıb. Yayın ən müxtəlif dadlarını, rənglərini və əhvalını əks etdirən bu festival iyul ayının sonunadək ziyarətçilərin ixtiyarında olacaq. Dənizkənarı Bulvar İdarəsinin Mətbuat xid-

mətinin rəhbəri Əfsanə Mehdiyeva bildirib ki, festival hər yaş qrupundan olan ziyarətçilərlər üçün maraqlı və yaddaqalan istirahət imkanı yaradacaq. "CandyFest" yay festivalı hər yaşdan olan qonaqlara unudulmaz təəsüratlı bəxş edəcək. Tədbirin keçirildiyi məkanda ziyarətçilərə müxtəlif mövzulu və rəngarəng dizayna malik satış köşklərində yayın ən müxtəlif dadları, əyləncə və oyunlar, canlı tamaşalar və başqa tədbirlər təqdim olunacaq.

Dənizkənarı Bulvar İdarəsinin Mətbuat xidmətinin rəhbəri festival çərçivəsində keçiriləcək tədbirlər barədə də məlumat verərək bildirib ki, hər gün saat 17:00-dan 19:00-dək uşaqlar üçün maraqlı tamaşalar, interaktiv oyunlar və müxtəlif əyləncə proqramları təşkil olunacaq. Əfsanə Mehdiyeva qeyd edib ki, festival hər yaşdan olan qonaqlara unudulmaz təəsüratlı yaşadacaq. Bu məqsədlə ziyarətçilərə müxtəlif mövzulu və rəngarəng dizayna malik satış köşklərində yayın ən müxtəlif

dadları, əyləncə və oyunlar, canlı tamaşalar və başqa tədbirlər təqdim olunur.

Yay festivalının əsas diqqət çəkən məqamlarından biri burada 1500 nəfərlik açıq hava amfiteatrının qurulmasıdır. "CandyFest" də ilk dəfə olaraq ziyarətçilərə su sirki və möhtəşəm şou təqdim edilir. Xüsusi vizual həllər və musiqi müşayiətilə təqdim olunanacaq program hər gün saat 20:30-da başlayacaq və 75 dəqiqə ərzində izləyiciləri fərqli bir dünyaya səyahətə aparacaq. Su sirki saat 23:00-dan isə böyükük üçün xüsusi musiqili proqramlarla davam edəcək.

Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günündə təşkil olunan belə tədbirlər balacaqların asudə vaxtlarının səmərəli təşkili baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Lakin bu tədbirə sevinən yalnız balacaqlar olmayıb. "CandyFest" yay festivalının ilk günü övladları, nəvələri ilə gələn böyükük üçün də olduca maraqlı keçib.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
İlham BABAYEV (Foto),
"Azərbaycan"

Havanın bəzi yerlərdə arabir yağıntılı olacağı gözlənilir

Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, bu gün Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişikliklərlə olacağı, arabir tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi proqnozlaşdırılır. Lakin axşam qismüddətli yağış yağacağı ehtimalı var. Gecə və səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Səhər saatlarında arabir güclənən şimal-qərb küləyi axşam tədricən mülayimləşəcək.

Havanın temperaturu gecə 15-18, gündüz 19-23 dərəcə istiti olacaq. Atmosfer təzyiqi 762 millimet civə sütunundan 758 millimet civə sütununa enəcək. Nisbi rütubət gecə 70-75, gündüz 55-60 faiz təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında havanın əsasən yağmursuz keçəcəyi, lakin səhər şimal və qərb rayonlarından başlayaraq, bəzi yerlərdə arabir yağıntılı olacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə yağıntının qismüddətli intensivləşəcəyi, şimşək çaxacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Gecə və səhər bəzi yerlərdə duman müşahidə ediləcək. Qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə arabir güclənəcək.

Havanın temperaturunun gecə 12-17, gündüz 23-28, dağlarda gecə 6-11, gündüz 13-18, bəzi yerlərdə 20-25 dərəcə istiti olacağı ehtimal edilir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Milli Məclisin rəhbərliyi, deputatlar, parlament Aparatının və İşlər İdarəsinin kollektivləri Milli Məclis Aparatının Dövlət Qoruculuğu, inzibati və hərbi qanunvericilik şöbəsi müdirinin müavini Səməd Sultanova əzizi **ƏLİMUSA ƏLİYEVİN** vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

"AzerGold" QSC-nin rəhbərliyi və kollektivi cəmiyyətin əməkdaşı **MAARIF HƏMZƏYEVİN** vəfatından kədərli xəbərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verirlər.

"Bakıxanov Trikotaj" ASC-nin səhmdarlarının nəzərinə

"Səhmdar Cəmiyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa müvafiq olaraq "Bakıxanov Trikotaj" ASC səhmdarlarını 12 iyun 2026-cı il saat 11:00-da növbəti yığıncağa dəvət edir.

Yığıncaqda aşağıdakı məsələlərə baxılacaq.
2025-ci il üzrə mühasibat balans və hesabatların təsdiq edilməsi.
Cari məsələlər.

Ünvan: Bakı şəhəri, Bakıxanov qəsəbəsi, Yavər Əliyev, 26.
Əlaqə telefonu: (012)-425-23-22

"Bakıxanov Trikotaj" ASC

Akademik Mehdi Mehdiyevə adına Cəbrayıl şəhər tam orta məktəbin 1978-ci il, 1980-ci il, 1982-ci il və 1985-ci il buraxılış 10-cu sinif məzunları sinif yoldaşları Mahir, Azər, Kəmal və Fərhad Həsənovlara anaları **ZƏHRA ƏLİ QIZI HƏSƏNOVANIN** vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Elm və Təhsil Nazirliyi Fizika İnstitutunun əməkdaşları Cavad Abdinov, Afın Nəzərov, Tünzələ Əliyeva, Rafiq Sadiqov və Nigar Qurbanova professor **HİDAYƏT RƏHİM OĞLU NURİYEVİN** vəfatından kədərli xəbərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verirlər.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və
Baş redaktor müavini	- 538-86-86, 538-35-55	informasiya şöbəsi
Mosul katib	- 539-43-23,	Humanitar siyasət şöbəsi
Mosul katib müavini	- 539-44-91,	İctimai əlaqələr şöbəsi
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompiüter mərkəzi
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32	Mühasibatlıq

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti 23L
"Azərbaycan
Nəşriyyatı" MMC
4-cü mərtəbə

azereklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompiüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 3788
Sifariş 690

Qiyəti 60 qəpik